

BREŽICE - Jutri se bo zbralo nekaj 30 predsednikov posavskih občinskih konferenc SZDL. Dogovorili se bodo o pripravah na sprejem zakona o združevanju kmetov in za ustanovitev republiške zadrzne zveze.

KOSTANJEVICA - Dr. Jože Brilej bo jutri popoldne prisostvoval analizi referendumu in seznanil politični aktiv krške občine z najnovjšimi dogodki pri nas.

CRNOMELJ - V torek popoldne so se sestala vodstva vseh občinskih družbeno-političnih organizacij ter razpravljala o akciji po 21. seji zveznega predsedstva ZKJ in o zamrznitvi cen.

KOČEVJE - Medvedko, težko 150 kg, je uplenil v ponedeljek lovec Milan Novak iz Kočevja v revirju LD „Lazina“ Hinje.

BREŽICE - Koordinacijski odbor za pomoč vietnamskim žrtvam je v ponedeljek razpisal tri nagrade (100, 200, 300 din) in knjižna darila za najboljše šolske naloge o Vietnamu. Danes in v nedeljo pripravljajo odbor posebni oddaji po lokalnem radiu Brežice.

SEVNICA - Na ponedeljkovi skupščini TIS so predlagali, naj bi v sevniki občini podaljšali plačevanje krajevnega samopripravka tudi po letu 1972 - za potrebe šolstva.

BREŽICE - Družbeno-politične organizacije so v ponedeljek pozvale podjetja in ustanove, naj se odpovedo novoletnim čestitkam in ta denar raje nakažejo občinski Zvezi prijateljev mladine.

Pred 22. decembrom, DNEVOM NAŠE ARMADE, so nam letos pred očmi in v vseh srcih besede tovariša Tita, ki je po jesenskih manevrih v Karlovcu dejal, da smo pripravljeni in sposobni, da branimo in obranimo pred vsako nevarnostjo našo revolucijo ter njene pridobitve: samoupravni socializem, bratstvo in enotnost ter enakopravnost narodov in narodnosti SFRJ. Najnovejši dogodki po vsej državi potrjujejo, da delovno ljudstvo ne bo nikomur dovolilo podirati pridobitev revolucije in da bo v celoti podpiralo sklepe 21. seje predsedstva ZKJ. — Na sliki: tovariš Tito na eni izmed opazovalnic jesenskih manevrov JLA »Svoboda 71«. (Foto: M. Legan) — Več o JLA berite danes na 6. strani lista.

ZAHTEVE MEDOBCINSKEGA SVETA ZK NA VSE NASLOVE

Revnemu delavcu in kmetu na pomoč

Komunisti v Posavju zahtevajo poslej samo še dejanja!

V Posavju napovedujejo boj vsem tistim pojavom, ki povzročajo pretirane razlike med revnimi in bogatimi, boj špekulaciji, zaposlovanju in štipendiranju po vezah in delitvi miloščine tistim, ki razen občinske podpore nimajo nobenih dohodkov za preživljanje.

Tokrat se medobčinski svet ZK obrača tudi na občinske skupščine, na njihove svete in komisije, na samoupravne organe v delovnih organizacijah, na svete krajevnih skupnosti, na vse politične in druge družbene organizacije. Prednje prihaja za zahtevo, ne s priporočilom.

V vsaki organizaciji morajo pregledati upravičenost razponov pri osebnih dohodkih, delavcem z najnižimi osebnimi dohodki pa omogočiti, da bodo s svojimi prejemki lahko živeli. Svet ZK zahteva, da bi že v kralji preprečili vsako mehtarjenje z minulim delom, ki izkrivlja ustavno določila. Te pravice lahko uveljavljajo le v okviru samoupravnih sporazumov. Tudi izdatke za kilometrine, dnevnice, honorarje in reprezentanco bi kazalo znova pretehtati. Za njimi se lahko skriva veliko nepoštenosti, veliko nepotrebnih stroškov.

Pri zaposlovanju novih delavcev naj odloča znanje, ne osebne zveze. Tistim mladim ljudem, ki nimajo nobenih kvalifikacij, morajo v občinah pomagati z dopolnilnimi oblikami izobraževanja in jih tako dvigniti iz životarjenja, ki so mu sicer zapisani. Po podjetjih je nujna inventura stanovanjskih posojil. Gre za upoštevanje socialnega položaja prosilcev, sicer nekateri ne bodo nikoli prišli do lastnega doma.

V Posavju zahteva medobčinski svet poenotenje davčne politike, učinkovitejšo davčno službo, več davčnih olajšav za onemogelne kmete, več štipendij za revne študente in učinkovitejšo pomoč ostarelim.

Pa ne da bi ostalo pri besedah! Dejanja bosta spremljala tisk in radio, zato na delo brez oauaganja!

J. TEPPEY

Novoletne čestitke: za skupno korist

Uredništvo in uprava našega lista tudi letos ne bosta razpošiljala novoletnih čestitk. Namesto tega bomo prispevali za izgradnjo novega centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovencev v Škofji Loki 1.000 dinarjev in upamo, da se s tem strinjajo tudi vsi naši naročniki in bralci.

DOLENJSKI LIST

Nad srednjo in južno Evropo se zadržuje ustaljeno območje visokega zračnega pritiska. Močnejša ciklonska aktivnost nastaja nad Atlantikom in je usmerjena proti Skandinaviji. Pri nas zaenkrat ni pričakovati večje spremembe zračnih tokov. Ostalo bo suho vreme. Pokotlinah bo megla ali nizka oblačnost.

DAKI ODPRL RAZSTAVO

V torek, 14. decembra popoldne, je v novomeškem domu JLA pred številnimi obiskovalci odprla slikovno razstavo „Od vstaje do osvoboditve“ narodni heroj Stane Semčič - Dakl. Razstava bo odprta do 20. decembra. Odpiti so jo v počastitev 30-letnice vstaje in dneva JLA 22. decembra.

KLUB DOLENJSKIH POSLANCEV:

O zakonskih osnutkih

Osebnne dohodke uskladiti z rastjo družbenega proizvoda, so rekli naši poslanci

V ponedeljek, 13. decembra, se je v Novem mestu sestal Klub dolenskih poslancev skupno s predstavniki družbeno-političnih organizacij in predstavniki občin z območja kluba.

Razpravljali so o predlogu ekonomskih izhodišč za financiranje splošne in kolektivne porabe v letu 1972 in o osnutkih zakonov, npr. osnutku zakona o davkih občanov, upravnih in sodnih taksah, o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, komunalnih taksah in še nekaterih drugih. Najdlje so se pomudili pri predlogu za ekonomska in bilančna izhodišča za financiranje splošne in kolektivne porabe v letu 1972.

Strinjali so se s predlogom izhodišč, da je potrebno uskladiti rast osebnih dohodkov z rastjo družbenega proizvoda. Po predlogu izhodišč naj bi bila rast osebnih dohodkov za 1% nižja od rasti družbenega proizvoda. Ob tako postavljenih izhodiščih pa se zastavlja vprašanje, kako uveljaviti samoupravne sporazume o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, predvsem na področju javnih služb.

Z omejitvijo rasti osebnih dohodkov in predvideno namensko uporabo imobiliziranih sredstev iz leta 1971 za pokritje dospelih in neplačanih obveznosti do gospodarstva bodo prizadete javne službe (šolstvo, zdravstvo, sodstvo, državna uprava itd.). Ponovila se bo stara praksa, da bodo zaposleni v teh službah iskali zaposlitev v gospodarstvu, ki je pripravljeno zagotoviti večje osebne dohodke posameznim kvalifikacijskim kategorijam.

Izvršnemu biroju predsedstva CK ZKJ

Ko je politični aktiv komunistov v občini Novo mesto obravnaval gradivo 21. seje predsedstva CK ZKJ, je ugotovil, da v celoti podpiramo sklepe in besede tov. Tita in da se bomo pridružili naporom za njih uresničevanje.

Sekretar občinskega komiteja ZK Novo mesto
BORIS GABRIČ

Na osnutke posameznih zakonov so imeli konkretne pripombe, ki jih bodo posredovali predlagateljem zakonov v nadaljnji razpravi v skupščinskih odborih in skupščini.

FRANC BEG

CELO POZIV:

Ne sramujmo se!

Ob posvetu v Sevnici o tradicijah NOB

Mladi ljudje niso že sami po sebi nagnjeni k slabemu, živijo pač drugačno življenje v drugačnih razmerah, ki navajajo tudi na stranske poti. Bolj kot kdaj doslej se zavedamo, kolikšen pomen ima gojenje moralnih in borbenih tradicij narodnoosvobodilnega boja. Ne sramujmo se, v strahu, da ne bi bili v očeh mladih ljudi dovolj sodobni, na vrednote naše revolucije pokazati pogosteje, izrabimo jih v vzgojnih prizadevanjih.

Te besede so nekajkrat ponovili na prvem slovenskem medobčinskem posvetovanju o prenašanju tradicij NOB, ki je bilo prvičji feđen v Sevnici. (Podobno posvetovanje bo za dolenske občine 17. decembra v Trebnjem.)

Sole morajo bolj kot doslej postati središče te dejavnosti, ki ni samo stvar udeležencev revolucije, marveč vseh zavestnih družbenih sil. Vse preveč površno, idealistično in premalo znanstveno utemeljeno posredujemo zdaj doraščajoči mladini vrednote narodnoosvobodilnega boja in nič čudnega ni, če mladi ljudje, ki razmišljajo in zahtevajo bolj utemeljene razlage, ne sprejemajo revolucije tako, kot bi odrasli želeli.

Da je treba za pronašanje in gojenje tradicij NOB načrtno skrbeti, s tem so soglašali vsi udeleženci.

M. I.

Podpora Titu

Kar 96 ljudi se je zbralo v petek v novomeškem sindikalnem domu na seji političnega aktiva. Sekretar medobčinskega sveta ZK Ludvik Golob je za uvod poudaril, da notranji zapleti, kakršne doživljamo zdaj na Hrvaškem, zmanjšujejo ugled Jugoslavije, njeno vlogo med neuvrčenimi in njeno vlogo med Vzhodom in Zahodom.

Se posebej so se seznanili z vsebino 21. seje in Titovo uvodno besedo ter razpravo Todoroviča in Dolanca. V razpravi so ugotovili, da se je treba odločno spopasti z emisarji nacionalizma in šovinizma, da je treba bolj budno spremljati vsako akcijo in da mora ZK pokazati svojo vodilno vlogo tudi v kadrovskih akcijah. Prav iz teh ozirov so se zavzeli, naj letne konference ZK spregovorijo o kadrovski politiki.

Resneje bo treba razpravljati o naši ekonomski emigraciji, ker tudi po teh kanalih prihajajo k nam tuje ideje. Proti zavestnim pobudnikom takih afer opominu ne zaležejo: v Novem mestu so zahtevali, da izključitev iz ZK ni zadosti, pač pa je potrebno, da taki zapustijo svoje položaje.

Pozdravili so tudi hrvaško novost, da so najprej spregovorili v osnovnih organizacijah, šele potem je govoril CK ZKH. Izvršnemu biroju je politični aktiv novomeške občine poslal brajovsko, v kateri podpirajo Titove besede, zraven tega pa so sklenili, naj na vseh konferencah v novomeški občini razpravljajo o 21. seji: toda o vsebini in vlogi ZK!

Podobna zborovanja so bila tudi v drugih dolenskih občinskih središčih, o čemer poročamo na komunistih straneh.

PO ZADNJIH DVEH SEJAH PREDSEDSVA CK ZKJ

Čuvajmo v boju skovano bratstvo!

V splošnem političnem vzdušju sedanjega trenutka so besede predsednika Tita pravo olajšanje, hkrati pa spodbuda in napolilo za široko akcijo

V vseh občinah našega območja so te dni zborovanja številnih organizacij in društev, na katerih ljudje pazljivo spremljajo razprave, ki so plod 21. seje predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije. V mnogih vaseh, trgih in mestih, v številnih tovarnah in drugih delovnih organizacijah smo tudi v naši pokrajini zasledili pripombe delavcev, kmetov in ljudskega izobraževanja, ki jih lahko strnemo v naslednjo oceno:

„Vsa sreča, da imamo tovariša Tita, ki se je spet oglašil ob pravem času in pokazal napake, ki izhajajo iz nesocialističnih in protirevolucionarnih pojavov, ki so v tem hipu prišli najbolj do izraza na Hrvaškem. Nič nima pravice ogroziti razvoja celotne jugoslovanske skupnosti in vsakega naroda ali narodnosti posebej!“

Povsod smo tudi zasledili željo za pomoč tovarišem na Hrvaškem, da bi čim hitreje prebrdili sedanje težave in strnili vse svoje napredne sile za bodoči razvoj samoupravne socialistične republike Hrvaške.

Titove besede in zadnji dve seji predsedstva CK ZKJ sta pa seveda tudi Slovencem resno opozorilo in napolilo za kar najplodnejše politično delo.

Takole tovariš Dragman na novomeški osnovni šoli Katje Rupene prenaša na svojem hrbtu v košu drva za kurjavo na šoli: navadno jih na dan prenese 70 do 80 košev. Tako bo toliko časa, dokler na šoli ne bo centralne kurjave. (Foto: foto krožek na osnovni šoli Katje Rupene) Nagrada 100 din

Na kakšnih kmetijah bo možno v normalnih razmerah uspešno gospodariti? — Ali bodo nekatere manjše kmetije rasle v večje in kako, pod kakšnimi pogoji?

O razmerah naših kmetovalcev menimo vsi več ali manj podobno. Njihovih težav ni moč zanikati niti olepševati njihovega življenja. V glavnem se vsi strinjamo, da je stvar treba izboljševati tako, kot je že precej časa zapisano v resolucijah. Zatika pa se pri razpravah, kaj bi bilo treba storiti in kaj je v sedanjih razmerah možno. Celó v zvezni skupščini.

Bolezni je torej znana, „zdravniki“ pa niso enotnega mnenja, kakšno zdravilo bi predpisali. Ne ugibajo le, katero bi bolje učinkovalo, ampak tudi kako bi pomagali z manjšimi stroški. Zato je veliko različnih mnenj in predlogov. Zdjaj so oči uprte v zvezni izvršni svet, ki naj bi po naročilu zvezne skupščine do konca tega meseca pripravil ustrezne predloge za uspešne ukrepe.

Taki ukrepi lahko imajo širok pomen in močno vplivajo na nadaljnji razvoj našega kmetijstva. Ne bodo pa rešili vseh drobnih vprašanj, ki so lahko prav tako zelo pomembna za naše kmete. Zato ne kaže čakati le na njih.

Pred dnevi sem poslušal razpravo, kako naj bi ugotovljali, kakšno bi moralo biti razmerje med starim in mladim kmečkim prebivalstvom. Ugotovljati ni težko. Tudi načrtovati na takih osnovah ni težko. A kdo bo jamčil, da bodo mladinci upoštevali takšne načrte?

Pripravljamo srednjeročni (petletni) in dolgoročni (20-letni) načrt razvoja kmetijstva. Strokovnjaki predvidevajo, da bi čez 20 let bilo v Sloveniji polovico manj kmečkih družin kot zdaj. To bi gotovo lahko bila trdnjša osnova za načrtovanje, koliko kmečkih mladincev naj bi ostalo na kmetijah, kot neko računsko razmerje med mladimi in starimi. Pa še take načrte bo težko uresničiti.

Razmerje, koliko mladih kmečkih ljudi bi moralo ostati na kmetijah na določeno število starejših, ima močan socialni in premalo gospodarski značaj. Brez dovolj velike proizvodnje in dohodkov ni moči pomagati

Osrednji politični dogodek po 21. seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije v naši državi je bila te dni gotovo razprava na 23. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Hrvatske, na kateri so izvolili tudi novo republiko vodstvo. Predsednik CK ZKH je postala Milka Planinc, sekretar IK CK ZKH pa Josip Vrhovec. Na sliki: med zasедanjem plenuma CK ZKH, od leve proti desni: dr. Vladimir Bakarić, Jakov Blažević in Jelica Radojčević. (Foto: Tanjug)

tedenski zunanjepolitični pregled

kmečkim ljudem drugače kot z njimi deliti revščino. Posplošeni načrti, da se bo število kmečkih družin zmanjšalo za polovico, pa tudi še ne rešujejo tistih gospodarskih vprašanj, zaradi katerih mladi zapuščajo domove.

Kmečkih družin bo vsako leto manj. O tem ni dvoma. Ali bodo zato nekatere manjše kmetije rasle v večje? Kako? Koliko sredstev bo potrebnih? Kdo jih bo preskrbel? To želijo mladi vedeti. Tudi tisti, ki še čutijo nekaj veselja do kmetovanja in se težko odločajo, ali naj ostanejo pri starših na kmetiji ali si poiščejo zaposlitev drugod.

S tem sicer se ne bo odpravljeno vse, kar žene kmečke mladince od doma, bo pa rešeno eno najpomembnejših vprašanj, zlasti v tistih vaseh in zaselkih, kjer menijo, da nobena posamezna kmetija ne bo mogla zadovoljiti upravičenih potreb kmečke družine. Zvečana ali več združenih v eno bi gotovo lahko.

Kako združevati male kmetije ali jih drugače zvečati, da bodo dajale dovolj dohodkov kmečkim gospodarjem. Načrtovalci razvoja bi morali predvideti in določiti tudi to. Le tako bi lahko zadržali na kmetih dovolj kmečke mladine. Brez nje pa bo vsako leto več neobdelanih zemljišč.

JOŽE PETEK

TELEGRAMI

BEOGRAD — Po kratkem obisku v Jugoslaviji je afganistanski kralj Mohamed Zahir s spremstvom dopotoval na neuradni obisk v Moskvo. Ob odhodu iz Jugoslavije so izdali sporočilo o razgovorih Tito-Zahir.

SOFIJA — Bolgarski zunanji minister Ivan Bašev se je smrtno ponesrečil pri smučanju nedaleč od Sofije. Njegovo truplo so našli šele po dolgem iskanju. Ivan Bašev je veljal za strastnega planinca in navdušenega smučarja.

SAN JUAN — Ugrabitelj potniškega letala nikaraguijske letalske družbe se je tragično končala: policija je ubila dva ugrabitelja, enega pa aretirala, pri streljanju pa je bilo več potnikov tudi ranjenih.

BELFAST — Neznanci so umorili senatorja severnoirskega parlamenta Johna Buhilla. Buhill je prvi poslanec, ki je padel kot žrtve neredov na Severnem Irskem.

(IZ ZADNJEGA PAVLIHE)

V Andori, miniaturni državi v Pirenejih, ki ima samo 465 kvadratnih kilometrov površine, so opravili večeraj volitve za „svet doline“. V volitve se znane je bilo vpisanih natanko 2337 volivcev. Izvolili so 24 članov državnega sveta. Zanimivo je, da so letos prvič v 700-letni zgodovini te države dobili volilno pravico vsi prebivalci, starejši od 21 let — moški in ženske. Doslej je imelo volilno pravico le 900 „družinskih poglavarjev“. Demokracija prodira tudi med pirenejske vrhove...

Se danes ne vedo, katerih je bilo več: ali gostov ali čuvajev javnega reda. To se je zgodilo na svečanem sprejemu v srednjeveškem gradu finančnega mogotca Guy de Rothchilla, na katerem se je zbrala smetana mondene družbe. Vse je prekosila Liz Taylor s svojimi dragulji. Na vratu je nosila 69,4 karatov diamanov, v laseh (da so ji držali skupaj pričesko) jih je bilo več kot 1000 (!) manjših, drugje na telesu pa še okoli 25 večjih. Eno k drugemu: na sebi je imela za 3 milijone dolarjev nakita (kar bi dalo v starih dinarjih čeden znesek: 4 in pol milijarde!) ... zavist sodov...

No, pa ko smo že pri zabavah: v Londonu čedalje vztrajneje krožijo govorice, da hčerka britanske kraljice, simpatična princesa Anna, 21, ne bo več dolgo neporočena: londonski poslovni mož Richard Meade, 32, naj bi bil zelo resna „priložnost“. Ko so vprašali kraljičinega predstavnika za tisk, naj komentira te novice, je kratko izjavil: „Otročarije!“ ... ki pa so lahko nevarne pri dvajsetih letih...

Bolgarsko partijsko glasilo Rabotniško delo pa je objavilo komentar, v katerem trdi, da materialno vzpodbujanje nima prave vrednosti in da je idejno ter duhovno veliko boljše. Pravi, da je trditve, da ljudje delajo bolje in več samo tedaj, kadar menijo, da bodo s tem več zaslužili — naravnost žaljiva za delovne ljudi... najbrž zato naši v Zahodni Nemčiji tako neusmiljeno „zabušavajo“...

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Dogodki, ki so vsekakor nadaljevanje oziroma aktivna posledica nedavne 21. SEJE PREDSEDSTVA ZKJ v Karadjordjevu, so si v minulih dneh pravzaprav sledili domala nepretrgoma in so dali, kajpak, temeljne obeljezje vsemu notranje-političnemu dogajanju v zadnjem tednu dni. Vseh teh dogodkov razumljivo ne moremo na tem mestu povzemati v celoti — pa saj jim je tudi dnevni tisk sproti posvečal izredno pozornost — vendar jih skušajmo nanizati vsaj po glavnem kronološkem zaporedju hkrati z nekaterimi njihovimi bistvenimi značilnostmi.

Sklepi znane seje predsedstva ZKJ v Karadjordjevu so zbudili po vsej naši državi kopico odmevov in še več — sprožili so pravcati plaz ODOBRAVANJ TER VESTRANSKO PODPORO delovnih ljudi takšni aktivni in enotni politiki Zveze komunistov, kakor jo je na seji v Karadjordjevu nakazal predsednik Tito oziroma je bila izražena v sprejetih sklepih predsedstva ZKJ. Takoj po objavljenih sklepih predsedstva so se začeli sestajati politični aktivni po vsej državi — še posebno pa na Hrvaškem — in domala vsi razpravljavci na teh posvetovanjih so odločno zahtevali tudi izvajanje politične odgovornosti pri vseh tistih, ki so krivi za nastalo stanje. Morda najbolj določni so bili železarji v Sisku — kjer se je sestal aktiv skoraj tisoč komunistov iz železarne ter odločno zahteval odstop vseh tistih vodilnih funkcionarjev ZKH, katerih politična odgovornost pri sedanjih pojavih na Hrvaškem je tako rekoč neposredna.

Po seji izvršnega biroja se je sredi prejšnjega tedna (v četrtek ponovno sestalo predsedstvo ZKJ — na 22. seji — ter je razpravljalo o uresničevanju sklepov prejšnje seje (v Karadjordjevu) in pa o pripravah na II. konferenco ZKJ. Kot je na tej seji poudaril Stane Dolanc, je izvršni biro dan pred tem soglasno presodil, da so sklepi 21. seje predsedstva in še zlasti besede predsednika Tita

po vsej Jugoslaviji prejeli polno podporo med delovnimi ljudmi; vse organizacije ZK po republikah, pokrajinah in v JLA so ob tem takoj reagirale ter si že izdelale tudi DELOVNE NAČRTE za široko politično akcijo. Nedavna seja predsedstva ZKJ v Karadjordjevu pomeni PREIZKUSNI KAMEN ZA VSE KOMUNISTE in funkcionarje v naši Zvezi komunistov, je še dejal Stane Dolanc, saj naj bi ob sprejetih sklepih in stališčih s te seje vsi stvarno in dokončno pokazali, ali so za. TAKŠNO POLITIKO, ki

Bistvena razčistitev našega položaja

smo se zanj dogovorili, in ali so za takšno pot. V sedanjih razmerah pač ne moremo sprejeti kakršnegakoli taktiziranja ali odločanja z javno besedo; edinole javen in odkrit nastop naših forumov v ZK in vseh komunistov lahko pripomore k temu, da se bomo iz sedanjega položaja pojavili trdnjeji in močnejši.

No, v nedeljo se je sestal na svoj 23. seji centralni komitej ZKH in ta seja (ki je trajala še ves ponedeljek) je bila resnično izredno burna — vsaj v končnih posledicah. CK ZKH je na tej seji sprejel ODSTOP VEČ VODILNIH POLITIČNIH FUNKCIONARJEV, ki so odstopali z vseh položajev v ZKH in ZKJ. Imena teh funkcionarjev so sedaj znana že širši javnosti: to so dr. Savka Dabčević-Kučar (ki je bila dotlej predsednica CK ZKH), pa Mika Tripalo (član izvršnega biroja komiteja CK ZKJ). Minulo nedeljo je bil po sklepu vrhovnega poveljnika JLA Tita tudi suspendiran s svojega položaja generalpodpolkovnik Janko Bobetko, ki je hkrati odstopil kot član CK ZKH.

Na tej seji CK ZKH so (v ponedeljek) izvolili tudi novo vodstvo: nova predsednica CK ZKH je odlela Milka Planinc, za sekretarja izvršnega komiteja so izvolili Josipa Vrhovca, za novega člana iz-

vršnega komiteja pa Milana Miškovića. Prejšnja članica izvršnega komiteja Milka Planinc je sploh vodila vse tokratne dvodnevno zasédanje CK ZKH — kajti Savka Dabčević-Kučarjeva je odstopila že takoj na začetku seje — in je imela tudi precej obsežen uvodni govor, v katerem je razčlenila RAZVOJ DOGODKOV, ki so pripeljali ZKH do sedanje krize. Dejala je, da so v najožjem vodstvu ZKH že dalj časa obstajala določena nesoglasja glede hrvaškega NACIONALNOVINIZMA, saj se je že ob nekaterih prejšnjih priložnostih (npr. po 17. seji predsedstva na Brionih in tudi pozneje) pokazalo, kako enostranska je usmeritev tako imenovanih hrvaških nacionalistov, hkrati s tem pa, kako globoke so razlike v oceni teh pojavov. Dejala je še, da sta se na Hrvaškem kljub dogovorjeni enotni akciji izoblikovali dve POLITIČNI LINIJI, ki sta kajpak učinkovito akcijo ZK zavrli. Sedaj čaka komuniste na Hrvaškem predvsem temeljita analiza stanja — saj bi bilo nevarno triumfirati nad „obglavljenjem“ posameznikov, češ da so le-ti edini krivi za vse. Glavna in dolgoročna naloga je sedaj IDEJNO IN AKCIJSKO USPOSABLJANJE ZKH za uresničevanje enotne politične linije, ki jo je jasno nakazal Tito.

Hkrati z vsemi temi dokaj burnimi dogodki najvišjem političnem odru v sosednji Hrvatski pa so bili dogodki dokaj burni tudi na tisti „plati formi“, kjer je zunanji videz politične napetosti na Hrvaškem pravzaprav pokazal svoj višek: v okolju zagrebške univerze, katere študenti so — kot je znano — sprožili svojo (dokaj provokativno) splošno stavko v zadnjih dneh minulega meseca. Do ločen epilog te študentske „akcije“ se je pokazal sedaj: v nedeljo so v Zagrebu aretirali skupno trideset študentskih „voditeljev“ ter predložili proti njim kazensko prijavo zaradi upravičenega suma, da so s „svojinimi nastopi in govori spodbujali k NASILNI IN PROTIVESTRANSKI SPREMEMBI naše družbene in državne ureditve — ter k odstranitvi predstavniških teles in njihovih politično-izvršilnih organov“.

Vsi ti burni notranjepolitični dogodki, ki smo jim tokrat posvetili kar ves naš pregled, kajpak še niso doživele popolne pomiritve — čeprav lahko menimo, da je do BISTVENE RAZČISTITVE NAŠEGA POLOŽAJA v minulih dneh že prišlo. Vsekakor se bodo posledice tokratne „krize“, če lahko tako rečemo, poznale še nekaj časa na vseh ravneh in po vsej državi. Drži pa eno: trdna stališča, ki so se zanje tako soglasno zavzeli vsi naši delovni ljudje, pomenijo potrditev naše politične linije, ki sedaj predvsem in povsod poudarja nujnost naše POLITIČNE ENOTNOSTI, saj je to pač najtrdnjši temelj vse naše enotne Jugoslavije.

Tudi Generalna skupščina Združenih narodov, ki je prevzela od nemočnega Varnostnega sveta skrb za spravo med Indijo in Pakistanom, ni v preteklih dneh uspela pomiriti sovraštva in doseči premirja. Vojsna na indijski podcelini besni z nezmanjšano silo naprej. Medtem ko je na zahodnem bojišču več ali manj doseženo ravnotežje, pa na vzhodnem indijske sile prodirajo naprej in so po nekaterih poročilih še samo nekaj kilometrov pred glavnim mestom Dako, iz katerega so že evakuirali uslužbence Združenih narodov in del tujih državljanov. Iz vsega, kar smo imeli priložnost slišati v zadnjih 48 urah, se da sklepati, da hoče Indija po vsej sili zasesti Dako, zelo verjetno pa ves Vzhodni Pakistan. Logičen sklep bi bil tudi, da kanijo na tem področju potem proglasiti samostojno državo Bengalcev, Bangla Deš. To je priznala posredno tudi sama Indira Gandhi v govoru pred člani parlamenta v New Delhiju. Medtem ko se prvi begunci vračajo v svojo domovino (iz Indije v Vzhodni Pakistan) pa so se tudi že pokazala prva znamenja finančne krize v Indiji. Vojsna je namreč tej že tako revni državi dodala še novo breme in zato so morali uvesti dodatne davke v znesku okroglih 180 milijonov dolarjev. Kako zelo bolj smotno bi jih lahko porabili! Toda kaj, ko voditelji obeh strani očitno niso zmogli dovolj državniške modrosti, da bi se sporazumeli za mizo in so raje prišli za orožje! Poročila z bojišč pričajo tudi o vse večjem razdejavanju — pa ne samo na frontni črti, marveč tudi v zaledju, kjer bombniki obeh strani neusmiljeno (in očitno dokaj nenatančno) stresaajo svoje smrtonosne tovore na mesta, vasi. V tako kaotičnem stanju vzbujajo zelo malo optimizma nepopustljivo indijsko stališče, ki zavrača poziv Združenih narodov za premirje. Pakistan bi bil voljan ustaviti sovražnosti, toda Indija ni za to in ne bo, po izjavi Indire Gandhi, toliko časa, dokler ne bodo odpravili vzrokov, ki so, po njenem mnenju, pripeljali do sedanjih sovražnosti. Na svetu je precej takih, ki menijo, da Indija ne ravna prav, ko tako trdovratno vztraja na svojih stališčih in raje nadaljuje vojno, kot bi se odločila za mir. Ondaj se ugledni The New York Times zapisal, da zaradi tega New Delhi veliko tvega pri svojem ugledu in da utegne tako indijsko stališče odvrgniti od Indije marsikaterega, doslej njenega privrženega prijatelja. Med velikimi silami je prišlo do nekega čudnega ravnovesja glede indijsko-pakistanskega spopada. Združene države Amerike zagovarjajo načelo stroge nevtralnosti, kitajska stran vneta podpira Pakistan, Sovjetska zveza pa je odločno na strani Indije. Predvsem zaradi tega

Tragedija se nadaljuje

tudi nadaljevanje te nepotrebne in mučne tragedije na indijski podcelini.

Bolj vesele novice prihajajo iz Bonna, kjer je zahodnonemška vlada začela priprave za ratifikacijo moskovskih in berlinskih sporazumov. Po dolgih in zelo napornih pogajanjih se je tako v tem delu sveta zopet obrnilo iz dobrega še na boljše. Ratifikacija sporazumov, in torej njihova veljavnost, bo namreč vsekakor pomembno prispevala k nadaljnjemu popuščanju napetosti in s tem tudi omogočila konkretnije priprave na sklicanje konference o evropski varnosti, ki je že dolgo — četudi za zdaj zgolj kot predlog — aktualna na stari celine.

Ameriški predsednik Richard Nixon in francoski George Pompidou sta se srečala na Azorih in v temeljiti večurni razpravi pogovorila o monetarni krizi ter nekaterih dvostranskih ter svetovnih problemih. Poročajo, da je bilo vzdušje med pogovori odkrito in prijateljsko.

TELEGRAMI

TEL AVIV — Izraelska predsednica Golda Meir, ki se je vrnila z obiska v ZDA, je po povratku domov izjavila, da je zelo zadovoljna s pogovori, ki jih je imela z ameriškim predsednikom.

LONDON — Velika Britanija bo zaradi nenadne nacionalizacije britanske naftne družbe v Libiji zaprosila za zaščito mednarodno razsodišče.

FRANKFURT — Po zastugi Zveze sindikatov Jugoslavije in zahodnonemških sindikatov, uprave ljudske univerze ter generalnega konzulata v Frankfurtu, so jugoslovanski državljani, zaposleni v tem zahodnonemškem mestu, dobili svoj center. Center je namenjen kulturi, izobraževanju in razvedriti in je nameščen v poslopju frankfurtske ljudske univerze.

Kočevske trgovine so se kar dobro založile z okraski za novoletne jelke in z ostalim blagom. Sicer se zgodi, da res nimajo prav tega in onega, kar si ne pretirano zahtevan kupec zaželi, vendar bodo lahko še marsikaj naročili, saj novo leto še ni preblizu. (Foto: J. Primc)

Takole je bilo v petek gradbišče „krompirjevke“ na Mirni, za katero sta KZ Trebnje in Kolinska iz Ljubljane sklenili pogodbo o dobavi 2500 ton letošnjega krompirja. Ker je odkup prvih 300 ton predviden še za ta mesec, kmetje pa to že težko pričakujejo. (Foto: Legan)

Zemeljska dela za novo bencinsko črpalko na Drnovem v polnem teku. Podjetje ISTRABENZ bo gradilo v krški občini dve črpaliki. Druga bo stala v Stari vasi, v neposredni bližini gradbišča za bodočo jedrsko elektrarno. (foto: Jožica Teppey)

Kolektiv osnovne šole v Mirni peči je pomagal učencema Slavku in Marjanu Bukovcu s Kala pri Mirni peči, ko jima je umrla mama. Prósvetni delavci na mirnopedski šoli so zbrali denar in kupili oblečila za učenca, ki sta zaradi izgube mame prizadeta. (Foto: P. Pungercar)

Turistični barometer

Iz hotelov že sporočajo, da rezervacij za silvestrovanje zmanjkuje. Najbolj privlačne so Šmarješke Toplice, kjer že zdavnaj nimajo nobenega prostega ležišča. V Čateških Toplicah se bo lahko zabavalo največ gostov, na Otočcu bo v gradu silvestrovanje najdražje.

Z Dolenjske turistične zveze pa sporočajo, da bodo med novoletnimi prazniki odprte tudi nekatere turistične postojanke. Silvestrovali boste lahko na Bohorju, v Črmošnjicah, na Frati, Lisci in Mirni gori. Če bo sneg prizanesljiv, bo dostop do teh planinskih postojank lahek, zato pa smuke ne bo dosti. Prav gotovo pa bo za marsikoga zanimivo silvestrovanje, povezano s planinsko turo — še bo kajpak dovolj snega — peš, potem pa za novoletne praznike smuka. In ko smo že pri smuki: če bo dovolj snega, bodo vlečnice obratovale. Za avtomobiliste bo najbližje Trebnje, kjer je vlečnica nad cesto, za Novomeščane, zlasti za mlajše, pa bo mi-kavno v Žlebeh na Marofu, kjer ima SD Rog prenosno vlečnico.

COSMOS — BELT: koristna združitev

RADOSLAV JAREBICA
Črnomaljski Belt v okviru podjetja Cosmos: več kot 700 zaposlenih, letošnja vrednost proizvodnje 51 milijonov dinarjev, proizvodni načrt 1972 - 97 milijonov. Letošnji izvoz predstavlja okrog 30 odstotkov proizvodnje.
Radoslav Jarebica, tehnični direktor Belta, o združitvi po poldrugem letu:
„Integracija je bila zasnovana tako, da v Beltu relativno primitivno proizvodnjo zamenjamo z moderno. To je bila pač ekonomska nujnost, sicer bi Belt propadel. Pred združitvijo je bil tehnično in časovno pripravljen načrt za modernizacijo. Današnji burni dogodki onemogočajo časovno uresničitev, zato življa načrt nekatere spremembe, ki

jih zahteva današnje splošno jugoslovansko ekonomsko stanje na tržišču. Mislimim pa, da mirne duše lahko rečemo: združitev je bila koristna za oba partnerja.
Smo pa kajpak v težavah: surovine so se podražile za 40 odstotkov, osebni dohodki naraščajo — naše cene pa so se dvignile le za 16 odstotkov. Tudi na Zahod izvažamo z izgubo, toda moramo izvažati zaradi deviz. Rentabilno je edino vzhodno tržišče.
Rekonstrukcija tovarne se je začela. Prva faza bo končana v prvem trimesečju prihodnjega leta, zato bomo 1972 v livarni že podvojili proizvodnjo. Proizvodnja industrijskih strojev bo dosegla skoraj tretjino vse proizvodnje; zmanjšali bomo število izdelkov in šli v večje serije!“

problem so nekateri začeli reševati tako, da so Cigane preimenovali v Rome. To bi bilo sicer lepo, a problemi ostajajo enaki.
Na Dolenjskem je bilo že veliko poskusov, da bi Cigane normalno sprejeli med druge prebivalce, da bi jim vcepili delovne navade, da bi njihove otroke šolali, a vse je ostalo le pri poskusu.
Zadnji, gotovo najresnejši načrt je naredil dolenjski klub poslancev: vse dojenjske občine naj bi v medobčinskem okviru rešile zdajšnje težave, pomagati pa bi kajpak morali tudi republiški forumi. Prvi ukrepi so že vidni: v novomeški občini so začeli hoditi v prvi razred tudi sedemletni Cigančki.

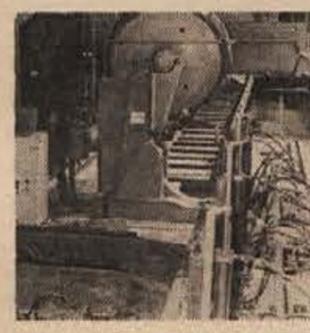

OTO DEVJAK
Prezimatev
Za naša gradbena podjetja je vedno zelo pomembno, kako bodo prebrala zimo, ki predstavlja zanje mrtvo sezono. Vendar spet ne čisto „mrtvo“. Direktor gradbenega podjetja ZIDAR inž. Oto Devjak je povedal:
„Kako bomo prezimili, je odvisno predvsem od vremena. Predvidevamo, da bomo to zimo prebili tako:
— 50 odstotkov ljudi in zmogljivosti celotnega podjetja bomo vključili na delo na območju Reke, kjer imamo sicer 30 odstotkov ljudi in zmogljivosti. Tam ni zime in traja gradbena sezona običajno vse leto. Novih 20 odstotkov ljudi bomo premestili na Reko iz ljubljanskega in kočevskega gradbišča.
— 25 odstotkov ljudi bomo uporabili za obnovitvena dela in ostala notranja dela v zaprtih objektih, razen tega pa nekaj tudi za zunanja dela, če bo vreme dopuščalo;
— ostalih 15 odstotkov ljudi bo odšlo na plačane dopuste, ki jih bodo preživeli doma.
Razen tega bodo člani našega kolektiva izkoristili v januarju, februarju in marcu polovico svojega rednega letnega dopusta.
V zimskih mesecih ustvarimo v našem podjetju običajno po 50 do 60 odstotkov manj kot v ostalih letnih časih.“
J. P.

FRANCI VOLČANSEK
Nezakonitost

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Brežice Franci Volčansek o samoupravljanju:
„Samoupravljanje v praksi je drugačno, kot si ga zamišljamo. Čedalje več je upravičenih pritožb zaposlenih zaradi kršenja pravic delavcev. Ta pojav je značilen predvsem za obrate. Sporov je najbrž zato več, ker šele dopolnjujejo pravilnike o delitvi osebnega dohodka. In če ne prej, se vsakdo oglasi tedaj, ko gre za dinar.
Zdi se mi skoraj nerazumljivo, da je v podjetjih lahko toliko nezakonitih odločb in da odgovorni ljudje lahko tako omalovažujejo zakone. Če teh dokumentov, na katere se delavci pritožijo, je veliko, nič manj pa ni najbrž tistih, za katere ne vemo. Vpeljati moramo red, če ne gre drugače, pa s kaznimi v dejanjih, ne na papirju. Najbolj žalostno pa je to, da delavci pogosto ne najdejo zaščite niti v okviru ZK niti v sindikalni organizaciji podjetja.“
J. T.

VELJAJO ZAMRZNJENE CENE
Zmrzal

Podobno kot lani ob takem času so zdaj cene spet zamrznjene. Kako bo ta ukrep zveze vplival na poslovanje v Novolesu, odgovarja kratko in jedrnatno direktor Jože Knez:
„Odločil sem se, da bom živel kot normalen državljan in da se ne bom več ukvarjal z zadevami, ki nikamor ne peljejo in o katerih naj odloča država!“

FRANCI KUHAR
Cigani
Prešeren bi zapisal: „Al prav se piše kaša ali kasha...“ Ciganski

Kmetijski nasveti

Koruza »osvaja« svet

Zanimive stvari se dogajajo na svetovnem trgu žit. Pridelek pšenice se ne veča (letos bo celo manjši kot lani), že vrsto let pa se povečuje pridelek koruze. In da je nasprotje še večje: svetovna cena pšenice se počasi zmanjšuje, cena koruze pa kljub večanju pridelka nenehno raste. To dokazuje, da postaja koruza zaradi svoje krmilne vrednosti in svoje vsestranske uporabnosti pomembnejša poljščina od pšenice.

Koliko tiskarskega črnila se je pri nas že prelilo prav zaradi koruze! Pridelovalci nasprotujejo intervencijskemu uvozu, rejci goveda in prašičev ter perutninarji pa ga vztrajno zahtevajo. Osnova vseh težav koružini v tem, da se pri nas nismo pravočasno zavedeli, kako pomembna surovina postaja koruza. Vse perutninarstvo, ki tako naglo napreduje, je osnovano na koruzi kot najvažnejši krmni rastlini. Podobno je s prašičerjo pa tudi z rejo govedi.

Koruza „osvaja“ svet. V Zahodni Nemčiji so v zadnjih 10 letih kar 20-krat povečali zasejane površine, podobno pa je tudi v drugih srednjeevropskih deželah, ki so razen površin zelo zvečale hektarske donose z uvajanjem hibridnih sort. Pridelovanje koruze je tam privlačno tudi zato, ker ga je mogoče močno mehanizirati.

Če upoštevamo vsa ta dejstva, nam preostane le, da se v večjem obsegu lotimo pridelovanja koruze. Slovenija je ne seje niti na 50.000 ha, čeprav ima zanjo ugodne možnosti, kar velja tudi za Dolenjsko, za Belo krajino pa še posebej. Sicer pa nove sorte (anjou 20, austria 290 ipd.) s sorazmerno krajšo rastno dobo uspevajo tudi v hladnejših podnebnih razmerah, kot so naše.

Slovenija uvaža polovico vse koruze, ki jo potrebuje za svojo živinorejo. Slovenski izvršni svet je predlagal celo, da bi uvozili do enega milijona ton koruze v Jugoslavijo, ki jo sicer pridela sama do 7 milijonov ton. To dokazuje, kako velike so še možnosti za pridelovanje koruze.

Zato ni odveč našim kmetom svetovati, naj je sejejo več kot doslej. Ne pozabimo, da napovedujejo, da se bo površina krompirja (ki zadnja leta ni več posebno donosen), v naslednjih 20 letih zmanjšala od sedanjih približno 50.000 ha na vsega 20.000 ha.
Inž. M. LEGAN

Sejmišča

BREŽICE
Na sobotni sejmi v Brežicah so pripravili 493 mlajših in 27 starejših prašičev. Prodali so 402 prašiče, mlajša od 3 mesecev, in 18 starejših. Kupci so morali odšteti po 10 do 11 din za kilogram žive teže mlajših ter od 8 do 9 din za kilogram žive teže starejših prašičev.

NOVO MESTO
Ponedeljkov sejem je bil srednje živahen, kupci pa so prišli tudi iz trebanjske in metliške občine. Cene so bile znatno višje kot prejšnje ponedeljkove. Naprodaj je bilo 451 prašičev, prodali so jih 369. Za prašiče, mlajše od 12 tednov, so prodajalci zahtevali 200 do 260 dinarjev, za starejše pa 270 do 450 dinarjev.

vredno je zapisati...

Tahograf je naprava, ki meri in hkrati tudi beleži hitrost. Dolžni so jo imeti tudi vsi avtobusi. Pomanjkljiv tahograf predstavlja tehnično nepopolno vozilo. Torej nekaj takega, kot bi se vozilo s prazno rezervno gumo, s prazno skatlo za prvo pomoč ali kaj podobnega.
Neprijetno je zato prese-netila vest v televizijskem dnevniku o akciji miličnikov. „Krona vsega je bil avtobus novomeškega podjetja Gorjanci, ki je bil brez tahografa,“ je povedal napovedovalec, Pri Gorjancih

Tahograf

so pojasnili, da to ni res, pač pa da je bil avtobus samo brez vložnega kartončka v tahografu, tako, da hitrosti niso bile zabeležene. V prvem primeru bi bile kazni hujše, v drugem — brez kartončka — je voznik plačal 50 dinarjev. Takoj naslednji dan so miličniki avtobusu Gorjancev sneli tablico, ker je bil nepopoln — šele ko so ga popravili, je tablici dobil nazaj.

Kajpak ne gre zgolj za plačilo 50 dinarjev kazni, gre zlasti za ugled podjetja, ki mu že tako mnogi očitajo nesolidne in nekulturne vožnje. Slabega glasu pa se podjetje težko reši, še posebej, če se bo kaj takega ponovilo.

Gre pa še za nekaj drugega: vozniki imajo pravico in brzokone tudi dolžnost, da se uprejo vsaki tehnični pomanjkljivosti. Vprašanje pa je, ali se je doslej že kdo uprl, da bi vozil s tehnično pomanjkljivim avtobusom ali tovornjakom. Vozni redi so napeti, podjetja se jih morajo držati. Kaj, če se bo zaradi tega nekoč — vseeno pri katerem podjetju in pri katerem soferju — morda zaradi slabih zavor ali česa drugega zgodila huda nesreča?

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljavci!

Hlapec Jernej — privlečen za lase

Odgovor na pismo Karga Vehovarja, direktorja »Jutrjanke«

Rad bi prikazal nekatere stvari v zvezi z minulim delom v »Jutrjanji«, kot jih sam vidim in doživljam.

Na občinski sindikalni svet je prinesla skupina delavcev iz podjetja »Jutrjanke« predlog pravnika o minulem delu, po katerem bi si štirje tovariši v prihodnjem letu razdelili 28 starih milijonov, v največji meri pa bi bil tega deležen predlagatelj tega predloga tovariš Karel Vehovar, generalni direktor podjetja. V 10 letih bi po tem predlogu bilo deležnih še okoli 150 od 900 zaposlenih, vendar bi se delež za minulo leto na posameznika iz leta v leto manjšal, ne računajoč pri tem razvednotenjen denarja. Predlog je grajen na neki iluzorni rasti, kakor da bo konjunktura večno trajala. Članice delovnega kolektiva iz »Jutrjanke« so protestirale zoper tako postavljeno minulo delo in se bale, da se ne bo ponovilo leto 1967, ko je direktor dobil razen lepe plače še 4,2 milijona starih dinarjev kot nekakšno nagrado, one pa imajo majhne prejemke ob skrajno napetih normah. Zelele so ostati anonimne, kajti sicer...

Ko sem predlog preučil in uvidel, da je vsa reč močno dvomljiva, sem ga pokazal sekretarju občinskega komiteja ZK Sevnica Viktorju Auerju in oba sva menila, da ga bova dala v presojo republikanskim organom Zveze sindikatov in Zveze komunistov. To sva tudi storila in kot logična posledica tega je bila sklicana skupna seja komisije za samoupravne odnose pri občinskem sindikalnem svetu in komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri občinski konferenci ZK. Na tej seji sta bila prisotna tudi dva republikanska sindikalna funkcionarja, Mitja Švab in Franci Polak, udeležili pa so se je tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij iz »Jutrjanke«. S te seje je objektivno in pošteno poročal v Dolenjskem listu Alfred Zeleznik.

Mitja Švab je obširno razpravljal o minulem delu, predlog generalnega direktorja pa zavrnil s tehtnimi pripombami. Menil je, da je predlog toliko pozitiven, kolikor bi lahko služil kot izhodišče za iskanje meril o delitvi minulega dela, ki pa morajo upoštevati celoten kolektiv in biti v skladu z družbenimi dogovori, nikakor pa ne sme delitev minulega dela povečevati socialnih razlik. Tovariši iz »Jutrjanke« so še nadalje zagovarjali direktorjev predlog, predsednik osnovne sindikalne organizacije pa je prebral z očit-

nim zadovoljstvom direktorjevo pismo, v katerem imenuje tiste, ki razpravljajo o njegovem predlogu, ekonomske analfabete in ignorante, češ da ne morejo razumeti predloga, ker ne poznajo finančne konstrukcije v podjetju. Molče smo prešli prek žaljivk, ki so se usule iz pisma, in sklenili, da se znova dobimo, tokrat s samim predlagateljem tov. Vehovarjem.

Pod težo argumentov smo se lotili prvega predloga. Direktor je popustil, toda da bi njegova obveljala, je na hitro izdelal še nekaj predlogov, v katerih je sicer delno upošteval našo kritiko, na prvi predlog, katerega smo mi obravnavali, pa je dočela »pozabil«. Te nove variante nam ni poslal na vpogled, temveč je razdelil med člane delavskega sveta »Jutrjanke« in razne politične institucije v občini in republiki sramotilno pismo, v katerem skuša dokončno obračunati s sekretarjem komiteja ZK in menoj. Besede in slog pisanja spominjajo na albanski tisk v letih infombriranja in je vsaka kultura dialoga izključena. Iz teh napadov je mogoče jasno razbrati, da so zanj družbeno-politične organizacije nepotrebne, da, celo škodljive. Samoupravljanje bi verjetno še prenesel, toda brez partije in sindikatov — to pa že nekako žebotovsko diši.

Se preden je pismo razdelil na seji delavskega sveta, so sklenili o »trinajsti plači«, verjetno, da pomirijo nemirne duhove v kolektivu, pa čeprav tega iz dnevnega reda ni bilo mogoče razbrati.

Direktor pa se ni prenehal z napadi, še vedno pošilja različne dopise na družbeno-politične organizacije v občini, v katerih blati vse od kraja, sebe pa povzdiguje do nebes. Vprašam vas, od kod mu ta moč in kakšen pojav je to? Titove besede iz Karadjordjeva so še tople in čmilo sklepov 3. konference ZKS se še ni dodobra posušilo. Ali je vse to za veter ali za konkretno uporabo? Okvalificirajmo ta pojav in ukrepajmo!

Kaj k temu pravijo tudi člani kolektiva, ki se morajo zavedati svojih samoupravnih pravic in prekiniti z anonimnostjo ter se boriti proti negativnim pojavom?

In še nekaj stvari za razmišljanje:

Od 900 zaposlenih je menda samo 9 komunistov, to se pravi en odstotek, kar je verjetno izjemen primer. Ali je to po naključju ali morda rezultat od-

nosa oziroma selektivne politike?

Kaj bi se zgodilo s članom kolektiva, če bi dregnil tam, kjer sva midva s sekretarjem ZK?

Zakaj takšen obračun s tistimi, ki se zavzemajo za dokumente, ki so jih sprejeli rthovi SFRJ in delavski razred?

Zakaj toliko anonimnih pisem s pritožbami, če je svoboda govora zajamčena?

Zakaj niso dovolili centru za raziskavo javnega mnenja pri republikanskem sindikalnem svetu, da bi opravil anketo v kolektivu?

Zakaj ni kolektivnega sestanka, čeprav so to želeli?

Ker se tov. Vehovar sklicuje na hlapca Jerneja, dovoli pa si vedenje, ki je vse prej kot hlapčevsko, se vprašujem, če morda ni zamenjal Cankarjeve junake, zato naj presodi, če mu morda ne zvenijo bolj domače in pošteno Kantorjeve besede iz Kraja na Betajnovi?

Ker sem v načelu zoper vsake oblastniške težnje, sem bil primoran ugrizniti v kislno jabolko sindikalnega življenja in zaščititi tiste, ki so me to prosili, sicer mislim, da bi bil moj pošeljalov. Od zakonske pravice samoupravljanja do dejanske možnosti pa je ponekod še zelo daleč.

FRANC PIPAN,
predsednik občinskega sindikalnega sveta
Sevnica

Potrjeno pričakovanje 2.200 zdravnikov

Nekaj dni pred ljudskim glasovanjem o združitvi zdravstvenih pravic delavcev, kmetov, obrtnikov, upokojujencev in drugih je prišlo na komite občinske konference ZKS v Novo mesto pismo, ki sta ga v imenu Slovenskega zdravniškega društva iz Ljubljane podpisala predsednik asistent dr. Anton Dolenc in generalni sekretar društva dr. Stjepan Bunta. Pismo je bilo objavljeno na dolenjski strani v DELU, zdaj pa seznanjamo z njegovo vsebino tudi vse združene zavarovance v petih občinah, ki jih združuje Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu. V imenu 2.200 slovenskih zdravnikov sta predsednik in tajnik stanovske organizacije našega zdravništva sporočila

Spoštovani!

Slovensko zdravniško društvo izraža zadovoljstvo in priznanje ob sporočilu, da na območju Komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov Novo mesto pripravljate enotno združenje in enoten obseg zdravstvenega varstva za vse prebivalstvo.

Zdravništvo te republike je preko svoje organizacije, pa tudi preko svojih zdravnikov — družbenih delavcev vztrajno poudarjalo in težilo k enotnemu socialnemu zavarovanju. Ker poznamo in priznavamo moralni in materialni delež slovenskega kmeta v revoluciji in po njej, bo vaša odločitev prispevek k nadaljnji utrditvi vzajemnosti in solidarnosti v naši socialistični skupnosti.

V obdobju, ko ugotovljamo, da nastaja socialno razslojevanje tudi na Slovenskem, je ravno tako pomembno, da sta delavec in kmet solidarna kakor v času boja za nacionalne in socialne pravice pred 30 leti, tudi danes ob delitvi dobrin, ki jih je socialistični družbeni sistem ustvaril.

Prepričani smo, da bo 6. decembra 1971 referendum v vaši regiji uspel. Obračamo se na vas v imenu 2.200 slovenskih zdravnikov, najneposrednejših nosilcev zdravstvenega varstva, da podprete prizadevanja, ki so odraz visoke moralne in socialne zavesti ter politične zrelosti in odgovornosti, ki vzbujajo priznanje.

Sprejmite, spoštovani tovariši in tovarišice, izraze globokega spoštovanja!

Posnemajmo novomeško skupnost!

Zakaj ne bi tudi drugod kmetovih pravic izenačili z delavčevimi?

Glede osnutka oziroma predloga o novem zdravstvenem in pokojninskem varstvu kmetov je bilo doslej izrečenih že veliko besed, ki so pokazale, v čem je bistvo pretiranih socialnih razlik med mestnim in kmečkim prebivalstvom.

Po vsej verjetnosti je zadnja konferenca Zveze komunistov Slovenije še spodbudila dejavnike v novomeški skupnosti v prepričanju, da je združenje skladov zdravstvenega zavarovanja eden izmed ukrepov za zmanjševanje socialnih razlik. Ta poteza je navdušila tudi ljudi v sevnjski občini, ki spada k celjski skupnosti za socialno zavarovanje, da so sklicali posebno posvetovanje, na katerem je govoril tudi direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje iz Celja in zvezni poslanec Milan Loštrk. Le-ta je kmete nekoliko razočaral z besedami,

ki jih je izrekel v razpravi.

Ker v sevnjski občini kmetje še vedno predstavljajo velik del prebivalstva, ki na lastni koži občuti naraščajoče socialne razlike, je izenačenje pravic do zdravja v tej občini še kako pomembno. To spoznanje vodi kmete do prepričanja, da bi morala zamenjati novomeško komunalne skupnosti podpreti ne samo celjska, marveč vse slovenske komunalne skupnosti, saj bi na ta način izenačili pravice vseh slovenskih kmetov.

Kmečki ljudje iz sevnjske občine, ki z delavci vred prispevajo enak odstotek za svoj zdravstveni dom, se počutijo prizadete, ker ne morejo uživati enakih pravic iz zdravstvenega varstva kot delavci. Svoje upanje stavljajo v najbolj množično družbeno-politično organizacijo — Socialistično zvezo, ki je v najtežjih dneh naše zgodovine

znala združiti delavce in kmete v enoten boj proti okupatorju. Prepričani so, da z združitvijo skladov zdravstvenega zavarovanja, ki bo veljala za vse slovenske kmete, ne bomo več dolgo odlašali.

KAREL ZORKO
Zavratec 32

Z vodo po vročem železu

Prosim! se je na klic telefonskega zvonca oglašil tajnik krške občinske skupščine 7. decembra.

Tukaj Dolenjski list. Ze lahko zvemo za najboljši in najslabši kolektiv na referendumu?

Vsekakor, najboljša je bila Preskrba, najslabši Dolenjski list, se je glasil hudomušen odgovor.

Kako to mislite, se šahite?

Prav nič. Tudi drugi so enakega mnenja. Ozrite se na sevnjsko stran, na izjavo Milana Loštrka, s katero ste nam napravili kaj slabo uslugo. Marsikdo se je izjave oprjel in nam jo dal pod nos. Na srečo je vse za nami, tudi jeza je mimo. Uspeli smo.

Predsednik občinske konference SZDL in predsednik občinskega sindikalnega sveta sta me dva dni kasneje pozdravila s podobnimi pripombami:

Loštrkovo izjavo ste objavili teden dni prej. Napravila nam je težave. Take besede, pa iz ust človeka, ki je tudi naš zvezni poslanec! Kako je mogel tako nesposobno govoriti? Zares smo presenečeni nad njegovim stališčem. In še na podpredsednika republiškega izvršnega sveta se je skliceval! Marsikdo je navrgel, češ kaj je direktor velikega zavoda za socialno zavarovanje, potem že nekaj več. Prepričani smo, da nam je naš poslanec omajal odstotek pozitivnih glasov in pripomogel, da se je ta ali oni glasovalec nagnil na drugo stran tehtnice.

Dolenjskemu listu zamerijo v Krškem se to, da je bila izjava priobčena le v posavski izdaji. Kost, ki jo je vrgel Loštrk, so glodali le Krčani in Trebanjci, medtem ko v Beli krajini in drugod na Dolenjskem niso vedeli zanjo.

In tako bi Dolenjski list skoraj proglasil za večjega krivca kot pa poslanca, ki je bil avtor izrečenih dvomov.

JOŽICA TEPPEY

Revež bo vedno ostal revež!

Tovariš urednik!
V zadnji številki DL je bila objavljena vest z naslovom »Pijana ležala v snegu«. Ta vest me je nekoliko zbudila, zlasti še, ker ste z imenom objavili prizadeto osebo. Gre za to, da človek oziroma bralec ne ve, če gre za nesrečen spodsrljak, ki se lahko zgodi vsakemu človeku, bodisi zaradi utrujenosti, podhranjenosti, tragičnega dogodka v družini ali kaj podobnega. Končno je tako stanje tudi osebna zadeva.

Pogostokrat oziroma večkrat sem že bral o stvareh, ki pa niso le osebna zadeva, pač pa družbena. Primer: kdo so tisti ljudje, ki bodo začeli vračati večmilijonske kredite po letu 2000? Čeprav je hotela javnost spoznati njihova imena, nam še do danes ni uspelo objaviti tudi v Dolenjskem listu niti začasnih črk njihovih priimkov in imen.

Torej: revež bo še vedno ostal revež!

SLAVKO SMERDEL
Krško

Sočustvujemo z Renato!

V predzadnji številki Nedeljskega dnevnika smo pod naslovom: »Renata je izgubila mamico« prebrali resnično pretresljivo zgodbo sedemletne Renate s Pristave nedaleč od Šmarja pri Jelšah. Prosim, če objavite ta kratek sestavek, v katerem je izraženo naše mnenje.

Zakaj je bila prošnja očeta Franca vsepovsod zavrnjena?

Za Renatino prošnjo se nihče ne zmeni. Sodišče trdi, da sedemletna Renata pripada materi, ki jo je kmalu potem, ko se je rodila, zapustila. Nikoli prej ni pokazala do hčerke materinske ljubezni, sedaj pa, ko se je dekletce navezalo na očeta, jo hoče mati — če jo sploh lahko tako imenujemo — iztrgati iz njegovega naročja. Razpravljale smo o tem dejanju in vse smo se zgražale nad početjem javnih organov. Cvetka nas je vprašala: »Dekleta, komu po vašem mnenju pripada otrok, ki je skoraj sedem let živel pri očetu, mati pa ga je ves ta čas zanemarjala?« Odgovor je bil enoten: »Očetu!«

Od novega leta nas loči samo še nekaj tednov, zato želimo Renati in njenemu skrbnemu očetu, da bi ju novo leto pripeljalo v bolj mirno in srečno življenje!

Mariinka, Darinka, Cvetka,
Alenka, Anica, Branka
in Helena iz DD »Majde Šilc«,
Novo mesto

Kosmat, ker nimajo?

Toliko opevani in hvaljeni brivnik Braun Iskra siskant nima rezervnih delov, da bi rešil iz zadrege svoje porabnike. Tudi mrežica tega aparata ni trajna in moraš kupiti novo, če se hočeš obriti. Mrežico za ta brivnik sem iskal 25. novembra v Ljubljani v trgovini Iskre na Titovi cesti, pa so me na kratko odpravili: »Je nimamo.« Z nasvetom, naj grem še po drugih trgovinah, si nisem dosti pomagali: nikjer je niso imeli. Tako bi praznike preživel s kosmatim obrazom, če me ne bi bila rešila »klasična britvica«. Ali zaradi zamrznjenih cen nisem mogel dobiti rezervnega dela? Hitro vstajamo, hitro se oblačimo in tako mimogrede ostanemo neobriti, ker Iskra nima mrežic.

VLADIMIR PREZELJ

Gre za samovoljo?

V Dobručah smo leta 1957 uredili studenec s pomočjo Rdečega križa, ki je prispeval strokovno pomoč, težaško delo pa so opravili vaščani sami. Vodo iz globine 9 m črpamo s črpalke. Pred ureditvijo studenca je voda narasla in celo poplavlila polje, zdaj pa jo je običajno le 2 ali 3 metra v vodnjaku. Pravi izvir je 1800 m za vasjo, kjer je po pripovedovanju iz roda v rod nekaj stal mlin, a so ga Turki podrl, izvir vode pa zabil. Ob daljšem deževju voda še privre na površje.

Skrajni čas je strokovno ugotoviti, kaj je z vodo, da je zmanjkuje, v nedavni suši pa smo bili popolnoma brez nje. Vaški funkcionar Alojz Štefanič je prošil za pomoč podjetji Beti in Novoteks, ki sta rade volje obljubili pomoč. Dali sta motorno brizgalno in po dva delavca, vodo pa so črpali iz Lahinje. Rečeno je bilo, da bodo natakali toliko časa, da bodo vsi dobili vodo, toda besede niso držali. Od jutra do polnoči so nekateri delali, ko pa je voda po cevi pritekla v vodnjak, je vodja črpalke iz Beti ustavil črpanje, vodnjak pa je ostal prazen. Prošnja ni nič pomagala, čeprav so se ljudje zgražali nad tako samovoljo.

Oskrba z vodo je življenjskega pomena za vsako gospodinjstvo, še bolj za kmečka gospodarstva. V naši vasi menimo, da bo glede tega treba najti dokončno rešitev, kajti suše so zadnje čase vedno bolj pogostne.

JANEZ POVŠE
Dobruvce 2
p. Gradac

Na fotografiji je pogled na del razstavljenih ptic na nedavni razstavi v Kočevju. Na sliki je še 14 izmed 25 razstavljavcev, med njimi je četrti z desne Stefan Heningman, prizadeveni predsednik pred slabim letom ustanovljenega društva za varstvo in vzgojo ptic. (Foto: D. Mohar)

Predsedniku SFRJ tovarišu Titu!

Rezervni vojaški starešine Senovca, zbrani na redni letni konferenci, pošljamo tovarišu Titu borbene in vdanostne pozdrave z zagotovilo, da bomo z vsemi svojimi močmi podprli uresničitev nalog, ki jih je pokazala 21. seja predsedstva ZKJ in ki jih je našim narodom posredoval tovariš Tito.

Rezervni vojaški starešine smo med prvimi poklicani, da se odločno

borimo proti vsakršnim pojavom nacionalizma, šovinizma in vsem drugim oblikam razpihovanja mrznje med našimi narodi. Odločno podpiramo stališče našega vrhovnega vodstva s tovarišem Titom na čelu

in naš boj za očiščenje in krvi skovane bratstva, enotnosti in svobode jugoslovanskih narodov.

ZDRUŽENJE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN SENOVO

Odgovor iz Dolenjskih Toplic

Zdravilišče Dolenjske Toplice je na članek „Smetana“, objavljen v našem listu 25. novembra 1971, poslalo naslednje pojasnilo:

Kolektiv Zdravilišča Dolenjske Toplice najodločneje obsoja lažno pisanje o našem zdravilišču, ker pisec med drugim škodoželjno in z netočnimi podatki informira bralce Dolenjskega lista.

Kot je znano, imata oba naša zaprtá bazena naraven izvir in direktn dotok termalne vode v oba bazena s temperaturo od 36 do 38 stopinj C. Nenehno torej doteka sveža termalna voda. Bazena čistimo dvakrat dnevno: opoldne in zvečer. Obkret bazena praznimo in čistimo. Obre-

kovanje, da uprava zdravilišča ne skrbi za to, je popolnoma izmišljeno. Cena kopanja je 4 oziroma 5 dinarjev, in ne osem, kot piše v članku! Na vidnem mestu v recepciji je objavljen cenik vseh kopaliskih storitev, pred vhodom v bazena in v bazenih pa so obešena že več let opozorila kopalcem, naj gredo pred kopanjem v bazenu obvezno pod prho — tuš, kjer je na voljo topla in mrzla voda, objavljeno v slovenskem in nemškem jeziku, ter vsa ostala potrebna opozorila.

Termalna voda našega zdravilišča spada med zdravilne akroterme z določenimi in priznanimi indikacijami. Žal pa zadnje čase nekateri, predvsem prehodni gostje — turisti zamenjujejo zdravilišče z javnim kopalščem in ravno ti kopalci največkrat ne upoštevajo naših opozoril ter umažejo vodo, ki jo je v času, ko je kopalšče odprto, težko čistiti. Sicer pa je voda čista, ker neprekinjeno doteka sveža.

Cenjene kopalce in bralce prosimo za razumevanje: ne nasedajte raznim lažnim pisarjem posameznih škodoželjnih!

Uprava zdravilišča Dolenjske Toplice

Lado Drakster je rad postregel s podatki in dokazili: v bazenu se pozimi ob največjem navalu kopa tudi po 500 kopalcev na dan, pa vendar bi si upal „spiti kozarec vode iz tega bazena.“ kadar hočete, tako čista voda je v njem! Ko smo ga malo nejeverno pogledali, je pokazal dokument o rednem tedenskem pregledu vode, ki ga je 25. novembra 1971 izdal inšpektor Zavoda za zdravstveno varstvo v Kopru. V rubrikah, kjer so navedene količine nedovoljenih primesi (umazanije, maščobe, amoniaka, klor) so same — nič! Z majhno prirodno napravo nam je mojster tudi v tem trenutku dokazal, da je maščobe v vodi manj kot 0,05 odstotka, klor pa še manj! In končno bakterije: v eni tisočinki litra vode iz bazena je inšpektor našel 80 mrtvih klic. Samo za primerjavo: ko smo pred leti preiskali vzorce sladoleda iz novomeških sladličarn, je bil najboljši tisti sladolec, ki je imel v tisočinki litra samo 100 (živih!) klic, slabši so jih imeli od 100.000 do 740.000 v tisočinki litra, najslabši pa jih je imel celo več kot milijon! Nič čudnega torej, če je portoroški kopalščeni mojster v vsakem trenutku pripravljen piti vodo iz svojega bazena.

In še nekaj: iz Nemčije imajo naročen preparat, ki bo tudi v morski vodi (kakršno imajo v portoroškem bazenu) takoj obarval vodo okrog kopalca, ki bi se polulal v bazenu! Do zdaj je bila znana taka kemikalija samo za sladko vodo, ker je reagirala na sol (v urinu), nova pa bo opozorila na amoniak! Polulanci, pozor torej!

V Portorožu vedo, kaj je turizem, čeprav nimajo tople vode in porabijo vsak dan za ogrevanje vode v svojem bazenu celih 7 ton mazuta. Toliko laže bi bilo torej narediti red v dolenjskih bazenih, kjer je topla voda skoraj zastoj, dober kopalščeni mojster pa bi lahko stokrat odtehtal stroške, ki bi jih radi plačali zadovoljni kopalci!

UREDNIŠTVO

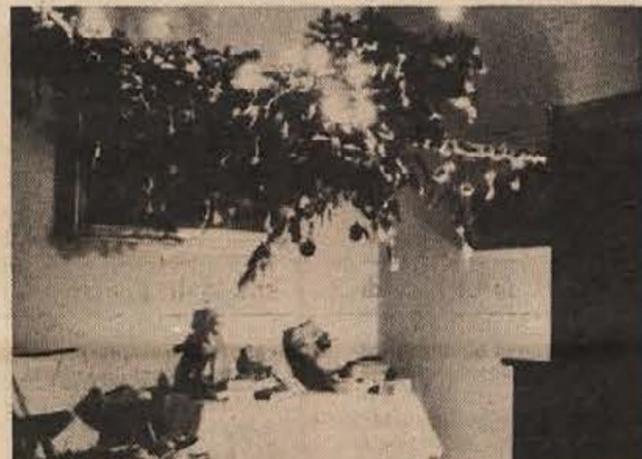
Morda tudi Vas pekli krivica? Napišite pismo, objavil ga bo: »Dolenjski list«

Za tiste, ki lulajo v bazenih

Zadnjič sem prebral v Dolenjskem listu na strani bralcev zapis o smetani v velkem bazenu v Dolenjskih Toplicah. Na žalost ni tako samo v Dolenjskih, ampak ne dosti bolje tudi v Smarjenskih in Čateških Toplicah. Pred kratkim sem se kopal v kristalno čisti vodi v bazenu hotela Palace v Portorožu. Najprej sem bil presenečen, ko sem se moral temeljito sušiti, pod posebno pipo razkužiti noge, nato pa kupiti za 4 dinarje še kopalno kapo, ker je nisem imel s seboj. Nisem človek, ki bi se prepiral po tujih krajih, pa sem vse, kar so od mene zahtevali tudi izpolnil. Potem sem videl, da je kopalščeni mojster vsakogar, ki ni imel kape, najprej vlijudno, a ostro opozoril, če ni ubogal, pa mu je kratkoma pokazal vrata. Tudi skakati in pretirano škropiti se ne sme po bazenu, a je vseeno poln mladih in starih. Tja naj si gredo Dolenjci pogledat, kaj je kulturno kopanje...

A. R., Brežice

Pozanimali smo se v Portorožu, koliko resnice je v pismu tovariša A. R., predvsem zato, ker Dolenjski njeni umazani bazeni res niso v posebno čast. Prijazni kopalščeni mojster tovariš

Novoletno vzdušje, ne da bi delali škodo v gozdu

Veja namesto drevesca

Novo leto je blizu, z njim pa tudi naše skrbi, da si pravočasno priskrbimo „novoletno jelko“ ali kako drugače okrasimo stanovanja ali poslovne prostore. Ker živimo Slovenci tako rekoč sredi gozdov, se marsikdo sam napoti v goščo in poseka najlepše drevesce, ob tem pa ne pomisli, da uničuje naše skupno bogastvo.

Ker nasprotujem taki vrsti uničevanja narave, pa naj bo to za-

konito ali nezakonito, si že vrsto let za novoletne praznike priskrbim jelkovo ali smrekovo vejo, za katero sem si dal narediti primerno stojalo. Veja je lahko lepša od drevesca in lažje jo dobiti, ne da bi ob tem povzročili kakršnokoli škodo. Upam, da mi bo pri tem sledilo vsaj nekaj drugih ljudi.

DUSAN BIZAL
Kočevje
Kolodvorska 1/2

Nekaj novih pionirjev oddreda „Katje Rupene“ v Novem mestu 29. novembra letos (Foto: fotokrožek)

Ob dnevu republike

Po vsej domovini je bilo praznično razpoloženje. Slavili smo rojstni dan naše republike, naše Titove Jugoslavije.

Letošnje praznovanje je sovpadalo s tridesetletnico vstaje jugoslovanskih narodov, zato je bilo še bolj svečano. Niti največji preroki ne bi mogli pred 30 leti predvideti tega, kar se je zgodilo. Izdani, pravarani, ponižani in poteptani narodi stare Jugoslavije so ostali sami, prepušteni na milost fašističnemu okupatorju.

Komunistična partija Jugoslavije je pozvala na boj. Vsi pošteni in zavedni ljudje so kot en moč pristopili v boj proti okupatorju. V tem boju smo zmagali. Naša borba je odjeknila po vsem svetu. Tita in Jugoslavijo poznajo vsi ljudje našega planeta. Postali smo zgled vsem zasuš-

njenim narodom, kako se je treba boriti za svobodo.

Podoba naše domovine se je od osvoboditve do danes povsem spremenila. Naš napredek je viden na vsakem koraku. To nam priznajo vsi, ki prihajajo v Jugoslavijo. Letos se nam obeta nova ureditev federacije: dobili bomo novo ustavo in z njo bo več pravic za vsako republiko.

Kljub ogromnemu napredku pa nastajajo tudi težave. Ko postajamo vse bolj bogati, se hkrati večajo razlike med ljudmi. O tem so spregovorili tudi na naših najboljših odločitvenih mestih.

Tako smo razmišljali o tem prazniku. V šoli smo imeli proslavo. Proslavili smo rojstni dan s pesmimi in recitacijami. Luči so se prižigale in ugašale ob pesmih in recitacijah. Različni glasovi so doneli kot pri tabornem ognju. Med nami so bili tudi naši najmlajši. Postali so pionirji in obljubili, da bodo dobri učenci.

Ob našem največjem prazniku želim, da bi bil mir in da bi vsi še lepše in boljše živeli.

NATAŠA ZALOŽNIK,
učenka 7. a OS
„Katje Rupene“ v Novem mestu

GD Dobrič in izobešanje zastav

Tukajšnje gasilsko društvo za noben državni praznik ne izobesi zastave. Skrajni čas bi že bil, da bi se odgovorni pri tem GD že enkrat sprijaznili s tem, da je njihov dom tudi javna zgradba, kot so šola, trgovina in druge. Zavedo se naj tudi že enkrat, kaj je njihova dolžnost do države.

Na vse to so bili že večkrat opozorjeni od občinskih in krajevnih političnih forumov in ustno od podpisane, a vse zaman. Vsaj letos, ko praznujemo 30-letnico vstaje naših narodov, se kaj takega ne bi smelo zgoditi. Za zgled naj jim bo sosednji GD Občine, ki izobesi prav za vsak državni praznik zastavo.

Upajmo, da bodo te vrstice, objavljene v javnosti, enkrat za vselej zalegle.
STANKO PLESKOVIC, predsednik krajevne org. SZDL Dobrič

Praznovali smo

Dan republike smo pionirji osnovne šole Savo Kladnik iz Sevnice se posebno svečano proslavili, saj smo med svoje vrste sprejeli kar 115 novih članov.

Zbrali smo se v domu Partizana. Predsednik PO pionir Dušan Kuleto je vse navzoče lepo pozdravil. Siedil je program, ki so ga pripravili pionirji dramskega krožka. Napočil je za cicibane težko pričakovani trenutek — sprejem v pionirsko organizacijo.

Najprej so cicibani ponavljali za predsednikom zaobljubo. Nato je predsednik po vrsti klical bodoče pionirje na oder, jim izročil izkaznice ter jim čestital. Člani odbora so pionirčkom razdelili tudi pionirske rutice in kapice, ki jih je podarilo Društvo prijateljev mladine.

Novim pionirjem so čestitali tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in tov. ravnatelj Jože Bogovič.

Novi pionirji so nato zapeli že pionirsko himno ter recitali nekaj pesmi. Ob zaključku je podpredsednica Irena Češek prebrala pozdravno pismo s čestitko za tovariša Tita.

Letošnji pokrovitelji pionirskega oddreda, ki so pripravili novim pionirčkom prijetno zabavo in pogostitev, so bili: občinska konferenca ZK, občinska konferenca ZMS, SZDL ter občinska konferenca zveze sindikatov. Vsem se iskreno zahvaljujemo!

Vsi pionirji sevniske šole obljublamo, da se bomo pridno učili in izpolnjevali naloge, ki nam jih nalaga naša skupnost.

PO „SAVO Kladnik“ SEVNICA

Pozdrav iz Avstralije

Samo osem dni je potrebovalo do Novega mesta pismo našega bralca Jožeta Vidosa iz Avstralije, ki nam je pred dnevi sporočil:

„Oprostite, ker se tako dolgo nisem oglasil. Najlepša hvala za Dolenjski list, katerega že daljša časa redno dobivam in najdem v njem veliko zanimivega. Obenem vas prosim, da me obvestite, če je moj brat Stanislav že obnovil naročnino zame: če je še ni, mi pa odpišite, koliko stane za leto dni, in vam bom takoj postal ček.“

Prilagam vam tudi razglednice tukajšnjega otoka Koolan Island, mogoče vas bo kaj zanimalo. — Želim vam vselej praznike in srečno, uspešno novo leto 1972 iz daljne Avstralije!

JOŽE VIDOS
Koolan Island, 6733
W. Australia

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Najlepša hvala za pozdrave, spoštovani naročnik Jože. Vaši domači iz Stražnjega vrha pri Črnomlju vas prisrečno pozdravljajo! Hvala tudi za lepe barvne kartice Vašega otoka, ki smo jih izročili Studijski knjižnici v Novem mestu, da bodo obogatile njeno zbirko razglednic in propektov. Lepo pozdravljeni in srečno novo leto 1972!

Vaš DOLENJSKI LIST

»Dolenjski list« v vsako družino

Socialistična družba in religija

6

Dialog je torej skupna pot, z roko v roki proti vrednotam, ki jih skupaj odkrivamo, cenimo in se zanje trudimo.

Samo želimo lahko, da bi takšna gledanja duhovnikov v Cerkvah dobila zares večino in da bi Cerkev enkrat za vselej prekinila s prakso, da ona določa meje in pogoje sodelovanja kristjanov z drugače mislečimi.

Dejstvo torej, da v slovenskem družbenem prostoru žive drug ob drugem verujoči in ne-verujoči, kristjani in komunisti, narekuje njihovo sodelovanje in dialog. Vsi so del slovenske narodne skupnosti, vsi žele boljši svet in prav je, da imajo v boju za boljši svet enakopravne možnosti, pravice in dolžnosti. Francoski marksist Roger Garaudy, ki smo ga že večkrat omenjali, je to življenjsko nujnost in možnost pojasnil z naslednjim pogledom, ki ne more veljati le za francoske razmere, marveč dobiva tudi pri nas svoj polni človeški pomen:

„Docela razumemo iz bede porojeno potrebo po popolni skupnosti in popolni ljubezni. Mislimo celo, da je nekaj lepega, če je človek v svoji bedi zmogel takšne sanje, tolikšno upanje in tako neskončno ljubezen do Kristusa. Dejanje vere dokazuje, da se človek nikoli ne prizna poraženega in torej priča o njegovi veličini. Zato nikoli ne prezirajmo in ne smešimo kristjana zaradi njegove vere, ljubezni, sanj in upanj. Naša naloga je delati in se boriti za to, da ne bi nihče ostal zaslepljen, odmaknjen na robu. Naša naloga je človeka približati njegovim najlepšim sanjam in najglobljim upom, ga dejansko in praktično zblížiti z njimi, da bi celo na tej naši zemlji našli začetek svojih nebes.“

Tretji razlog za to, da se z vso vneto odločam za dialog med marksisti in kristjani, pa je v celotni sedanjí človeški situaciji. Napetosti, hoja človeka na robu vojne, grožnje samo-

mora celokupnega človeštva, ki izvira iz možnosti atomske vojne, milijoni lačnih, ki vsak dan umirajo v različnih delih sveta, revščina, ki obstaja poleg bogastva in vse drugo, kar običajno imenujemo velike dileme sodobnega človeštva, vse to za-

piše:
ZDENKO ROTER

hteva združen človeški napor, skupno opredelitev vseh, brez ozira na vero, svetovni nazor in drugo, da bi človeštvo uspelo. Ozkosrčni svetovnonazorski dogmatizem, ki zaničuje in ponižuje drugače mislečega, vnaša sovraštvo med ljudi, ki jih že tako teže druge sodobne težave in more. In če razumemo

marksizem kot odprt miselni sistem, ki ne vztraja pri tem, da je le v marksizmu vsa resnica, da so edino marksistični odgovori na življenjska vprašanja edino pravilni in resnični odgovori, potem je tudi v samem bistvu marksizma velika spodbuda za srečanje, razgovor in sodelovanje z vsemi, tudi s kristjani. Zato sem bolj marksist, če se za dialog zavzemam.

Seveda ni dovolj izreči se za dialog, ga znati teoretično pojasniti in priporočati drugim. Treba je zanj delovati vsak dan, na vsakem koraku in se boriti tudi zoper vse ovire, ki dialog preprečujejo ali celo onemogočajo. Teh ovir je mnogo. Ob tej priložnosti in na tem mestu bom omenil samo dve oviri, ki se mi zdita v tem trenutku najbolj pomembni.

Prva ovira bi lahko bila v Cerkvah kot profesionalni, poklicni organizaciji. Omenil sem že, da se v Cerkvah dialog z marksisti težko prebija. Naj-

težja okoliščina pa bi nastala, če bi poklicna cerkvena organizacija ali enostavneje povedano, če bi duhovniki želeli in hoteli tudi v socialistični družbi ponovno uveljavljati staro politično vlogo Cerkve, vlogo, ki jo poznamo pod imenom klerikalizem, če bi hoteli duhovniki zopet igrati vlogo lokalnih in centralnih političnih voditeljev množic, kakor je to bilo v preteklosti in kot se to druge še vedno dostikrat dogaja. Reči moramo seveda, da jim religiozne množice, verujoči ljudje, prav gotovo večinsko ne bi sledili. Za to trditev nam je lahko v oporo tudi rezultat raziskave slovenskega javnega mnenja v letu 1968. Na vprašanje o tem, kako naj bi Cerkev delovala v naši družbi, se je le 2,1% anketiranih izreklo za to, da naj bi Cerkev organizirala tudi posebne katoliške politične organizacije, kar je ob podatku, da je v Sloveniji tako ali drugače religioznih okrog 60% ljudi, izredno malo.

Druga ovira pa bi bila lahko tudi v komunistih, če bi podcenjujoče, omalovazujoče, gledali na verujoče ljudi, če bi videli v njih manjvredne ljudi, ki jim ni mogoče zaupati in ki ne

morejo polnovredno sodelovati v praktičnem boju za samoupravni socializem. Takšna, čeprav manjšinska gledanja, pa še vedno obstajajo. Ko smo v letu 1967 raziskovali stališča slovenskih komunistov, se je na vprašanje „ali je resnično veren človek boljši ali slabši samoupravljavec od drugih“, 61,4% anketiranih izreklo za odgovor: vera ne vpliva bistveno na to, 9,0% za odgovor „verni človek je celo boljši samoupravljavec“ in 17,2% za odgovor, da je veren človek „največkrat slabši samoupravljavec“. V zadnjem odgovoru vidimo, poleg drugega, še vedno ostanke sektaškega gledanja na verujoče, čeprav nam celoten rezultat kaže, da so komunisti pri nas v ogromni večini brez pred-sodkov in iskreno za dialog, sodelovanje tudi s kristjani.

Socialistična družba v svojem bistvu humana in odprta za vsakogar in vsakomur, družba, za kakršno si prizadevamo pri nas, vabi prav vse, tudi kristjane, da si v imenu svojih idealov in vrednot, prizadevajo skupno z drugimi, da bi že za življenja doživeli več veselja, ljubezni, zadovoljstva in boljšega življenja.

MAJHNI SE LAHKO BRANIJO

Primer iz tujega tiska, kaj mislijo drugi o naših zamislih o obrambi

V uglednem francoskem listu Le Monde Diplomatique je Dennis Rusinow, raziskovalec iz ameriškega centra za sredozemske študije, ki deluje v Rimu, objavil članek, ki v zanimivi obliki prikazuje, kako tuji gledajo na našo zamisel o vseljidski obrambi. Prispevek objavljamo delno skrajšan.

V oktobru so bili v Jugoslaviji manevri pod naslovom „Svoboda 71“. To je bil prvi javni prikaz „vseljidske obrambne vojne“ na visoki ravni, ki je v Jugoslaviji postala uradna vojna doktrina (nauk, veda).

Na eni strani je nastopil napadalec z vso moderno oborožitvijo in vrhunsko tehniko. Ravnal se je po načelih bliskovite vojne in klasične ofenzivne strategije, ki je temeljila na številni premoči v oborožitvi in v vojaški izurjenosti. Toda napadalec se je moral umakniti, doživljal je napade iz zased, naposled pa je moral kloniti pred usklajenimi napadi redne vojske, teritorialne obrambe, partizanskih enot, „subverzivnih enot“ in oboroženih civilistov, ki naj bi pri sovražniku izvajali sabotaže in pomagali redni vojski.

Kot je bilo predvideno, so zmagali oboroženi branilci, ki so delovali po načelu vseljidske obrambe, ki se je na podlagi izkušenj Titovih partizanov v drugi svetovni vojni uveljavilo po avgustu leta 1968. Takrat je jugoslovansko državno vodstvo sprejelo načelo, da si mora majhna država, ki je zunaj vojaških blokov, zgraditi tako močno obrambno strategijo, da bo velikim trd oreh. Brez take strategije se ji utegne zgoditi, da izgubi glavo in naposled tudi svojo neodvisnost tisti dan, ko bi se uprta grozečemu vojaškemu napadu.

● Napadalec naj nas spozna že na meji

Ne gre, da bi se zanašali samo na redno vojsko, ker bi bilo to neprimerno in tudi škodljivo. Redna vojska namreč nikakor ne bi mogla zdržati pred številčno in tehnično premočjo armade velike sile. Zanašanje na redno vojsko bi potemtakem povzročilo malodušje in nagnjenost k vdaji, kar bi napadalec samo spodbudilo.

Na drugi strani bi bilo spet premalo, če bi v razmerah, kakršne zdaj prevladujejo v Evropi, načrtovali edino partizanski boj z zaledjem v gorah, pa čeprav se je tak enak boj v letih 1941–1945 dobro obnesel.

Tako so v Jugoslaviji sprejeli zamisel, ki temelji na posebni, skladni kombinaciji klasične in partizanske vojne. Njen smoter je po besedah jugoslovanskega generalštaba, da napadalec spozna že na meji, da mu stoji nasproti vse mogoče oblike ljudskega odpora, da se bodo proti njemu bojevale vse sile.

● Vseljidska obramba — naš (tajni) eksploziv

Ljudstvo pod orožjem, ki se brani pred napadalcem, to sicer ni nič novega v zgodovini. Toda Jugoslavija je to prva uvedla kot uradno strategijo ljudstva, ki ni v vojni, ter to izpopolnila z usklajenimi načrti uradne in prostovoljske mobilizacije, z urjenjem rednih in izrednih enot, s pripravljanjem skrivališč v tovarnah in vasih.

Pozdrav tovarišem v JLA

Za 22. december, dan Jugoslovanske ljudske armade, iskreno čestitamo vsem rojakom z našega območja, ki delajo v vrstah JLA kot njeni aktivni generali, oficirji, podoficirji, uslužbenci ali sodelavci v drugih oblikah, kakor tudi vsem fantom in možem, ki so ta čas na odsluženju vojaškega roka!

Vidimo torej, da se te zamisli občutno razlikujejo od zamisli „ljudske vojne“, ki so jih uveljavili drugi z Mao Ce Tungom in Che Guevaro vred. Razlikujejo se celo do tistega, po katerem se je ravnal Tito s svojimi partizani pred 30 leti. Smisel jugoslovanskega koncepta je predvsem obramba in ohranitev obstoječega družbenega reda, ohranitev miru in stalna priprava na morebitni napad iz katerekoli strani.

Zakaj so Jugoslaviji potrebne take zamisli o vseljidski obrambi? Neki diplomat je pred kratkim dejal: „V sodobnem svetu si majhna dežela, kakršna je naša, lahko zagotovi varnost edino tedaj, če ima eksploziv, katerega moči si ni moč predstavljati. Mi imamo tak eksploziv, ki je prav zadovoljiv: to smo pokazali z manevri „Svoboda 71“.“

● Zakaj nujna tudi moderna armada?

To, da je cilj „splošne ljudske obrambe“ ohranitev obstoje-

čega družbenega reda, daje vojaškemu načrtovanju ugodno možnost, da lahko uporabi vse instrumente sedanje oblasti. Nalaga pa mu tudi neke nujnosti politične in psihološke narave. Na primer: če naj prebivalstvo ohrani moralo in trdnost, ki sta mu potrebni, da odigra namenjeno mu vlogo, je nujno, da učinkovito deluje vse kolesje sistema, zlasti pa kolesje oboroženih sil.

V nedavno objavljenem intervjuju je na vprašanje, kaj bi se zgodilo v primeru, če bi se morali borci zateči k „partizanskemu vojskovanju“, načelnik generalštaba general Viktor Bubanj odgovoril: „Odpor in vojskovanje bi bila možna edino tedaj, če bi prebivalstvo uvidelo, da se je armada zagrizeno bojevala in storila vse, da ne bi do tega prišlo. Ob teh besedah lahko pomislimo na drugo svetovno vojno, ko je bilo čisto drugače: med partizani komunisti sta prevladovala morala in borbenost, čeprav se je bila kraljevska jugoslovanska vojska naglo zrušila.“

V intervjuju se je general Bubanj obregnil ob tiste, ki kritizirajo nove zamisli, ki govore, da se še predobro spominjajo vojne v letih 1941–1945 in si predstavljajo, da bi bila v sedanjih razmerah vojna prav tako kot takrat, ter ne razumejo, zakaj je „vseljidskemu odporu“ potrebna tudi moderna (in draga) armada.

Vojna, če bi do nje prišlo, ne bi bila prav tako kot prejšnja; razen tega pa domovina, ki bi jo branili, ni Jugoslavija iz leta 1941; taka je utemeljitev generala Bubnja. Zdej ne bi bilo primerno niti v političnem niti v psihološkem oziru zapustiti mest podeželskih središč in dolin brez boja, kot namigujejo „romantični“ zagovorniki partizanske vojne v gorah. Po novih zamislih se ne sme predati noben del ozemlja. Mogoče je edino to, da sovražnik začasno zasede posamezne manjše dele, pri tem pa bi se bojevali proti njemu „nenehno“, z vsemi sredstvi in z vsemi sprejemljivimi metodami. V takšni vojni bi bila pojma „fronta“ in „zaledje“ skoraj nepomembna.

Če postane ta koncept učinkovito sredstvo za preprečevanje sovražnih namenov, kar je očitno njegov cilj, bosta ljudstvo, ki mora sprejeti orožje, in napadalec z močnimi silami prišla do prepričanja, da jugoslovanska zamisel o „vseljidski obrambi“ lahko za dolgo omogoči obrambo majhne dežele pred „veliko silo“, kajti voditelji in ljudstvo bodo družno pripravljeno tvegati in odločno braniti domovino za vsako ceno.

Maršal Tito se rokuje s starešinami po dobro opravljeni nalogi.

TITO NA KOMANDNEM MESTU ČETRTE ARMADE

Tito: »Imate tisti fotoaparati ...?«

Kako so maršala Tita seznanili na letošnjih manevrih z uspešnim protinapadom četrte armade in kako se je tovariš Tito slikal v borovem gozdiču

Na obronku starega borovega gozda, ki je skrival komandno mesto četrte armade, se je tretjega dne manevrov ustavila manjša kolona avtomobilov. Iz prvega je stopil vrhovni komandant maršal Tito, ki ga je spremljal zvezni sekretar za narodno obrambo, in stopil proti postrojenim oficirjem štaba. Sprejel ga je general polkovnik Djoko Jovanić: „Tovariš maršal, četrta armada je zjutraj začela z uspešnim protinapadom!“

Po raportu se je komandant rokoval z oficirji štaba armade in s člani Glavnega štaba Hrvatske, ki so mu jih ob tej priložnosti tudi predstavili.

Maršal Tito si je potem ogledal komandno mesto armade. Pokazali so mu dobro utrjena in zakrita podzemna zaklonišča in novi tip naših stabilnih vozil. V operativnem centru je Djoko Jovanić, potem ko se je zahvalil predsedniku, ker je obiskal četrto armado, dejal:

„Tudi na tem manevru se je potrdila zamisel splošnega ljudskega odpora. Ni ostalo le pri pogovorih: ljudstvo je zamisel sprejelo za svojo. Ob hoku operativnih, teritorialnih in partizanskih enot se bori vse ljudstvo. Enote četrte armade so to občutili pri akcijah „plavih“, ki so bili izrazito močnejši v oklopnih enotah, letalstvu, zračnih napadih. Pa vendar v zadnjih dveh dneh sovražnik ni prodiral dlje kot 30–40 km, kar je znatno manj, kot zmorejo danes moderne armade — „plavi“ pa so bili na ravni teh armad. V zaledju napadalec se je namreč razširil splošni ljudski odpor. Čeprav je bil prodor „plavih“ sorazmerno majhen, smo tam že imeli močne sile, ki so napadalec napadale iz zaledja. To pa pomeni, da bi se njegovo napredovanje v naslednjih dneh še zmanjšalo.“

Vrhovni komandant se je potem spoznal s številnimi akcijami partizanskih in teritorialnih enot. Komandant Glavnega štaba Hrvatske,

general-polkovnik Srečko Manola, je dejal: „Ne računajoč mestnih straž, katerih sodelovanje ne gre med stroške manevrov, je v naših enotah pod orožjem okrog 5.000 ljudi. Ti so že v prvih treh urah borbe ujeli tudi devet od skupno 14 enot „plavih“. Sodniki so nam do zjutraj priznali, da smo onemogli približno 800 „plavih“ vojakov, da smo zajeli 71 kamionov, 13 helikopterjev in 10 topov.“

General Manola je poudaril željo ljudi, da z „rdečimi“ sodelujejo v odporu. Naglasil je, da je manevr pokazal ogromno razburljivih prizorov. Ko se je maršal že vračal proti avtomobilu, da bi se odpeljal na poligon, kjer naj bi se kmalu začelo veliko streljanje, je uslišal prošnjo prisotnih starešin, da bi se za spomin še fotografiral. Ko je odložil plašč, si je poiskal mesto sredi skupine in v šali dejal: „Vi večji stojte zadaj, mi manjši pa bomo spredaj.“ Kot dober fotoamater je tovariš Tito takoj spoznal, da noben objektiv kamere ne bi zajel vseh ljudi, ki bi se radi slikali, pa je vprašal: „Pa imate vi tisti aparat, ki slika v krog?“

Ko so fotoreporterji končali svoje delo, se je še enkrat pošalil: „No, tukaj so slike, vi pa jih sestavite!“

D. BOJANIĆ

CE JE SIN PRI »PLAVIH«

Materin dvom

Ljudje so razumeli mater in naredili izjemo

„Javno je treba prezirati vse, kar bodo „plavi“ ukazali ali zahtevali. Ne spustite jih v hišo, ne družite se z njimi, ne dajte jim vode, ničesar, kar bi hoteli. Popolnoma se jim je treba upreti in se jih izogibati...“

Te besede niso dale mirno spati gospodinjici Anki Duduković iz Veljuna. Ti stavki iz navodil o pripravah prebivalcev za sodelovanje v manevrih splošne narodne obrambe v letu 1971 so jo tako vznemirili, da tudi podnevi ni mogla brezskrbno opravljati svojih del. Kot pripadnik civilnega odsicka je dobro vedela, kako se bo borila proti „napadalcem“, ni pa ji bilo jasno, kaj storiti, če...

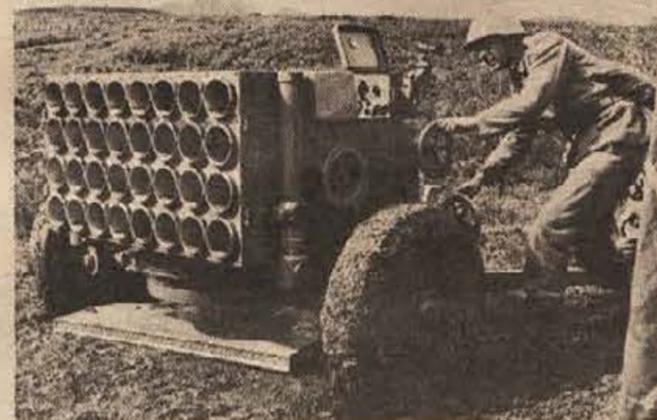
Prav te dni je Anka dobila pismo od sina Petra, vojaka — tankista. „Dragi moji“, je pisal Peter, „tudi jaz grem na manevre. Odredili so me k „plavim“. Slikaš sem, da bo šla moja enota skozi Kordun, proti Slunju. To je priložnost: morša bomo šli prav skozi Veljun, pa vas bom obiskal...“

Anka je bila na trnjuh. Tudi sram jo je bilo, ker bo njen sin Peter med „plavimi“. Tega ne sme nikomur povedati. Na nek način tudi sama „rdeča“, se je bila pripravljena spopasti z napadalcem. Ampak kot mati? Kaj bo, če pride Peter? Ker ni vedela odgovora, se je napotila v vas. Svoje težave je zaupala poročniku Denku Djekiću, pa vpraša: „Kaj bo, če pride moj Peterček? Uboga sem. Povejte, ga lahko poljubim, spustim v hišo, mu dam jesti?“

Vesela in žalostna hkrati se je vrnila domov. Rekli so ji: „Brez skrbi, tovarišica; sprejmite sina v hišo, če pride. Samo ne vemo, naši borci se zaklinjajo, da ne bodo sem spustili nobenega „plavega“ vojaka.“

Anka se ni imela miru. Kaj bo rekla vas, če v hišo sprejme sina, ki je „plavi“ vojak. Kljub vsemu pa so jo ljudje razumeli in so naredili izjemo.

B. Dn.

Večevni metalec raket, ki se je na letošnjem manevru prvič pojavil pred očmi javnosti je zbujal pozornost mnogih obiskovalcev.

Enakovredni in enakopravni zvrsti oboroženih sil SFRJ

V jubilejnim letu 1971 slavimo prihodnji teden dan JLA v luči letos potrjenih načel splošnega ljudskega odpora. Vse čestitke naši armadi in vsem našim državljanom v njej izhajajo tudi iz velikega uspeha, ki ga je doživelo načelo splošnega ljudskega odpora v letošnjih manevrih „Svoboda 71“.

Po dosedanji ustavi je bila JLA „poglavitna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije“, kar naj bi pomenilo, da so bili vsi drugi dejavniki v obrambi ali postranski ali celo zgolj pomožni. Tudi sicer je dosedanja ustava oborožene sile SFRJ enačila z JLA. Po novih ustavnih dopolnilih pa vemo:

Jugoslovanska ljudska armada in enote teritorialne obrambe so oborožene sile SFRJ. Obe zvrsti oboroženih sil naše domovine sta enakovredni in enakopravni, obe pa sta hkrati tudi enotna celota. Pri tem je JLA opredeljena kot skupna oborožena sila vseh narodov in narodnosti, vseh delovnih ljudi in občanov, partizanske enote (teritorialna obramba) pa kot najširša oblika organiziranega oboroženega ljudskega odpora. Taka opredelitev pogojuje različnosti in podobnosti, strategijo in taktiko, pa tudi organizacijo in poveljevanje obeh zvrsti oboroženih sil SFRJ. Oboje, JLA in partizanske enote, se vzajemno dopolnjuje, lahko pa tudi seveda samovzajemno uspešno deluje.

Tujji vojaški opazovalci z zanimanjem spremljajo naše obrambne vaje. Na sliki od leve: kanadski, kitajski, japonski, avstrijski in jugoslovanski oficir. (Foto: M. Legan)

KRIZEV PŪT VEKOSLAVA FIGARJA

Najprej so ga zaprli in internirali Nemci, nato pa po vojni na podlagi zlagane obtožbe še naši — Šele novembra letos je bila krivična sodba razveljavljena — Med drugimi sta bila tako rehabilitirana tudi Vekoslav Figar iz Kočevja in Ivan Razinger iz Hrastnika

● Javno opravičilo po krivem obsojenim

V TV-15 z dne 25. novembra letos je pod naslovom „Rehabilitacija“ v rubriki „Ob tabornem ognju“ za več krivično obsojenih, med drugim tudi za Vekoslava Figarja iz Kočevja in Ivana oziroma Janeza Razingerja iz Hrastnika, ki sta bila 1948 pred našim sodiščem skupaj obsojena, med drugim napisano: „Načelo pravičnosti zahteva, da ljudi, ki so bili javno obsojeni in ki so o njih pisali takrat vsi časopisi ter poročale radijske postaje, tudi javno opravičimo, čeprav jim opravičilo nikakor ne more povrniti tistega, kar so pretrpeli.“

Ker gre za ljudi, ki so bili vsi tako ali drugače udeleženci naše osvobodilne vojne in revolucije, je prav, da tudi v našem listu sporočimo vsem bralcem: ti ljudje so naši tovariši, niso bili ničesar krivi in jih je treba obravnavati kot vse druge borce.“

— Tovariš Figar, najprej seznanite naše bralce s svojim predvojnimi političnim delom na Kočevskem.

— Kočevje je bilo pred vojno znano kot kazensko mesto. Sem so tisti, ki so zmagali na volitvah, poslali svoje nasprotnike. No, in leta 1936, ko so zmagali na volitvah klerikaleci, so tudi mene poslali sem.

Na Kočevskem do prihoda Hitlerja na oblast leta 1933 ni bilo narodnostnih bojov med Slovenci in kočevskimi Nemci. Kasneje pa so Nemci začeli ustanavljati svoje organizacije — kulturbunde.

Mržnja med narodoma je narasčala. Sodeloval sem s komunisti Jožetom Šeskom, Petrom Jenkom in Jožetom Heglerjem, očetom sedanjega kočevskega župana, ki so si prizadevali omiliti mržnjo med narodoma.

● Kaplan hvalil komunizem

— Član katere organizacije pa ste bili vi takrat, pred vojno?

— Ciril-Metodove družbe (CMD) in Organizacije jugoslovanskih emigrantov (ORJEM), stari so namreč emigrirali v Slovenijo iz Koroškega v Brdih.

Vendar takrat ni bilo toliko pomembno, kateri organizaciji pripadaš. Kmalu smo vsi ugotovili, da je treba združiti vse Slovence v boju proti prodirajočemu nemštvu. Omenim naj, da so bili sem premeščeni tudi napredni duhovniki, na primer kaplan Hrobat in Metod Mikuž. Slednji je imel v taktatnem Sokolskem domu celo predavanje, v katerem je hvalil komunizem.

Kočevski Nemci, ki sta jih vodila dr. Arko in Harde, so postajali vedno hušji. Hitlerjevci so imeli celo tečaje, ki so jih vodili v Nemčiji izsolani kočevski Nemci, ki so tja potovali kot krošnjari. Nemci so imeli v rokah tudi ves kapital, vso gospodarsko moč in za Slovence na deželni in v mestu so se začeli težki časi.

V obrambo proti prodirajočemu nemštvu smo 1938 ustanovili v Kočevju „Slovenski narodnoobrambni odbor“.

— Kdo so bili člani tega odbora in katerim strankam so pripadali?

— Predsednik je bil direktor gimnazije in član CMD Anton Burger, člani pa Jože Šesko — komunist, Henčič Kužnik — krščanski socialist, profesor

Franc Gorše — klerikalec, inž. Vinko Sodar — Sokol ...

● Javno in tajno delo

— In vi? Ste bili tudi član tega odbora?

— Da. Kot predstavnika CMD in ORJEM sva bila v odboru še Antonija Čok in jaz.

Leta 1939 sem bil stalno zaposlen kot narodnoobrambni referent pri CMD v Kočevju, čeprav sem bil navidežno koncipient pri notarju Lovšinu.

Moje delo se je delilo na javno, se pravi na organizacijo raznih prireditev, in tajno, se pravi na zasledovanje dela propagatorjev nacizma in gestapovcev. Pri tem so mi pomagali zaupniki po vaseh na vsem območju sedanje občine Kočevje, na primer: Marjan Tratar-Učo, Joško Marincelj, Anton Lesar, Franc Lavrič, Anton Poje, Jože Maršič vsi Kočevska Reka in okolica), pisatelj Lojze Zupanc (Spodnji log), Drago Prinčič, Rudi Podlogar, družina Oberstar (Koprivnik in okolica), Terdo Benčina, družina Vidmar (Stara cerkev) itd. Zaupniki so bili tudi politični delavci, ki so zbirali in organizirali zavedne Slovence.

— Kakšno je bilo delo obrambnega odbora in kakšni uspehi?

— V Kočevju smo organizirali trojke. V Borovcu pri Antonu Pojetu smo imeli narodnoobrambne tečaje. Ernest Eyper, sicer francoski državljani, ki pa je bil med vojno pri nas ustrelen kot talec, je predaval o pomenu žive besede za utjevanje slovenstva na Kočevskem in drugem. Ustanovili smo slovensko zadrugo „Lastni dom“. Neko noč smo vse nemške napise v mestu premazali s katranom. Kočevje smo prelepili z gesli proti Hitlerju in z njegovimi karikaturnimi. Ustanovili smo Društvo prijateljev Sovjetske zveze. Pisali smo protestna pisma, naj izpuste v Bileči interniranega Šeska, 27. marca 1941 smo manifestirali proti paktu.

— Kako ste doživljali napad na Jugoslavijo?

— Vseh 23 članov trojke — doma imam še seznam, kateri so hili z menoj — se nas je javilo za prostovoljce. V dijaškem domu smo dobili orožje in smo šli skozi Podgorsko ulico proti Jasnici.

● Dimnikar ga izda

— Zakaj niste šli skozi Kočevje?

— Ni bilo varno. Mesto je bilo na mah preplavljeno s hitlerjanskimi zastavami in vanj so prihajali z vseh strani oboroženi kočevski Nemci. Na Jasnici smo ustavili tovornjak s Kočevjarji, jih razorožili, jim uničili nemško zastavo, zaplenili avto, nje pa napodili domov.

Odpeljali smo se v Ribnico in se priključili jugoslovanskim vojakom, ki so se skozi Loški potok in Čabar prebijali proti Sarajevu, kjer naj bi bila po govoricah druga fronta.

Vendar so nas v Vrbovskem zajeli ustaši, nas odpeljali v Ogulin in razorožili, Srbe zaprli, Hrvate vzeli v ustaško vojsko, Slovence pa izpustili.

Svoje prostovoljce, same mlade, nekompromitirane fantje, sem nato nekje pri Črnomlju razpustil. Zase sem pa vedel, da se na Kočevsko ne smem vrniti. Odsel sem v Kranj, se zaposlil pri firmi „Slavec“, tam pa me je kočevski Nemec dimnikar Asoli spoznal in prijaval Nemcem.

Na levi je Vekoslav Figar, ki je veliko pretrpel pred vojno, še več med vojno in največ po vojni, ko je bil krivično obdolžen in obsojen. V sredi je njegov najmlajši sin Jani. Desno je Alojz Maršič iz Kočevja, Bračičeva 4 a, ki je bil interniran v več italijanskih in nemških taboriščih. V Buchenwaldu je bil prav s pomočjo Vekoslava Figarja dvakrat rešen pred transportom, ki bi lahko bil zanj usoden. Oba tovariša interniranca sta veliko pripomogla k uspehu razstave „Buchenwald-Dora“, ki je bila pred kratkim v Kočevju. (Foto: Primc)

6. maja 1941 so me v Kranju zaprli, me nato prepeljali v Begunje. 18. avgusta 1941 ob 13.30 sem bil s prvo skupino 15 Jugoslovancev že v taborišču Buchenwald.

Zadnjih 8 km do taborišča smo morali preteči. Stražarji so ustrelili vsakega, ki je zaostajal. Zadaj je vozil prazen kamion, na katerega so nalagali mrliče ...

● Zasramovanje in občudovanje

— Nas Jugoslovance so esesovci ločili od ostalih. Bili smo namreč prvi Jugoslovani v tem taborišču. Ogledovali so si nas kot posebno čudo, češ kakšni so ti jugoslovanski banditi, ki so se drznili upreti se velikemu rajhu in fuererju. Nemški interniranci pa so nas prav zato občudovali in spoštovali.

Seveda so interniranca lahko v taborišču ubili, pa ni nihče za to odgovarjal. Grozovitosti so bile po vseh nemških taboriščih ...

— Prav zato, ker so bile te grozovitosti že dostikrat opisane, povejte raje nekoliko več o organiziranosti internirancev v taborišču, ki je znano tudi po tem, da se je dva dni pred prihodom zaveznikov z uporom samo osvobodilo.

— Organizacijsko delo je postalo posebno živalno, ko je prišel v Buchenwald iz Auschwitz z 999 Poljaki Janez Razinger iz Hrastnika, predvojni komunist, ki je bil že v stari Jugoslaviji skupno 7 let zaprt v Celju, Sremski Mitrovici in Mariboru, kjer je bil zaprt celo v isti celici s Titom.

Razinger je organiziral odporniško organizacijo najprej med Poljaki, nato pa še med Slovenci.

— Kako se je ta vaša organizacija imenovala?

— Na čelu je bil „Jugoslovanski nacionalni komite“. Ta se je delil na kolektiv (organizacija za prehrano in preskrbo), politično-prosvetno organizacijo in vojaško organizacijo.

— Kakšne so bile naloge teh organizacij?

— „Kolektiv“ je bil organizacija o medsebojni pomoči. Načelo je bilo: vsak paket, ki ga dobi interniranec, ki je član „kolektiva“, je skupna last. Iz paketa smo zbrali najprej najboljše za bolnike, nato pa je vsak član kolektiva dobil enak del preostanka dobrot iz paketa. Vstop v „kolektiv“ je bil prostovoljen. Organizirali smo ga na pobudo Janeza Razingerja,

ja, ki je bil že član podobnega „kolektiva“ v Sremski Mitrovici, in tovarišev, ki so prišli iz italijanskih taborišč. Interniranci drugih narodnosti — skupno je bilo 32 narodnosti — niso imeli takega „kolektiva“ in so hoteli pristopiti k nam.

Politično-prosvetna organizacija je prirejala ob nedeljah predavanja. Organizirana so bila po sistemu trojk, tako da se je zelo malo članov poznalo med seboj. O predavanjih in raznih temah so nato med tednom člani razpravljali. Po tem sistemu smo vsak dan prenašali tudi poročila, ki smo jih dobivali s pomočjo svojega tajnega radia, itd.

V vojaško organizacijo pa so bili sprejeti le najzanesljivejši, najboljši. Tudi tu smo bili organizirani po sistemu trojk. Člani smo se učili opisa orožja in ravanjanja z njim. Od časa do časa smo se tudi zbirali na tajnih mestih in opravili pregled.

● Zadolžen za krajo in reševanje

— Član katerih organizacij ste bili vi in kakšna dela ste v njih opravljali?

— Bil sem član vseh treh organizacij. Bil sem ekonom jugoslovanskega „kolektiva“ v vsem taborišču. Zadolžen sem bil za organizacijo kraje hrane, obleke in perila; za reševanje pred transporti in za zdravstveno pomoč.

Za krajo hrane in perila sem bil povezan z nekim Baptistom Feilenom, ki je bil „kapo“ pralnice; sprejemal pa je pod svojo komando tudi našo mladino in bolnike. Pri njem je bilo delo varnejše in lažje, Feilen je še danes živ.

Za reševanje pred transporti sem sodeloval z Ernestom Hausmannom, za nudenje zdravstvene pomoči pa z Rudijem Gottschalkom, dokler nismo take organizacije ustanovili sami.

Če nam ni uspelo rešiti naše ljudi pred transporti na kolikor toliko normalen način, smo se poslužili tudi sleparij z „dezinfekcijo zaradi uši“, operacijo slepiča. Nekega Žida iz Zagreba pa smo rešili celo tako, da smo mu dali ime in vse potrebno od nekoga, ki je umrl ...

● Vodil je juriš na tri stražarske stolpe

— Ste imeli kakšno posebno nalogo tudi v vojaški organizaciji?

— Bil sem vodja vseh osmih vojaških grup oziroma trojk, ki

so štele po 5 članov, v bloku 40. Nad seboj sem poznal le enega, od katerega sem dobival navodila.

— Kako ste doživljali oziroma sodelovali v jurišu na ovire in pri osvoboditvi taborišča dva dni pred prihodom Američanov?

— Moja skupina je imela nalogo zavzeti stražarske stolpe številka 19, 20 in 21, onemogočiti stražarje, prodreti za stolpi do 1 km oddaljenega gozda in tam zasesti položaje ter dobiti stik s sosednjima skupinama.

Ko se je oglasila alarmna sirena, da so Američani blizu, so naši porožali žice. Mi smo iz kritja streljali na stražarje, naši so zavzeli glavna vrata in izklopili iz zice elektriko in mi smo jurili. Na mojem območju so bili 4 stražarji mrtvi, 5 pa smo jih ujeli. Skupno smo takrat ujeli 250 esesovcev. Čez dva dni smo Američanom predali osvobojeno taborišče in ujetnike.

19. aprila 1945 smo se na žalni svečanosti poklonili 56.000 mrtvim tovarišem in položili buchenwaldsko prisego ...

● Doma spet aretiran

— Kdaj ste se vrnili domov in kaj ste potem delali?

— Na okraju Kočevje sem se zaposlil 1. oktobra 1945. Bil sem najprej načelnik oddelka za prosveto, nato pa obrtno-pravni referent ... imel pa sem še 7 raznih funkcij ...

... in potem so vas naši aretirali?

— Da. 14. januarja 1948 zvečer je bilo prav na vaji za „Kovačevega študenta“ v Šeskovem domu. Aretirali so me in odpeljali v Ljubljano v zapor.

— Česa so vas obtožili?

— Da nisem prenesel gestapovskega terorja in da sem bil že od Begunja naprej preoblečen gestapovski agent.

— Kaj pa so potem menili o vašem delu in organizaciji v taborišču?

— Trdili so, da se taka organizacija brez vednosti gestapa ne bi mogla ustanoviti in obdržati.

Dopovedoval sem jim, da se ne bi vrnili domov, če bi kaj takega zagrešili, pa ni nič pomagalo. Trdili so, da mi je gestapo ukazal, da se moram vrniti v Jugoslavijo, si pridobiti doma zupanje in vohuniti za neko tujo obveščevalno službo.

Našteti sem jim moral tudi vse ljudi, ki so prišli k meni na

obisk, pa niso stanovali v Kočevju.

— Kaj ste si mislili o takem postopku naših organov javne varnosti?

— Prepričan sem bil, da res iščejo gestapovske agente in da jih bodo preko mene oziroma z mojo pomočjo našli. Bil sem prepričan, da je vse skupaj gola formalnost ali zmota, ki se bo kmalu pojasnila. Vedel sem tudi, da mora biti naša mlada država, za katero sem toliko žrtvoval, še posebno budna proti raznim sovražnikom. Povedal sem jim vse in bil prepričan, da sem opravil koristno delo.

● Obsojen brez dokazov

— In potem?

— So me obsodili na 15 let ječe.

— Na podlagi kakšnih dokazov?

— Brez dokazov, le na podlagi obtožbe.

— In koliko let ste bili potem na podlagi te sodbe zaprti?

— Skupno sem odsedel 5 let in pol. Od tega sem bil 17 mesecev zaprt v samici, kamor nisem smel sprejemati niti pošte, dve leti in pol pa na Studencu, ker sem začel že fantazirati. Bilo je tako, kot če ste brali knjigo Arthurja Londona „Priznanje“. Le imena oseb je treba zamenjati.

Ne bi želel, da bi vse to pisali. Rad imam Jugoslavijo, zanjo sem trpel in ne bi želel, da bi se ji v tujini posmehovali.

— O takih in podobnih postopkih smo javno razpravljali na Brionskem plenumu in jih obsodili. Torej javnost ve, da so bile take napake. Vas primer je le opomin, da takih napak ne bi smeli več delati, in potrditev, da so bili brionski sklepi pravilni.

— Tudi to je res. Ne bi želel, da bi se kdó po krivici toliko pretrpel. Vendar je Janez Razinger pretrpel še več. On je bil že v stari Jugoslaviji 7 let zaprt, in to celo nekaj časa s Titom v isti celici, nato interniran med vojno, po vojni pa je bil hkrati z menoj obsojen na 18 let ječe. On je bil upravičeno še bolj besen.

● Odgovorna sta posameznik in družba

— Zaradi krivičnih obsoj, obtožb, zapora ste utrpeli veliko škodo. Trpela je vsa vaša družina najprej med vojno in nato še po njej. Naša skupnost vam je dolžna vso to škodo in trpljenje poplačati, seveda kolikor se to poplača sploh da. Kaj je na tem že storjenega?

— Res je pokojninska osnova zdaj mnogo nižja kot če bi lahko delal medtem, ko sem bil zaprt. Domov sem se vrnil bolan. Pa tudi primerne službe zaradi takih obtožb, zapora in drugega nisem mogel dobiti. Zbolel sem. Leta 1967 sem bil upokojen kot invalid I. kategorije. Dvojno dobo imam priznано od leta 1941. Po moji bi bilo bolj prav, do bi mi odškodnino osebno plačali tisti, ki so mi napravili vse to gorje, ne pa vsa skupnost.

Nekaj resnice je res na tem, da bi morali plačati svoje zmore in grehe tisti, ki so jih zagrešili. Vendar je za take zmore odgovorna tudi skupnost. Saj ta dopušta, da v njenem imenu odločajo o usodi posameznikov ljudje, ki za tako delo niso primerni ali sposobni. Vsi smo odgovorni, da pride pravi človek na pravo mesto. Če takega ni, pa vsaj tisti, ki je še najbolj primeren.

JOŽE PRIMC

Zasluzen moz

Minuli petek je staval 80-letnico prof. Janko Orožen, Dolenjski znan kot pisec zemljepisno-zgodovinske knjige „Celje“ (izšla je že 1946), v kateri obravnava tudi Spodnje Posavje s Sevnico, Krškim in Brezicami ter območje do Kostanjevice. To knjigo in številna druga dela, ki jih je napisal, so prikazali na razstavi v celjski študijski knjižnici. Upokojeni prosvetni delavci so mu na slavnosti izročili tudi spomenico, ki jo je sestavil pedagoški svetnik in književnik Franjo Roš.

S. SKOČIR

Peter Adamič: DULARJEV MLIN NA DVORU pri Žužemberku – olje, 1971. Slika je na razstavi del udeležencev prve dolenske slikarske kolonije „Mlini ob Krki“ v Dolenjski galeriji. Zanimiva razstava bo odprta do konca decembra

Angelos Baš: Noša na Slovenskem

Pisec študije »Noša na Slovenskem v poznem srednjem veku in 16. stoletju« obljublja še dve knjigi — Predstavil bo, kako so se slovenski možje in ženske oblačili v stoletjih do I. svetovne vojne

Pred meseci je v založbi Mladinska knjiga izpod peresa etnologa dr. Angelosa Baša izšla zanimiva študija „Noša na Slovenskem v poznem srednjem veku in 16. stoletju“. Avtor je v sedmih poglavjih pregledno obdelal vse dele noše, od pokrival, sukničev, ženske obleke, ogrinjal in plaščev, perila, hlač in obutve ter dodal še poglavje o izvoru in predelavi blaga in njegovih cen. To pa je šele prva knjiga o noši na naših tleh, saj avtor obljublja še dve knjigi, ki bosta zajemali naslednja stoletja do začetka prve svetovne vojne.

Zanimivo je, da je Baš na podlagi svoje disertacije, ki je bila tudi osnova za to knjigo, prišel do sklepa, da

podetavo

Mednarodni sejem knjig v Beogradu je opozoril obiskovalce na izredne dosežke naših založb. Slovenski založniki so prejeli celo eno najvišjih priznanj, podeljenih razstavljalcem knjig. Ni kaj reči: na knjigarskem področju smo vsaj na evropskem poprečju. Stevilna priznanja, ki jih naše založbe prejemale, so razstave v tujini, potrjujejo, da smo res visoko na evropski lestvici. Vsaj za kakovostno predstavitev knjižnega dela, o tem ni dvoma.

Drugo vprašanje pa je, ali pridejo te tako hvaljene knjige v roke tudi bralcem. Bati se je, da ne zmeraj in ne vse. Očitno vsi skupaj premalo skrbimo za to, da bi knjižni (duhovni) proizvod našel kupca ali vsaj bralca, čeprav pravimo, da so to sama kvalitetna dela, ki bi jih moral poznati vsaj srednje izobražen državljan.

In kaj moremo, če nas ta državljan ne uboga in gre „duhovno hrano“ raje kupit v kiosku?

Veliko črnila smo že pretočili za to naše skupno nezadovoljstvo ob poplavi tako imenovanega šunda. Ampak začuda, tudi šund se poživlja na gnev, ki ga stresamo nad njim — in se še kar naprej prodaja in čedalje več ga je.

Zdaj se pa vprašajmo, kaj smo storili, da bi to literarno plažo onemogočili in bralcu poslali v roke knjigo prave umetniške vrednosti Bore malo — konkretnega. Besed je res bilo veliko — kar vzemimo v roke sklepe, priporočila, resolucije, ukrepe pa nič. Ali smo samo zaradi preljubega dinarja, ki ga da šund, zatisli oko in se vdali tolažbi, češ bo že čas izkoreniniti, kar je slabega pri nas?

L. Z.

je treba tradicionalno etnologijo, ki se je še donedava ukvarjala le s preprosto ljudsko kulturo, nujno dopolniti z zgodovinsko vsebino — ta je včasih še pomembnejša! — ker je le tako mogoče dobiti zaključeno podobo življenja nekega naroda. Zato po Baševem mnenju noše nižjih plasti ne moremo proučevati ločeno od noše višjih plasti, to je mešanov in plemstva, ker nas šele raziskovanje obojega privede do zadovoljivih rezultatov.

Tem načelom zvest je pisec prikazal zanimivo primerjavo noš „nižjih“ in „višjih oblačilnih krogov“ in svoje delo poživil s številnimi likovnimi primeri noš, ki so se nam iz poznega srednjega veka in 16. stoletja ohranile na naših freskah in plastikah, kar vse lepo dopolnjuje avtorjevo besedilo.

Moramo reči, da se je Angelos Baš v svojem delu skušal približati tudi preprostemu bralcu, saj je študija, ki je sicer na koncu poglavij opremljena s strokovnimi podatki, pisana jasno in pregledno. To pa ji bo našlo bralcev, ki bodo z zanimanjem pričakovali naslednji dve knjigi.

Obnovljene freske na Čelovniku

Sevaška občina ima še eno kulturno zanimivost iz naše preteklosti. Medobčinski Zavod za spomeniško varstvo dokončuje obnovo stenskih slikarj v cerkvi na Čelovniku nad Loko pri Zidanem mostu. Gre za zanimivo „rastlinsko motiviko in grafično stilizacijo figur“, kot v svoji knjigi „Slovenska umetnost“ ugotavlja umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc.

Krka se predstavi

Da lahko kultura zaživi tudi v podjetju, zgovorno dokazuje pevski zbor tovarne zdravil Krka, ki bo imel v petek, 17. decembra, ob 19. uri v novomeškem domu kulture svoj samostojni koncert. S tem nastopom bo 70 pevcev iz Krke prebilo led na prvem javnem koncertu tega zbora, hkrati bodo počastili tudi občinski praznik in dan JLA.

Brez mladine ni kulture

S podeželja odhaja mladina, zato zamirajo še zadnje kulturne dejavnosti po vaseh

Za novega predsednika Zveze kulturno-prosvetnih organizacij (ZKPO) občine Kočevje je bil na nedavni letni konferenci izvoljen Julij Plut, za tajnico Ema Strumbelj, za blagajnika Edo Rus, za člana odbora pa še Anda Remšar in Ivan Brudar.

Največ pozornosti je konferenca posvetila kulturnemu delu mladine. Vsi so se zavzemali, da mladinski klub mora dobiti prostore in da bo ZKPO pomagala najti mladini tudi mentorje za delo na kulturnem področju. Vendar je tisto o iskanju prostorov za mladinski klub že zelo stara lajna, ki jo vrtijo vsi, ne le na sestankih kulturnikov, ampak tudi športnikov, članov raznih političnih organizacij in drugod. Uspeha pa ni.

Ugotovili so, da je kultura v posebno žalostnem položaju na podeželju. Po vaseh so ostali le še otroci, odrasli in stari ljudje, mladine pa ni. Prav mladina pa je vedno gonilo raznih kulturnih dejavnosti. Tudi delo edine pomembnejše podeželske kul-

turne skupine, folklore v Predgradu, zamira, ker odhaja mladina na delo v mesta in tujino.

Med drugim so na konferenci sklenili tudi, da bo ZKPO skušala obnoviti delo dramske in folklorne sekcije. Nekateri so prepričani, da je to nujno in da bodo ta prizadevanja uspela, nekateri pa so prepričani o prav nasprotnem.

O potujočem kinu so tudi rekli to in ono. Za občane pa je najpomembnejša obljuba, da bo kino svoje aparature posodobil in da bo spomladi spet začel obiskovati Dragarsko dolino.

J. P.

VZKLILA JE TUDI „MLADA RAST“

Na naš poziv, da bi nam vodstva šol pošiljala šolska glasila, so se odzvali Žužemberčani, Otočani, Sentjernejčani in Grmčani. Zadnje število glasila mladih z Otočca „Mlada rast“ smo tudi pregledali in našli marsikaj zanimivega.

Zanka za vratom

»Večja mesta razširjajo otroško varstvo, s podeželja pa bodo kadri še bolj uhajali,« napoveduje Andrej Petek iz Črnomlja

Med prosvetnimi delavci črnomljske občine, ki že dolgo let spremljajo in soustvarjajo politiko šolstva, je tudi ravnatelj osemletke v Črnomlju Andrej Petek. Pogovarjala sva se o možnostih za podaljšano bivanje otrok v šoli, toda po njegovem v sedanjih razmerah na to ni misliti.

Če bi hoteli na primer v Črnomlju odpreti tri oddelke za podaljšano bivanje, kar bi bil prvi tovrstni poskus v naši občini in tudi nujno potreben, bi takoj dobili učitelje iz oddaljenih šol. Toda s tem bi sami sebi zadržali zanko okrog vratu, kajti v tistem hipu bi morali na zunanjih šolah zapreti razrede. Novih učiteljev za oddelčne vasi ni mogoče dobiti. Bojim se, da bo do tega vseeno prišlo, kajti večja mesta kot Ljubljana močno razširjajo otroško varstvo in ga spravljajo na visoko raven, kadre pa bodo črpali s podeželja.

Ze večkrat sem slišala predloge, naj bi učitelje na podružničnih šolah skušali zadržati z večjimi osebnimi dohodki. Mar se iz predlogov ni izcimilo nič konkretnega?

„Bile so obljube, celo iz Ljubljane, toda pri tem je ostalo. Naša temeljna izobrazevalna skupnost nima denarja, republiška izjavlja, da prav tako nima — od kod torej dodatna sredstva? Osrednje šole, kamor podružnice spadajo, si izrednih dodatkov ne morejo privoščiti.“

Nekaterim podružničnim šolam tako ali tako grozi ukinitve, ker je v njih premalo otrok. Kaj sodite o tem?

„Na naši osemletki je stanje tako: podružnična šola na Talčjem vahu ima 13 učencev, v Trbučah jih je 19 in v Dobljeh

18. V vsako leto jih je manj, imajo kombiniran pouk za več nižjih razredov skupaj, toda pouk bomo skušali zadržati, dokler bo možno, kajti prelojanje v Črnomelj zaenkrat ni možno, ker ni prostora. Pri nas je že zdaj velika stiska in razredi so preštevili.“

Ali obstaja sploh kakšna možnost za vidnejši napredek

šolskih in varstvenih razmer pri nas?

„Samo v Črnomlju bi potrebovali takoj 18 novih učilnic, če bi hoteli organizirati kabinetni pouk in nekaj oddelkov podaljšane bivanja. Kje dobiti denar? Trenutno ne vidim nobene možnosti. Ker smo nerazviti, smo hudo prikrajšani. Samo ni treba potem zahtevati, naj ima belokranjski otrok enake možnosti za start v življenje kot solar iz bogatejših občin.“

R. B.

Mali kulturni barometer

REVUIA V OGULINU — V okviru kulturnega sodelovanja obkoljskih slovenskih in hrvaških občin je bila prejšnji teden v Ogulinu revija amaterskih zabavnih ansamblov. Za nastop se je prijavil z našega območja tudi ansambel „Seplan“ iz Sevnice.

SLIKARJI AMATERJI V DUGI RESI — V Dugi Resi na Hrvaškem pripravljajo razstavo del slikarjev amaterjev iz slovenskih in hrvaških obkoljskih občin. Vsak slikar naj bi se po željah prireditelja predstavil s petimi likovnimi izdelki. Na Dolenjskem je slišati mnenje, da bi bilo to preveč, češ da je boljše pritegniti k sodelovanju čim več avtorjev, ki naj bi za razstavo pripravili največ po dve deli.

„ANTIGONA“ UPRIZORJENA — Novomeško amatersko gledališče je naposled šlo na oder s Sofoklovo „Antigono“. To je predvsem študijska predstava tega antičnega dela, zato so se odločili, da jo vidi samo ožja javnost. Premiera je bila napovedana za predinočnjim.

NAPOSLED SEJA — Napovedujejo, da bo seja skupščine kulturne skupnosti v Novem mestu še pred koncem leta. Na tej, drugi seji, nameravajo obravnavati delovni načrt na področju kulture za pri-

hodnje leto. Društva, ustanove in druge kulturne organizacije morajo zato do 18. decembra predložiti kulturni skupnosti svoje okvirne delovne načrte.

IZREDNO ZANIMANJE ZA RAZSTAVO — Razstava prve dolenske slikarske kolonije „Mlini ob Krki“, odprta v začetku decembra v Dolenjski galeriji, še naprej privablja obiskovalce. Do zdaj so si jo kolektivno ogledali tudi že nekateri razredi iz novomeških šol. Kako so ljudje sprejeli to razstavo, med drugim pove tudi podatek, da so obiskovalci že prvi dan pokupili približno tri četrte razstavljenih del.

UMETNIŠKA FOTOGRAFIJA — V razstavnem paviljonu NOV v Trzinu so 10. decembra odprli 14. republiško razstavo umetniške fotografije. Podelili so tudi nagrade posameznikom in foto-kino klubom. Med prvonagrajenci ni nikogar z Dolenjske.

APLAVZ ZA „ZALUJOČE OSTALE“ — Ljubljanska Drama je pred kratkim gostovala na brežickem odru z Nušičevo komedijo „Zalujoči ostali“. Prva predstava je bila za gimnazijce in dijake trgovske šole, druga pa za ostalo občinstvo. Gledalci so z dolгим aplavzom nagradili nastop ljubljanskih dramskih umetnikov.

ivan tavčar HOLEKOVA NEŽIKA

Na gori cvetice,
nazaj še cveto.
Vilhar

Takole je bilo. Pomlad se je bila pričela in časih je jug bučal krog naših vrhov, da se je sneg topil po njih. V dolino je šumela Ločilnica dan na dan glasneje. Tisto leto sem bil postavil svojo kočjo tam gori in sem kose pletel pozimi. Dobro se mi je godilo. Tedaj še nisem pasel vaške živine. Bil sem še v dobrih letih in delaven, pravim vam, delaven tako, da me je vse iskalo in me je vse rado imelo ob košnji, setvi in pri vsakem delu.

Tisto leto je bilo rodovitno; drevje in zemlja, vse je imelo sadu, da je gnilo in se je delala škoda od same obilnosti božje. Imel sem v najemu Holekovo zgornjo njivo in bil sem jo obsejal z dvema mernikoma pšenice in pridelal sem je petnajst mernikov, kar na zgornji njivi ni bilo ne prej ne slej več.

In še nekaj se je zgodilo tisto leto jeseni. Tam doli v dolini so bili iztaknili rudo in začeli so v zemljo riti in

hiše zidati in visoke dimnike staviti, iz katerih se je podnevi in ponoči valil dim. Dejali so, da tam rudo kuhajo. Nam pa so sekali gozde naokrog, da je človeku srce pokalo, ko so pele sekire in so hribje pokazovali tu in tam gole rebri, tako da je sčasoma bilo vse rjavno, kjer je bilo poprej vse zeleno. Hudo nam je to delo, povem vam.

Pomlad je tedaj bila in v soboto popoldne je bilo. Sonce je gorko sijalo in gorkota nam je šla skozi žile, kajti od svetega Martina je ležal sneg po rušah in lomil veje po vrtovih, da je vedno pokalo. Otresali smo, kar smo mogli, ali vendar je bilo polomilo. Tudi mraza je bilo dosti in vedno so visele sveče od streh in segale skoraj do tal. Prav veselji smo bili pomladi.

Bilo je torej v soboto popoldne in v dolu je pričelo zvoniti delopust. Sedel sem pred vrati svoje kočje in pletel kos iz viter.

Ko sem povzdignil glavo od dela in pogledal proti Holekovi hiši, sem videl, da je šla Holekova Nežika po stezi proti meni. Bil sem je vesel. Sploh pa

je bil Holekove Nežike vesel vsak, ki jo je le videl. Kar sedaj živi teh otročev, teh deklečev, to še zdavnaj ni nič proti temu, kar je bila ona, vam pravim. Jaz sem je bil vesel še posebej, ker sem vedel, da ne pride nikdar prazna. In tisto soboto popoldne sem bil lačen.

Prišla je in mi prinesla kos sorzičnega kruha in snedel sem vsega s slastjo. Ona je sedla tik mene in dejal sem ji vesel: „Nežika,“ sem dejal, „če bi tebe ne imel, bi moral biti dostikrat lačen. Ko bi tako star ne bil, se snubil bi te.“

Tako sem dejal. Rad vidim dekleta okoli sebe in sem vesel, kadar se sladko smejejo. Zato sem tako dejal in Nežika se je res nasmejala. In mislil sem sam pri sebi: vesel te bo, ki te dobi; če bi tudi Holekovi petič ne bilo, ki pa so. Vi ne veste, kakšna je bila ona, a jaz vam dopovedati ne morem. Kadar se je v nedeljo napravila... no, pa saj ni, da bi govoril.

Tako sva sedela, jaz pletoč, ona pa je govorila in se smejala. Kar pride po poti iz gozda nad mojo kočjo gosposki človek. Povem vam, da sem se ga ustrašil, zakaj takovi ljudje vedo marsikaj in imajo marsikatero moč. Počasni je hodil proti nama in pod pazduho je tiščal nekakove papirje.

„Gotovo kak suktnar od tam doli iz fabrike,“ sem dejal in se ga bal, ker, kakor pravim, takovi ljudje marsikaj vedo.

„Ta fabrika, ta fabrika,“ sem dejal proti Nežiki, „ta fabrika, Nežika, boš videla, ta fabrika bo nad nami ležala.“

Pred nama je postal.

„Košje pletem,“ sem mu rekel in pogledal sem ga, „koše!“

„Le pletite jih!“ je odgovoril on in se lahko nasmejalo. Potem pa je bil, da vam rečem, naravnost pri dekletu, ki ni vedelo kam s svojo krvjo, tako jo je bilo sram.

Bil je to zal človek; velik in močan je moral biti, kakor sem bil jaz to premislil, in jaz poznam močna telesa. Ali takov človek vam je hudir. Kakor pravim, naravnost je bil pri dekletu in si dal opraviti krog njenega obraza in hvalil njeno lepoto. Tako se je vedel, da ni bilo ničemu podobno. Zgrabila me je jeza in dejal sem: „Kaj se tod tako vedete,“ sem dejal, „takih imamo sami dosti, ki to znajo, tule v vasi dosti,“ sem dejal. „Grdo vesti se pa res ni treba!“

Tako sem mu povedal. Obrnil se je proti meni, pokazal vrsto belih zob in pogladil tisto malo brkic, ki jih je imel.

„Dekle gotovo ni hudo,“ je izpregovoril. „Kaj ne, da ne?“ je pristavil mehko. Nežika pa je pogledala proti njemu in videlo se ji je v očeh, da res ni jezna. Bog nas varuj, tedaj sem se prestrašil, da sem se kar pretresel, če bi iz tega morda utegnulo kaj priti. In misli so mi pošle in dalje sem koš pletel.

On pa je legel pred naju v travo, razgrnil svoje papirje in črčkal po njih, da mi je pričelo pred očmi plešati. Zakaj takovi ljudje marsikaj pišejo, o čemer se nam niti ne sanja.

Čez nekaj časa je vstal in pokazal dekletu, kar je bilo na papirju, da je vzkliknila in še bolj zardela. Vstal sem, vrgel vitre od sebe in pogledal po strani. In povem vam, da tu na popirju je bila Holekova Nežika, kakor je tedaj živela in dihala. Vsa, vam pravim, do zadnjega čisto podobna.

„Bog nas varuj,“ sem dejal. „To je pa že več kot preveč.“ Roke sem si obrisal, da bi vzel v roke tisto reč in jo od blizu pogledal. Nežika pa je skočila in urno tekla po stezi proti svoji hiši. Ta pa je zrl za njo.

„Počasni, počasni, prosim,“ je dejal. „saj veš, da gledam za tabo!“

In govoril je nekaj o rožah. Dekle pa je bežalo in se skrivalo v veži.

Ta pa je potem pobral tiste papirje in tudi počasni odšel po stezi. Pri Holekovi hiši pa je zavil na desno po poti v dolino.

Ko je bil odšel mimo hiše, tedaj vam rečem, sem sklenil začuden roke, zakaj lahko se je odprlo okno in počasni je pogledala Nežika ven in gledala za njim, ki je prevzetno stopal skozi vas in si prižgal cigaro in izpuščal goste dime iz ust.

Bog nas varuj nesreče! Težko sem spal tisto noč. In zvenelo mi je na levo uho in se mi je napovedovala nesreča.

OGLE* DALO MLA *DIH

POMAGAJMO POGORELCEM!

Sobotni požar v telovadnici novomeške osnovne šole Katje Rupena je najbolj prizadel poleg šole še novomeški namiznoteniški klub, ki je ob vse mize. Kot je navada, bomo tudi tokrat pomagali pogorelcem! Predlagamo, da bi pet največjih novomeških delovnih kolektivov: Novoteks, Krka, IMV, Pionir in Novoles, kupilo igralcem po eno mizo. S tem bi obnovili svoje ravnotežje, ki so nujno potrebni za delo tega kolektiva, ki vključuje veliko število mladih športnikov. Predlagamo, da mladinski aktivni v teh delovnih organizacijah izpeljejo akcijo.

IZ VSEH STRANI

BRŠLIN - Pionirski odred na osnovni šoli v Bršlinu je prevzel ime XII. SNOUB. Ob tej priložnosti so pionirjem borci te brigade izročili pionirski prapor. Pionirji so se jim odločili za lepo slikovno razstavo, ki jo je predhodila ta brigada med revolucijo. (V. R.)

OTOČEC - Končno so učenci na osnovni šoli dobili svoj šolski kombi, ki jih bo iz oddaljenih krajev vozil v šolo. S tem bo največ pomagano učencem iz hribovskih vasi, ki so morali do šole peš tudi po več kilometrov. (M. H.)

BRŠLIN - V jeseni so se učenci Bršlina in okoliških vasi srečali v novi šoli. Dobili so nove prostore in s tem tudi večje možnosti za izvenšolsko dejavnost. Med drugim je največ živahnosti pokazala taborniška organizacija, ki vključuje kar 80 članov. Mentor taborniške organizacije je Jože Vardijan, ki mu pomaga še osem vodnikov iz vrst učiteljev in starejših tabornikov. Pred kratkim so imeli skupni taborniški sestanek, kjer so se pogovorili o letnem programu. Najvažnejše je, da bo šola kupila šotore, tako da bodo taborniki lahko imeli svoje letne taborne. Ob tej priložnosti so imeli tudi kulturni programček. Krona srečanja pa je bilo predvajanje diapozitivov, ki so prikazovali življenje tabornikov v naravi. (I. K.)

NOVO MESTO - Približuje se dan praznovanja 22. decembra, dneva JLA. Na vseh osnovnih in srednjih šolah se pripravljajo na ta praznik mladih. V vojašnici Milana Majcna v Bršlinu bodo imeli več srečanj. Najavljeneje je več obiskov mladih, ki se bo seznanila z življenjem vojakov in njihovim delom. (L. K.)

BRŠLIN - Mladina tekstilne tovarne NOVOTEKSA je pionirjem na osnovni šoli v Bršlinu podarila lepo knjižno zbirko, ki obsega 65 knjižic. Mladi Bršlinčani so bili zelo hvaležni za lepo darilo. (M. C.)

NOVO MESTO - V torko dopoldne so odprli v novomeškem domu JLA slikovno razstavo z naslovom "Od vstaje do svobode". Razstava bo odprta več dni. Ob tej priložnosti bodo predvajali tudi filme, seveda za večje število oviskovalcev. (R. K.)

KOČEVJE - Občinska konferenca ZM Kočevje je sprejela delovni načrti z aktivni v delovnih organizacijah za prihodnje leto. Po tem načrtu bodo sedanjo "Akcijsko 75" prenesli iz republike v občino, da bodo zdaj vsi mladinski aktivni v delovnih organizacijah sodelovali v akciji, medtem ko je doslej iz vsake občine le eden (iz kočevske ITAS). Za uresničitev načrta pa je treba precej voditi. To znanje si bodo vodje aktivov pridobili na posebnih seminarjih, ki bodo po enkrat na mesec vse do prihodnjega junija. Udeležilo se jih bo okoli 20 mladih iz kočevske občine (J. P.)

mladi in svet

Ne morem več ostati doma!

Na naših kmetijah ostaja vedno več mladih kmetijskih strokovnjakov, zanje ni urejeno zdravstveno niti pokojninsko zavarovanje

Mlado in živahno dekle Viktorija Zdravje iz Zaloga pri Novem mestu je lani končala kmetijsko šolo na Grmu. Tja jo je gnala želja, da si pridobi čim več znanja, ki ga bo lahko uporabila na kozojski farmi svojih staršev. Zdravje imajo zelo urejeno in moderno opremljeno kurjo farmo, v kateri je 2800 kur nesic.

- Kako to, da ste se odločili za kmetijsko šolo?
- Vedela sem, da bo treba pomagati doma, ker so se resno oprijeli kurjereje. Da bi bila bolj izurjena in koristna, sem se z veseljem vpisala v šolo.

- Vam je šola dala dosti znanja?
- Splošnega precej, tistega, ki bi ga potrebovala, pa ne, ker ima šola širši značaj.

- Kako pa vaša farma? Ali je dovolj moderno opremljena in urejena in kako ste zadovoljni z uspehi?
- Imamo najmodernejšo pripravo, ki se pri nas dobijo. Nesnost kokoši je odlična; kokoši "hisex" znesejo 240 jajc v enem letu, "nickchick" pa v poprečju še dvajset več.

- Kako je s prodajo jajc?
- Imamo stalne odjemalce. Največ jajc prodamo v Ljubljano. Saj je pred letom bila iz naših jajc napravljena velika torta za kmečko občestvo.

- Ali imate veliko obiskovalcev?
- Precej ljudi pride pogledat našo farmo. Nekateri se zanimajo tudi za izkušnje, ki smo si jih v teh nekaj letih nabrali.

- Zaupajte nam kakšne posebnosti.
- Kokoši nesicijo se precej zahtevne. Če ni prave temperature, vlage in vode, v kokošnjaku, bo nesnost takoj padla. Vsaka malenkost ima izredno močan vpliv. Posebnost je to, da smo našli jajce, težko 130 gramov, razen tega pa tudi tako s tremi rumenjaki in dvema lupinama.

- Vas kaj teži?
- Morala bom v službo. Ni mam urejenega zdravstvenega niti pokojninskega zavarovanja, ki bi pomenilo večjo brezskrbnost. Seveda bom morala potem v prostem času ravno tako delati doma, kajti vsake roke pridejo prav.

- Ali čutite potrebo, da se še izpopolnjujete?
- Razumljivo! Spremljam vsa literaturo, ki je na voljo. Verjetno se bom odpravila tudi na Dansko, kjer se da kaj videti.

- Ali čutite potrebo, da se še izpopolnjujete?

- Ali čutite potrebo, da se še izpopolnjujete?

- Razumljivo! Spremljam vsa literaturo, ki je na voljo. Verjetno se bom odpravila tudi na Dansko, kjer se da kaj videti.

- Vas kaj teži?

- Morala bom v službo. Ni mam urejenega zdravstvenega niti pokojninskega zavarovanja, ki bi pomenilo večjo brezskrbnost. Seveda bom morala potem v prostem času ravno tako delati doma, kajti vsake roke pridejo prav.

- Ali čutite potrebo, da se še izpopolnjujete?

- Razumljivo! Spremljam vsa literaturo, ki je na voljo. Verjetno se bom odpravila tudi na Dansko, kjer se da kaj videti.

OB ROBU POSVETOVANJA O DIJAŠKIH DOMOVH

Beračenju naredimo konec!

Dijaški domovi na Dolenjskem in tudi drugod so v nezavidljivem stanju - Od tod izhaja tudi socialna neenakost med našo mladino

Občinska konferenca ZMS Novo mesto je sklicala za v torek, 7. decembra, področno posvetovanje, na katerem so govorili o težavah, s katerimi se srečujejo dijaški domovi na Dolenjskem. Predstavniki dijaških domov, mladih in drugi so skušali prikazati izredno težavno vprašanje, ki najbolj prizadene mladino. Razprava je pokazala, da je stanje kritično in da je treba najti hitro rešitev. Čeprav posvetovanje, v celoti vzeto, ni najbolj uspelo - bilo je vse preveč ugotavljanj in premalo konkretnih sklepov - je pa vseeno prispevek k reševanju vprašanja, ki nikakor noče zmrtev točke.

Predstavniki dijaških domov iz Smihela, Krškega, Brežk, Črnomlja in Sevnice so povedali, da njihovi gojenci živijo v težkih pogojih in da v domovih nimajo tistih udobnosti, kot bi jih morali imeti. Dijaški domovi se v glavnem sami prebijajo. Redki so, ki imajo centralno kurjavo, manjka jim učilnic, družabnih prostorov itd. Družbena pomoč ni zadostna! Urejenost posameznega doma je v glavnem odvisna od iznajdljivosti upravnika. Upravnik dijaškega doma iz Krškega Matko Matjan je povedal, da se počuti kot berač, saj hodi okrog in prosi za denar, da bi uredil centralno kurjavo. Ni povsem prepričan, da bo uspel, čeprav mu ne manjka dobre volje.

Tone Sega, upravnik iz Smihela, je omenil, da jih najbolj pesti stiska s prostori. Precej pripomb je imel tudi glede stipendijske politike, saj je v Smihelu kar 122 dijakov brez stipendij, čeprav vemo, da so to sinovi in hčere kmečkkih in delavskih

staršev. Od skoraj 300 gojencev iz Smihela bo nadaljevalo študij na višjih in visokih šolah samo pet mladih ljudi. Ta podatek res pove vse! Ali je to skrb za izboljšanje socialne sestave naših študentov? Družbena skrb bi ravno tukaj morala biti večja. Politiko štipendiranja je treba korenito spremeniti, potem se bo dalo govoriti o boljšem socialnem sestavu visokošolcev.

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

staršev. Od skoraj 300 gojencev iz Smihela bo nadaljevalo študij na višjih in visokih šolah samo pet mladih ljudi. Ta podatek res pove vse! Ali je to skrb za izboljšanje socialne sestave naših študentov? Družbena skrb bi ravno tukaj morala biti večja. Politiko štipendiranja je treba korenito spremeniti, potem se bo dalo govoriti o boljšem socialnem sestavu visokošolcev.

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Namen tega posvetovanja je bil, da zberejo ustrezne podatke, s katerimi bo v kratkem republiško vodstvo mladine skušalo prepričati republiške vrhove, da je treba hitro graditi pri temeljih. Prepričan sem, da je oprijemljivih podatkov dovolj, tako da ne bo težko glasno povedati, da je treba dijaške domove reševati enotno, v republiškem merilu. Menim, da je čas miklavževanja že minil, vodstva dijaških domov naj se pečajo z vzgojnimi vprašanji, ne pa da hodijo od vrat do vrat kot berači.

S. DOKL

Veliko grmenja, malo dežja!

V Novem mestu dalj od obljub, da bodo zgradili štiristezno kegljišče, še niso prišli - Kdo ovira izgradnjo prepotrebne objekta?

Jugoslavija je v kegljanju velesila - naše kegljače štejejo med najboljše na svetu. To so dokazali tudi na številnih mednarodnih srečanjih, kjer so bili vedno med najboljšimi. Kakovostna rast našega kegljanja prihaja iz množičnega zaledja kegljačev, ki rastejo vzporedno z novimi avtomatičnimi kegljišči. Tudi Slovenci v tej športni vrsti precej pomenimo, dosti manj pa Dolenjci, ki smo med zadnjimi, ko govorimo o sodobnih kegljiščih, čeprav je kegljačev povsod dovolj.

Na Dolenjskem imamo veliko kegljačev, med njimi je nekaj takih, ki so se uveljavili tudi na pomembnejših tekmovanjih, urejena kegljišča pa lahko prestejemo na prste ene roke. Na najslabšem so v Novem mestu, kjer že vrsto let govorijo o štiristeznem kegljišču, nimajo pa kaj pokazati. Najboljše možnosti so bile pri zgraditvi novega hotela, ker pa hotela še ne bo, tudi s kegljiščem ne bo nič! Tudi druga možnost, ki se je pokazala na Otočcu, pride v poštev komaj čez nekaj let. Vse ostale možnosti pa so tudi splavale po vodi, čeprav bi se nekatere dale uresničiti.

Kegljišče bi bila dobra gospodarska naložba. Znan je primer dvosteznega kegljišča v Krškem, ki so ga v enem letu odplačali, čeprav je obratoval samo v popoldanskih urah.

Predlog, da bi gradbeno podjetje Pionir v svoji režiji zgradilo kegljišče, ni brez osnove. Kegljišča rastejo drugod kot gobe po dežju, v Novem mestu pa drži pregovor: "Veliko grmenja, malo dežja."

Ali se bo pojavil kot odrešenik kegljačev v Novem mestu zasebnik, ki mu ne bo žal vložiti denarcev v dejavnost, ki nese? S. DOKL

Celulozar na tretjem mestu

Krčani so dosegli solidno uvrstitev, Brežičani in Sevničani pa so precej razočarali - Morda bo spomladi bolje, ko se bo tekmovanje nadaljevalo

Končno je tudi tekmovanje v celjski podvezni nogometni ligi. Pred dnevi sta bili odigrani še zadnji dve srečanja, ki sta odločali o uvrstitvi na lestvici po prvem delu tekmovanja. Prvovrsteno Smartno je

Celulozarjeve ekipe. Brežičani so na petem mestu, Sevničani pa na osmem mestu, kar je manj, kot smo pričakovali. Končno se bo lestvica izoblikovala spomladi, ko bo prišlo spet do premikov. Prepričani smo, da bodo naše ekipe šle navzgor.

nogomet

Zrečanom v mrežo nasulo kar 8 golov. Brežičani pa so srečanje z Zalcem dobili 3:0 za zeleno mizo.

Celulozar se je solidno uvrstil. Če ne bi bilo spodrsrljave v zadnjih krogih, bi bili tik za petimi prvaki. Tretje mesto ni neuspeh, prej ga lahko štejejo za uspeh pomlajene

Smartno	11 9 0 2 48:12 18
Osankatica	11 7 1 3 27:22 15
CELULOZAR	11 6 2 3 36:21 14
Ljubno	11 7 0 4 30:26 14
BREŽICE	11 5 1 5 18:10 11
Straža	11 4 3 4 14:13 11
Opekar	11 5 1 5 17:19 11
SENOVO	11 5 0 6 23:24 10
Vojniki	11 3 3 5 17:27 9
Zalec	11 3 2 6 16:32 8
Papirničar	11 3 1 7 23:28 7
Zreče	11 2 0 9 16:42 4

Zmagala: Črnomelj in Semič

Tudi v Beli krajini raste mladi rod rokometiščev - Najboljši so v Črnomlju in Semiču

ObZTK v Črnomlju je dala pobudo za ustanovitev belokranjske osnovnošolske rokometne lige, ki se je zelo obnesla. Uspeh je toliko večji, ker do zdaj ni bilo podobnih širših tekmovanj, ki bi združevala mlade športnike. Ekipam se pozna, da do sedaj niso tekmovale v podobnih ligaških združenjih. Zaenkrat se odlikujejo z veliko borbenostjo, pomanjkljiva pa je tehnika igranja, zato je temu treba posvetiti še večjo

pozornost. Primanjkujeta tudi vadiškega kadra, za kar bi bilo treba pripraviti ustrezne seminarje. Tla so izredno ugodna, posejano seme pa kaže, da bodo uspehi kmalu vidni.

rokomet

Sodražica brez poraza

Tudi v dolenjski rokometni ligi so končali prvi del tekmovanja. V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: ITAS : Gradišče 17:27, INLES : Sodražica 22:34. Dobro polje : Ribnica B 30:20. Med občinski rokometni odbor v Ribnici, ki pokriva območje občin Kočevje, Ribnica, Grosuplje in del občine Ljubljana-Vič-Rudnik, se zelo trudi, da bi zažvela tudi ženska rokometna liga. V tem je že delno uspel, saj imajo ženska rokometna kluba v Sodražici in v Ribnici.

LESTVICA JESENSKEGA DELA TEKMOVANJA:

Sodražica	6 6 0 0 145:96 12
Gradišče	6 5 0 1 158:126 10
INLES	6 4 0 2 150:38 8
Dobrepolje	6 2 1 3 122:124 5
ITAS	6 2 0 4 100:135 4
Ribnica B	4 1 0 5 110:135 2
Vidovo	6 0 1 5 90:121 1

NOVOMEŠCANKE SO DRUGE

V nedeljo je bil v Kočevju drugi republiški odbojarski turnir za mladinke, na katerem je sodelovalo sedem slovenskih ekip. Med njimi sta sodelovali tudi ekipi iz Kočevja in Novega mesta. Mlade Novomeščanke so z zanesljivo igro osvojile odlično drugo mesto, saj so doživele poraz samo s prvovrsteno ekipo Fužinarja. Mlade Kočevjarke, ki pod vodstvom prof. Saše Bizala lepo napredujejo, so osvojile četrto mesto, kar je tudi lep uspeh. Za odlično uvrstitev naših dveh ekip so prav gotovo zaslužne tudi odbojkarice Zdenka Rajer, Marjeta Pučko (Novo mesto) in Franja Virant (Kočevje).

V srečanju med našimi ekipami so bile Novomeščanke precej boljše in so gladko zmagale z 2:0.

Končni vrstni red v Kočevju: 1. Fužinar, 2. Novo mesto, 3. SSD Kovanar (Jesenice), 3. Kočevje, 4. Kamnik, 5. Branik I itd. A. ARKO

LESTVICA PIONIRSKÉ LIGE - FANTJE:

1. Črnomelj	4 4 0 0 78:36 8
2. Metlika	4 3 0 1 96:43 6
3. Dragatuš	4 2 0 2 55:62 4
4. Semič	4 1 0 3 51:77 2
5. Vinica	4 0 0 4 25:87 0

DEKLETA

1. Semič	4 3 0 1 49:20 6
2. Vinica	4 3 0 1 21:9 6
3. Metlika	4 2 1 1 36:24 5

Z naših vtov

Kaj pa je tebe treba bilo...

Zlodeja ni treba posebej klicati, pride sam, pravi pregovor. Ko so delavci novomeškega cestnega podjetja prejšnjo sredo zvečer okoli sedme ure globoko prekopali cesto drugega reda ob Mirni, je med drugimi vozniki na to naletel tudi naš novinar. Ko so ga prepoznali, so zavzdihili: „Ravno se vas je bilo treba!“

Za vzdih so imeli vzrok. Cesto so namreč prekopali in s tem ustavili ves promet, ne da bi, kot zahtevajo predpisi, na začetku ceste označili, da je ne-prenevozna. Tudi naš sodelavec se je moral pridružiti najbrž ne ravno zadovoljnim voznikom, ki so si morali poiskati pot drugje.

Ob dvajsetletnici

Ko so pred kratkim dodelili pri Združenem KGP Kočevje članom kolektiva za 20-letno delo pri podjetju ure, so vsakega posebej tudi slikali. Med čestitanjem posameznemu nagradjencu so seveda vsi ostali prisotni ploskali. Ker pa je fotografu pri neki slavljenki zatajil fleš, jo je sekretar podjetja Feliks Vidmar pozval, naj se vrne, da bodo predajo ure zaradi slikanja še enkrat ponovili. Takrat pa se oglasi nekdo izmed prisotnih:

— A ploskati moramo tudi še enkrat?

Slavljenici Združenega KGP pa niso dobili le ur, ampak tudi knjige.

Nekdo, ki se pripravlja, da ho odšel v pokoj, je po obdaritvi prišel k sekretarju Feliksu Vidmarju in dejal:

— Meni si pu dal čisto pravo knjigo.
— Katero si pa dobil?
— I, „Beg z morišča“!

Zadnji hip zavaroval hrbet

Direktorjem komunalnih podjetij, verjemite, ni z rožicami poslano. Najbrž nobenemu. V Sevnici na primer, kjer se posebej radi streljajo na delo Komunalnega stanovniškega podjetja, se je na zadnji seji občinske skupščine razvil takle dvogovor. Ivan Nagode, odbornik: „Zakaj komunalno stanovniško podjetje v Smarju ne odstrani (pri neki hiši) „grušta“, saj kazi podoba kraja, dela pa se tudi škoda?“ Inž. Jože Kolar, direktor podjetja, mu je odgovoril: „Ravno preden sem šel na sejo, sem dal nalog, naj ga odstranijo, ker sem pričakoval to vprašanje.“

Brez kmečke peči bi tudi kmečke ohceti ne bilo, ne za otročad in ne za tiste „že v letu“

MALCE NENAVIDEN FOLKLORNI ZAPIS IZ POD GO

Kmečka ohcet — tokrat v

Kako se ženijo mladi dandanes na Dolenjskem — Obiskali smo »pravljubljanske!) — Stare običaje je ponekod tančica le narat

Nikarte misliti, da je bila to spet kakšna velikanska kičasta ohcet, kakršnih smo zdaj vajeni vsako leto v Ljubljani. Ne, tukaj ni bilo parov iz vsega sveta, ne toliko svatov iz različnih vetrov in tudi največje blaginje ni bilo treba zanjo odpreti. Ne, tokrat sta le Ivanka in Jože iz Podgorja spoznala, da sta pač za skupaj, da se imata rada, pa čeprav njuni fotografiji in osebnih opisov niso vlačili po časopisih. Pa vendar je bil zame ta njihov ohcetni dan edinstveno doživetje, ki je vzbudilo upanje, da pod pepelom trdega hribovskega življenja Podgorec le še hrani drobno, pa vendar živo iskro starih običajev, ki jih tako trdosrdno puščamo umirati.

Uro pred svečano zaobljubo na rotovžu je stal ženin s svati pred zaklenjenimi vrati nevestine hiše. Ne poskočne viže harmonike ne veselo vriskanje niso mogli odpahnuti duri. Šele ko je ženinova priča potrjevala, če se je morda prav v to hišo zatekla srna, ki jim je ušla, je trd glas odsekal: „Ne.“ Namesto srne, neveste, pa so svatje dobili iz hiše ostudno maskaro.

Toda prosilci se niso dali odgnati. Počasi se je v nevestini hiši le tolikanj odvajalo, da so jim po treh vsiljenih maskarah ponudili tudi pijačo. S prvo in drugo svatje niso bili zadovoljni, šele ko so jim v tretje natočili samega vina, so veselo zakukali v ravnokar na stečaj odprto jim hišo. Prvo pogajanje je bilo tako v kraju in nevesta je s hlebcom kru-

ha in soljo za zmerom vzela slovo od svojega doma.

Po končanem poročnem obredu se je začela svatba na nevestinem domu. Svate so najprej preštelu maskare in bili zadovoljni, zakaj več ko jih je, bolj radodarna je sreča v zakonu.

Otroci na peči, starci po klopih za pečko, ženin in nevesta ter svatje za pogrnjeno mizo, polno jedaj in pijač, vse to ob kar naprej razpotegnjeni harmoniki... kot v starih povestih. Naenkrat pa je nekakšen sluga prinesel prvi starešini važno pismo. Starešina je urno napisal odgovor, in že je pred nami stala velikanska kamela. Njen gospodar se je začel žolčno pogajati s starešino za ceno, zraven pa je moral kar nprej oštevat ženo in otroke, zakaj obupno so javkali, da ne bodo prebili brez kamele mleka. Toda kakor je glava družine odločil, tako je bilo. (Stari običaji pač).

Ko je bila kamela plačana s tridesetimi tisočaki, ki so se lepo rdečili v desetlitrski steklenici, so kamelo pokončali. Edinstven primer šaljive smrti: star lonec je treščil ob kamnita tla in eno življenje se je končalo.

Se oddahniti si nismo utegnili, ko je že sedil nov dogodek: nujna operacija! Moj bog, v tej pozni uri, sredi Podgorja in še — resnici na ljubo rečeno — vsi slavni kirurgi so že videli dno steklenice. Bo sploh šlo? O, pa še kako! Tudi do tri nismo preštelu, ko so iz operirančevega trebuha prišle stare hlače, kravice, kos medene potice, vilice, preluknjani klobuk... Kdo bi naštel vse, kar je premoglo ubogo bolno drobovje. Kdor zna, pa zna, vsa čast spretnim ohcetim kirurgom!

Sale, dovtipi, ki niso nikomur prizanesli, dovtipom pa vsi, so trajale vse do jutra. Bilo je veselo. Toda ne le veselo, tudi lepo je bilo. Tisti

drobni trenutki, ko so utrujene počivale in je šestnajstletni fant ki mu meh reže kruh, kar sede pripril, so izbo napolnili sto in sto let stari napravi. S svojo blagode umirjenostjo in toplo mehko

Jajca živčne b

Z jajci japonske pr vodilih ruskega zdravstvo je Jože renjega, kot pravi, njih boln

Jože Marinšek i čevju je razstavljav stavi ptičev v Kočev in njihova jajca.

— Jajca japonskih prepelj njeni sem doslej, čeprav dolgo, ozdravil 11 izmed 20 boleznih živčnega izvora, mi je na razstavi?

— Kakšen okus pa imajo je treba jesti, da pumagajo? — Okus je enak kot pri manjša so. Jesti je treba surovo.

— Kako pa poteka zdravljenje? — Prve tri dni je treba vsak dan po pet. Zdravljenje časa poje bolnik 240 jajc.

— 11 bolnikov izmed 20 pa ostalih 9?

— Verjetno je bila bolezen pa je bilo kaj drugega. Vse morejo pozdraviti. Prav zdaj lida. Imel je hudo astmo lovil. Zdaj je „pumpico“

ČESTITAMO ZA

NEOLIKANOST
EKRA-NILKA
ATE-TRAKTAT
SARKOM-SARA
ODRA-NIRVANA
AS-ENKA-KOLEK
KOLUT-ATO-AGAVA
ATALOS-BALAST-LAVA-AHAC
NAVODILO-TETOVO-IDOL
RTINA-ANKARA-ARARAT-SRH
ERO-BRDO-TVARINA-AKTER
PANIKA-MARIJA-LABA
U-NOS-SEAT-SRETEN
BRANDT-ET-ESTETIKA
LOV-AA-NEUMNEZ-VA
IMAM-RT-KAOLIN

Morda čaka tudi vas ena izmed 30 nagrad?

1. nagrada — 300 din
2. nagrada — 250 din
3. nagrada — 200 din
4. nagrada — 150 din
5. nagrada — 100 din
6. nagrada — 80 din
7. nagrada — 60 din
8. nagrada — 40 din

Priloge: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Miklavžev večer

(Iz Novega mesta) Naš Sokol je priredil dne 5. decembra kakor vsako leto tudi letos svoj „Miklavžev večer“. Bil je ta večer dobro obiskan, posebno je bilo mladine mnogo. Točke sporeda so se dobro vršile, seveda je našel največ zanimanja, toda objednem tudi strahu pri mladini Miklavž s svojim spremstvom, kateri je otroke spraševal ter jih je tudi obdaroval.

(H koncu leta) 1891 — Z današnje številko so dovršile Dolenjske Novice sedmi letnik. Sedem let ni ravno velika doba, ali za naš list je starost, kakoršne vsaj početkom ni mogel pričakovati. Res, hvala Bogu in vrlim rodoljubom, ki so nas podpirali! „Novice“ niso oslabele niti po vsebini — niti po številu naročnikov. To nam je dokaz, da so „Dol. Novice“ potrebne in koristne ter da hodijo pravo pot.

(V Italiji) se je vnelo hudo besedičenje, ker je naš avstrijski poslanec Tirolec Calinger v delegacijah djal, da je treba rešiti rimsko vprašanje, to je zagotoviti papežu potrebno podporo. To jim bode rana na telesu, dokler bode tako kakor je sedaj.

(Iz Šmihela) pri Novem mestu — Znana je gorečnost g. župnika v Šmihelu. Vsako leto nas razveseli s kako novo večjo — v povzidanje slave božje, dušno in telesno korist svojim fara-

nom. Letos je preskrbel župnijske cerkvi krasno obleko — lepe presne slike.

(Premiščenje) Gosp. okrajni glavar vitez pl. Schwarz je prestavljen iz Novega mesta v Pazin v Istriji. Na njegovo mesto semkaj pride g. Oton vitez Fraenzl pl. Vesteneck. Ta gospod nam je dobro znan vže iz prejšnjega službovanja v Novem mestu. Z veseljem ga bomo pozdravili kot okrajnega glavarja.

(Ogenj) dne 3. decembra pričel je okolo 8. ure zvečer goreti kozolec g. Zurca (Štemburja) blizu Drske ter je pogorel. Naše gasilno društvo zbralo se je jako urno, toda ker ni bilo večje nevarnosti ni slo na prostor požara.

(Novorojeno) dete umorila je neka 28 let stara dekla v Ločni ter ga zagrebla v podstrešji v pleve, toda kmalu so jej prišli na sled ter jo orožniki odvedli v preiskovalni zapor tukajšnje okrožne sodnije, kjer jo čaka zasluzena kazen.

(Novomeške ulice) in trgi, katerih imena so se v teku let do čistega pozabila, bodo zopet po občinskem sklepu imena dobili. To živo potrebo so čutili posebno tujei; težko je komu kaj dopovedati, kdor imen hišnih lastnikov ne pozna.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. decembra 1891)

Kaj bo s „kamelo v kmečki izbi“ v temle trenutku, ni še nihče vedel. Le ona je v zli slutnji upognila glavo (Foto: J. Kastelic)

13. Paradižnik je utrnil tu. Nato je zgrabil svojo Klara sobe. Stekla sta po stopnicah v koveke in že sta bila na kabrioletu. V hipu je bila pri v avto. Paradižnik pa je s Gostom sem obljubil presene

Boj se rdečega petelina!

Noga mi je zastala v Brezovi rebi, ko sem zagledal pred sabo Frkulovega Naceta. Imel je srdit obraz in pisano je gledal ter pomolil stisnjeno pest proti skednju, da bi se z njo dala jezi krepkejša podpora, vendar iz njegovih ust ni bilo slišati besede.

„I, kaj pa delas? Se ti je zmešalo, ka-li?“ ga vprašam.

„Gorje ti, ako so te zalezla leta,“ mi da odgovor. „Ako se po robu postaviš takemu človeku, s katerim se celo bogovi zastonj bore, je bolje, da si na vrat obesiš mlinski kamen in skočiš v vodo.“

„O kom pa vendar govoris? Ali je vredno, da si uničuješ pamet in zadnje moči, ki so ti že skoraj posle?“ se čudim.

„Tudi ti bi delal takisto, ko bi bil v strahu, da vse izgubiš. Nisi videl Pogana, kako mi je pretil, potlej pa s čikom v ustih motovilil okoli kozoleca in skednja, kot bi kaj izgubil? Saj nisem občina, da bi redil vse postopaje. Ta teden je bil že drugič naokoli, pa sem mu odklonil. Le kaj mi je početi? Sam veš, da sem mehkega srca, a zdajle sem se pošteno ujezil.“

„Ako ti pride spet pred obličje, ga pošteno premikasti,“ mu svetujem.

„Ne smem. Meniš, da bi bil rad ob premoženje, ako mi sredi noči pogori? Nje-

mu nihče nič ne more. Pa dokazi, da je on podkuril, ker mu nisi dal novcev in koša sena za njegovega konja. Tat in razbojnik imata zaščito, jaz je nimam. On nima česa izgubiti. Dobro pomnim, kako je v vasi pod goro potepuh zažgal kozolec. Še kaznovan ni bil, ker so ga priznali za neumnega, pa še malo pijan je bil povrh. Gospodar je bil pa le ob kozolec, ker ni bil zavarovan.“

„Pa ga ti zavaruj,“ mu svetujem. „bolje je drži ga, nego lovi ga.“

„Saj bi ga, pa je staro in zavarovalnica ne bi hotela izplačati škode za novo, akoravno bi se pogodil za višjo ceno. Za male novce pa sploh ni vredno, daravno bo meni do smrti še dobro služilo.“

„Veš kaj? Če se misliva kaj več pomeniti, pojdiva raje sest,“ mu pravim in potlej mi je podajal obtožbe kot breme, katerega se ni bilo mogoče braniti, dasi tudi se ga nisem prav nič veselil. Na koncu pa je pribil: „Vse, kar sem ti povedal, je resnica. Naj me hodi mora tlačiti ponoči in podnevi, ako sem ti lagal.“

Pametovala sva še dolgo časa, a nisva prišla do prave rešitve. Kaj hočemo, saj tudi drugi ljudje vedo mnogo tega, pa raje molčijo in dajo iz rok vsakemu, da ne pridejo v zamero.

MARTIN KRPAN

Frederic Brown:

Halperini so bili družina z izrazito družinsko povezanostjo. Wade Smith, gost, ki ni spadal k družini, jim je to povezanost naravnost zavidal, kajti on sam ni imel družine. Praznovali so osemdeseti rojstni dan babice Halperin. Razen Smitha in še enega moškega so bili vsi prisotni Halperini, po rojstvu ali imenu. Babica je imela tri sinove in eno hčer, ti so prišli vsi. Sinovi so bili poročeni in so pripeljali s seboj tudi žene. Skupaj z babico jih je bilo torej osem. Nato so bili tu še štirje odrasli vnuki, eden z ženo, tako da je Smith lahko naštel 13 Halperinov. Z njim in še ostalim gostom, po imenu Cross, jih je bilo 15. Malo prej so bili še štirje, to so bili otroci, pravnuki, ki pa so jih že poslali spat, pač njihovi starosti primerno.

Smith je imel vse rad, čeprav je sedaj, ko so bili otroci v postelji in je alkohol obilno tekkel v grla odraslih, razpoloženje postalo že skoraj preglasno in razposajeno. Vsi so pili, celo babica, ki je sedela na stolu, podobnemu prestolu, je imela kozarec sherryja v roki. Že tretjega.

Bila je to čudovita, ljubezniva, živahna majhna stara dama, jo je presodil Smith. Biti je morala prav gotovo matriarhalna, kljub dozdevni ljubeznivosti, se je zdelo Smithu. V svoji družini je vladala z železno roko, ki je bila zakrita v zametnih rokavicah.

Smith je prišel, ker ga je povabil Bil Halperin, eden babičinih sinov. Bil je Billov odvetnik in prijatelj. Drugi gost, Jean Cross, pa je bil menda prijatelj nekaterih Halperinovih vnukov.

Pavkar je Smit opazil, kako v sosedni sobi govori Cross s Hankom Halperinom. Prepirla sta se jezno in glasno o nečem, kar pa ni slišal, vendar je upal, da ne bo prišlo do kakšnih neprijetnosti, kajti nocojšnja slovesnost je bila preveč prijetna, da bi jo kakršenkoli prepričeval.

Toda naenkrat je Hank zamahnil s pestjo in zadel Crossa v brado, da se je mož spotaknil in padel v znak. Zadel je z glavo naravnost v rob marmornega kamina in zdrknil na tla. Nič več se ni zganil.

Hank je skočil k padlemu, pokleknil zraven njega in ga skušal vzdigniti. Kot kreda je postal blede obraz, ko je vstal in pogledal naokrog. „Mrtev je,“ je povedal počasi, kot bi imel svinec na jeziku. „O, Bog, tega nisem hotel, toda on je rekel...“

Babica ga je brz prekinila. Ni se več smehljala. Njen glas je postal oster: „On te je napadel, Hank. Videla sem. Mi vsi smo to videli, kajne?“

Ob zadnjem stavku se je z nagrbnjenim čelom obrnila k Smithu, ki je zdaj ostal edini izvendružinski gost.

Smithu je postalo neugodno. Nemirno se je premikal na stolu: „Jaz – jaz začetka nisem opazil, mrs. Halperin.“

„Seveda ste!“ ga je ona skoro nahrulila. „Saj ste ju vendar opazovali.“

Preden je mogel Smith kaj odvrniti, je Hank Halperin dejal: „Zal mi je, babica, toda to ne bi bil noben odgovor. Velike težave bom imel. Pomisli, da sem bil sedem let profesionalc v ringu. Pesti boksarja ali bivšega boksarja imajo na sodišču za smrtno orožje. To pomeni uboj, pa čeprav bi on prvi napadel. To veste, mr. Smith, kajne, saj ste pravnik? In tista druga zadeva, ki sem jo že imel, bo dala sodišču vzrok, da me primejo.“

„Bojim se, da imate prav,“ je v zadregi potrdil Smith. „Toda, ali ne bi raje poklicali zdravnika ali policijo ali pa oboje?“

„Tako, Smith,“ je dejal Bill Halperin, Smithov prijatelj. „Najprej pa se moramo dogovoriti med seboj. Saj je bila to samoobramba, ne?“ „Mi... mislim, ne vem pravzaprav...“ je jecljal Smith.

„Stojte! Vsi tiho!“ je zavreščal babičin glas, ki je oba govornika ostro prekinil. „Tudi če je bila samoobramba, bo Hank imel težave. Pa mar verjamete, da smemo zaupati temu mistru Smithu, ko bo zapustil to hišo?“

Bil Halperin je babico miril: „Toda babica, saj vendar moramo...“

„Nesmisel, William. Jaz sem videla, kako se je to zgodilo. Mi vsi smo videli! Cross in Smith sta se sprla ter se medsebojno ubila. Cross je najprej ubil Smitha in nato, omamljen od prejetih udarcev, je padel vznak in zadel z glavo ob rob kamina.“ Pogledala je naokrog. „Saj vendar ne homo dopustili, da pride Hank v zapor, otroci? Henry naj mrliča tako obdela, da bosta zgledala kot po srditem boju. In vi drugi...“

Moški Halperini so razen Henrija v krogu obstopili Smitha: ženske razen babice, so se postavile za hrbe svojih mož.

Krog se je ozil in ozil. Zadnje, kar je Smith še jasno videl, je bila babica na svojem prestolu podobnem stolu. Njene oči so se kar bliskale od razburjenosti in odločnosti kot dvojce biserov.

Potem je zaznal le še nenadno tišino in to, da mu je glas od strahu odpovedal...

Nato je sledil prvi silen udarec. (Prevedla Katja Lebedev)

Foto tedna: vabimo tudi mlade!

V naše uredništvo so v ponedeljek dopoldne prispeli tri zanimive in aktualne slike, ki so nas razveselile. Dva prispevka sta delo naših zvestih sodelavcev Pungercarja in Pavkoviča, tretja pa je bila narejena na novomeški osnovni šoli Katje Rupena. Vse tri so bile tehnično dobre, vendar smo se odločili, da je najboljša fotografija, ki jo je naredil pionirski foto krožek. Ker vemo, da imajo tudi drugi foto krožki še več takih posnetkov, jih poleg vseh ostalih vabimo k sodelovanju.

Za fotografijo „Vse na hrbtu“, ki so jo naredili na novomeški osnovni šoli „Katje Rupene“, smo določili 100 dinarjev; Pavkovičeva „Ne bom je nosila na glavi vode...“, ki jo objavljamo na sevniški strani in prikazuje slovo od škafa ob otvoritvi vodovoda na Vrhu pri Studencu, pa smo namenili 50 din. Enak honorar gre tudi Poldetu Pungercarju za fotografijo „Pomoč učencema“; naredil jo je na mirmopeški osnovni šoli in prikazuje humano pomoč učiteljskega kolektiva, ki jo je nudil osirotelima učencema.

Vabimo vas, da se našim sodelavcem pridružite tudi drugi ljubitelji fotografije. Tedenskih zanimivosti ne manjka. Treba se je samo ozreti okrog sebe.

Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko!).

V razpisu smo tudi napisali, da bomo Fotografijo tedna nagradili s 100 do 200 dinarji. Želimo vam mnogo sreče in ostro oko! Posnetke pošljite do 20. decembra, zadnji rok je 12. ura!

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

... Morda bo Jože Suhadolnik začel hitreje dajati gradbena dovoljenja, odkar so mu pri vulkanizerju povedali, da mu bodo zimske gume zamenjali v takem času, kot on izda dovoljenje...

... Pomislite: Adolf Suštar, sindikalni predsednik v Novem mestu, je začel pometati z metlo – hangar na letališču v Prečni!

... Ob koncu leta bo pošta skušala posekati še nekaj rekordov. Pismo iz Metlike je romalo od 19. oktobra do 11. novembra...

... Direktor Jutranjske Karel Vehovar se tako trudi za minulo delo, da bi namesto denarja lahko sprejel drugo rešitev. Predlagam: naj se tovarna preimenuje v „Konfekcija K. Vehovar and Co.“

... V Metliki je občinska zveza za telesno kulturo podelila kar 20 priznanj ljudem, ki so zaslužni za napredek sporta. Zanimivo je, da tam sporta sploh ni: mnogo babic – kilav otrok!

... V soboto so v osnovni šoli zgozele tudi vse namiznoteniške mize. Zdaj imajo Novomeščani vsaj pameten izgovor, zakaj hodo izpadli iz slovenske lige...

Podgorju

o kmečko ohceta (ne tiste lo prekrila...

znali vsem in vsakomur posebej seči v srce. Saj pravim še enkrat: vredno je bilo doživeti ta svetel drobec podgorske preteklosti. JANJA KASTELIC

za plnike

pelice in po ministrstva za Marinšek iz Go zdravil 11 živčkov

Gorenjega pri Koda nedavni prvi razjaponske prepelice

so zelo zdravi. Z prepelice še nimam pidi, ki so imeli razne povedal Jože Marinšek

ihova jajca in kako jih am?

arjih jajc. Le precej je? trati tri jajca, nato pa traja 49 dni in v tem

te torej ozdravili. Kaj že precej zastarela ali pa pa ta jajca res ne zdravim nekega invaje s „pumpico“ zrak odložil. Navodila za

zdravljenje mi je povedal nekdo iz Bečaja, menda pa izhajajo iz samega ruskega ministrstva za zdravstvo.

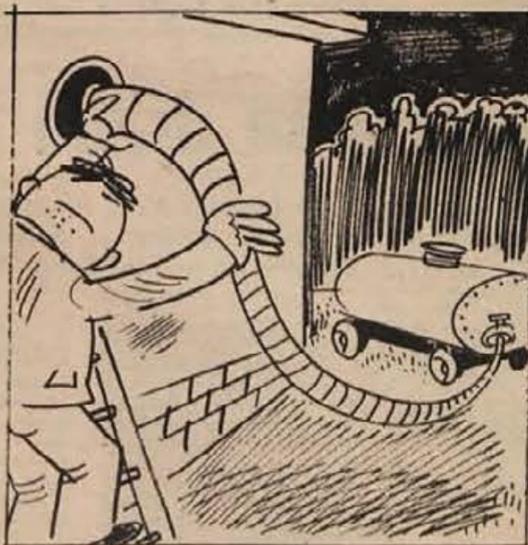
– Koliko časa živi ta prepelica?

– Samo leto dni. Potem ohromi in pogine. V tem letu znese vsakih 18 ur eno jajce. Doma imam še 80 takih prepelice.

– Je z njimi veliko dela in težav?

– Je in ne. Vsekakor pa ne toliko kot z električno.

Zaradi redukcije toka mi jih je v inkubatorju 200 poginilo. Sem šel prosit na Elektro, naj ne odklopijo toka, pa so mi rekli, da morajo prav na tej napeljavi odpraviti neke napake in da me ne morejo usisati. J. PRIMC

In je stekel Paradižnik na vrt, pristavil lestev na steno in vtaknil cev cisterne z gnojnico v odprtino za ventilator. Pogнал je črpalko...

„Adijo, mili gostje! Adijo mesto sanj, slavni Hollywood!“ je pomahal Paradižnik, skočil v avto in pritisnil z vso silo na plin.

Drdrala sta po gladki cesti, osvetljeni le z zlatimi zvezdami. Klara se je nežno privila k svojemu možičku in ljubko zadremala. Po slabi urici vožnje sta naša zvezdnika zavrla pred prijaznim motelom. Tu sta si privoščila tisti spanec, ki sta si ga zaslužila in ki jima ga razgrajaci v Hollywoodu niso dali... Zbudila sta se čila in krepka.

AB Agraria BREŽICE
Ste v zadregi za darilo?
 Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

Dežurni poročajo

NI POČAKAL, DA BI SE OHLA- DILO - 13. decembra so pri Vidmarjevih v Kronovem klali prašiča. Neznani tat je za to zvedel in odnesel meso ter slanino, ki so ga dali hladiti.

VLOMIL V TOVORNJAK - V noči na 12. december je tat vlomil v kabino tovornjaka zaječarske pivovarne pred motelom na Otočcu. Voznik je ukradel bundo, odejo in rokavice.

MOTNJE V DISCO KLUBU - Jože Kocjančič je 11. decembra zvečer vinjen razgrajal v novomeškem disco klubu. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

PRETEP V HOTELU - 11. decembra sta se v hotelu Kandija stepla Novomeščana Stanislav Gazvoda in mladoletni D. Š. Večeri sta preživela v priporu, zagovarjati pa se bosta morala tudi pri sodniku za prekrške.

MOPEĐ DOBIL NOGE - 11. decembra nekaj pred polnočjo je tat odpeljal izpred Drenikove gostilne v Gotni vasi rdeč moped Franca Saška iz Stopič. Vozilo je vredno 1500 din.

UPRLA STA SE MILIČNIKOM - 11. decembra sta se v zdraviliški restavraciji v Dolenjskih Toplicah objestno vedla Stražan Martin Vidmar in Novomeščan Vlado Ilić. Miličnikom, ki so prišli ponju, sta se uprla in se začela z njimi pretepati. Naposled so ju ukrotili in odvedli na iztuznitve, prijavi pa so ju tudi javnemu tožilu.

KLATESTVO JE PREKRŠEK - 10. decembra so miličniki v Dolenjskih Toplicah pridržali Franciško Kokič iz Raven pri Ribnici. Zenska, ki je brez stalnega bivališča in zaposlitve, se je tega dne priključila v Dolenjske Toplice. Ker je klatestvo prekršek, se bo morala Kokičeva zagovarjati pri sodniku za prekrške.

RAZBIJAL STEKLENICE - Metliški miličniki so 9. decembra pridržali do iztuznitve Gabrijela Lumbarda iz Črnomlja, ker je v bifeju pri avtobusni postaji v Metliki razgrajal, razbijal steklenice in nadlegoval goste.

KOLINE S TATOM - 12. decembra je neznanec vlomil v hišo Alojza Malnarja v Smolenji vasi in odnesel krvavice, pečenice in meso.

NERED V RESTAVRACIJI - Dragan Barać iz Bršlina je 12. decembra zvečer razgrajal v restavraciji na bršlinski železniški postaji.

EKSPRESNI PRETEP - 12. decembra sta se v Metropopolovem "Ekspresu" pri avtobusni postaji v Novem mestu stepla Drago Dyoršak z Uršinih sel in Novomeščan Matija Belavič. Za to dejanje bosta odgovarjala pri sodniku za prekrške.

Ne, ni vstal od mrtvih Džingiskan, niso prihrumele barbarske horde: porušeni in polomljeni spomeniki na pokopališču v Šmihelu pri Novem mestu so „delo“ človeka dvajsetega stoletja. Človeka? Kaj je storilec, ki se je tako grdo znesel nad mrtvimi, še lahko reči ČLOVEK? - Na sliki: razdejanje sta si prišla ogledat tudi dimnikarja - (Foto: I. Zoran)

Še mrtvim ne dajo miru

Podlost brez primere: 78 spomenikov na šmihel- skem pokopališču so neznanci od torka na sredo prejšnji teden vrgli s podstavkov

V sredo in četrtek so ljudje drli na pokopališče, da bi se na svoje oči prepričali, ali je res, kar je s tolikšnim gnevom prišlo na ušesa: da so se izrodki znesli nad njihovimi rajniki. „Zapišite: zahtevam, da jih privedejo sem in jim sodijo pri teh podrtih kamnih! Srce me boli, ko moram gledati to razdejanje. Niso prizanesli ne nunam ne duhovnikom. Kakšna nizkotonost! Človeška pamet je ni sposobna prav obsoditi,“ je ob polomljenih kamnih in križih vzklikala Pepca Kejžar, Novomeščanka z Ragovske ceste.

Slavko Gregorič je prišel gledat iz Gornjega Kronovega: „Se mrtvim niso prizanesli! Po moji pameti to ni spodobno za ljudi, kaj takega bi lahko storila samo pobesnela žival.“

Justina Turk iz Skjanič: „To je barbarstvo. Predlanskim so naš spomenik podrli na sam dan mrtvih. Silala sem, da so to storili Cigani, ki so se na pokopališču tepli. Že tedaj smo bili vsi ogorčeni. In kaj naj rečem zdaj?“

Marjan Jazbinšek iz Bršlina: „Tu nimam svojcev, a mi srce ni dalo in sem moral na to pokopališče. Vzel mi je sapa, ko sem zagledal prelomljene plošče in zvite križe. Le kdo je mogel biti tako podel? Izhljati se na mrtvih - ali je to iz dostojno za človeka? Ljudje si iz ust pritrjujejo, da lahko postavijo spomenik svojcem. To niso majhni denarji.“

Okrožni javni tožilec se je pritožil zoper razsodbo, s katero je senat okrožnega sodišča v Novem mestu pod predsedstvom sodnika Janeza Kramariča kaznoval Danila Koritnika iz Brežic samo s pogojnim zapornim (leto dni s pogojno odložitvijo za tri leta) in le osemmesecno prepovedjo vožnje z osebnim avtomobilom.

Tožilec je v pritožbi navedel med drugim, da gre v Koritnikovem primeru za hudo kršitev prometnih predpisov, veliko stopnjo krivde in ne nazadnje, da je kolesar Franc

ANTONIJA SEVŠEK DANES PRED SODNIKI Z nožem pohabila moža

Obtoženka, ki je doma s Senovega, se zagovarja, ker je v prepiru z možem uporabila nož - Danes bodo zaslišali tudi izvedenca psihiatra

Na okrožnem sodišču v Novem mestu se zagovarja 58-letna Antonija Sevšek, s Senovega št. 45,

zaradi hude telesne poškodbe po členu 141/II kazenskega zakonika. Letošnjega 8. februarja je doma med prepitom in pretepom s kuhinjskim nožem večkrat zabolila svojega deset let starejšega moža Franca Sevška, upokojenega rudarja. Z vrezninami po zgornjem delu telesa ga je tako močno ranila, da mu je ohromela desna roka.

Glavna obravnava zoper Sevškovo se je začela 7. decembra. Sodišče jo je prekinilo, ker ni moglo ugotoviti, koliko je obtoženka kriva. Obravnava se bo nadaljevala danes z zaslišanjem izvedenca psihiatra, ki bo sodnikom povedal svoje mnenje o kazenski odgovornosti Antonije Sevšek. Pričakujejo, da bo danes izrečena tudi sodba.

In sva pila, da je bilo vselej... Zadnji gost je že odšel, ko nama je Bezgačka dobrohotno povedala, da bi bilo lepo in prav zapustiti njen lokal. Ne vem, kdaj je baba prisluškovala najnememu pogovoru, toda čista resnica je, da je rekla nekako takole: „Sklenimo sporazum, da zapustita mojo gostilno, saj sta že zadosti pijana. In ker je pri tem odprla vrata, nama, enakopravnima partnerjema, ni preostalo drugega kot to, da sva tak sporazum sklenila.“

Naredil sem, kar je bilo v moji moči, da sem bil videti resen, potlej pa dejal: „Vsem enako. Inženirju (od toliko kot inženirju drugod, doktorju tam enako kot doktorju tu... Zakaj bi nekdo imel več, če slučajno živi v bogatejši občini, od onega, ki - nektriv - živi in dela v siromašnejši?“

„Oprostite, tovariš miličnik,“ sem dejal, „morda je to res, vendar...“ pri tem sem pomembno zaključil - „ne smete pozabiti, da živimo v dobi samoupravnega sporazumevanja.“

„Bogami, to pa ni napak! To je treba uveljaviti. In ne samo pri plačah... Tudi drugod. Kar sram me je, da za tako sporazumevanje nisem vedel...“

V Domu onemoglih v Loku pri Zidanem mostu je gluhonema zebaka. Visoka je okoli 160 cm, vitke postave, ovalnega obraza, oblečena v sivo jopico, temno krilo, karirast predpasnik in obuta v nizke črne copate. Objavljamo sliko. Kdor bi jo na sliki prepoznal in vedel kaj več povedati o njej, naj to sporoči upravi doma ali najbližji postaji milice.

„Bogami, to pa ni napak! To je treba uveljaviti. In ne samo pri plačah... Tudi drugod. Kar sram me je, da za tako sporazumevanje nisem vedel...“

KRONIKA NESREČ

JESENICE: TRŽASKA PRIKOLICA ZGORELA - Na Jesenicah na Dolenjskem se je 8. decembra vnela prikolica tovornjaka, na katerem je proti Ljubljani peljal Flavio Marušič iz Trsta 18 ton bronze. Vozilo je imelo okvaro, na katero je voznika opozoril pok. Marušič je takoj ustavil in poskušal ogenj zadušiti. Gasil je zaman, zato je prikolico odpeljal na počivališče in jo odpel, tovornjak pa odmaknil. Škodo so ocenili na 60.000 din.

je odbilo na parkirišče, zastavo 1300 pa obrnilo čez cesto. Ranjeni so bili: Springer, njegov sopotnik Ivan Cvelbar z Bleda (oba tudi nezavestna), Kučko in njegov sopotnik Josip Aračić iz Zagreba. Škodo so ocenili na 40.000 din.

MOSTEC: VLAK ODBIL AVTO - 8. decembra se je zgodila nesreča na nezavaranem železniškem prehodu v Mostcu pri Dobovi. Ivan Krajič iz Zagreba se je z osebnim avtom peljal proti Selam. Ko je prečkal železnico, je bila gosta megla in ni opazil potniškega vlaka, ki je prihajal iz Zidanega mosta. Lokomotiva je avto zadela in ga odbila, tako da se je kotilil 14 metrov. Huje ranjena sta bila voznik in sopotnik Milan Vranešević iz Zagreba, manjše poškodbe pa je dobil tudi sopotnik Jozo Matovič. Gmotno škodo so ocenili na 30.000 din.

BISTRICA: Z AVTOM PODRLI DROG - V drog električne napeljavne se je 11. decembra zaletel v Bistrici - med Mokronogom in Mirno - Jože Bajek iz Ljubljane. Z osebnim avtom volkswagen se je peljal proti Mirni, med urečanjem pa zapeljal s ceste na travnik, zadel drog in ga podrli. Škodo so ocenili na 3000 din.

BREZINA: Z AVTOM (IN BREZ IZPITA) V JAREK - V meter globok občestni jarek v Brezini se je 9. decembra prevrnil z osebnim avtom Viktor Teodorovič iz Pisce. Teodorovič za tako vozilo še ni naredil izpita. Gmotno škodo so ocenili na 4000 din.

MEDVEDJEK: Z ALFA-ROMEO V SMRT - Hudo nesrečo je doživel 11. decembra na avtomobilski cesti pri Medvedjeku družina Janeza Zupeta iz Ljubljane. Osebnim avtomobil alfa-romeo, ki ga je vozila Stefanija Zupet, 32, je na klancu zaneslo: treščil je v skale useka in se prevrnil. Voznica trčenja ni preživela - umrla je med prevozom v bolnišnico, njen mož in sin Iztok pa sta v bolnišnici v Ljubljani. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din.

MEDVEDJEK: TRČILA ZASTAVA 1300 IN MERCEDES - Ivan Springer iz Less je 11. decembra na medvedješkem klancu avtomobilske ceste z zastavo 1300 zapeljal na levo prav tedaj, ko se je z mercedesom pripeljal naproti Dragutin Kučko iz Zagreba. Vozili sta trčili: mercedes

NOVO MESTO: DVOJNO TRČENJE PRI ZABJI VASI - S fičkom je Alojz Tramte iz Tomažje vasi 11. decembra pri trgovini Mercator na zagrebški cesti podrli 7-letno Nado Mihajlovič, ko je nenadoma stekla čez cesto. V tem trenutku je Trameta prehitel in zadel z osebnim avtom Predrag Aleksić iz Ljubljane. Deklico so nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da so poškodbe huje.

DANILU KORITNIKU IZ BREŽIC IZREKLI POGOJNI ZAPOR

Tožilec: preblaga kazen za dejanje

Vrhovno sodišče SRS bo dokončno razsodilo primer brežiškega avtomobilista, ki odgovarja za hudo prometno nesrečo med prehitvanjem

OTOČEC: OBSTAL MED DROGOVOMA - Novomeščan Marjan Potrč se je 11. decembra ponoči z osebnim avtom vračal domov. Pri Otočcu ga je zaneslo s ceste, skotalil se je na strmino in običal med telegrafskima drogovima. Med prevračanjem je voznika vrglo iz avtomobila in je le laže poškodovan. Večja pa je gmotna škoda, ki so jo ocenili na 10.000 din.

Travnikar, ko sta čelno trčila s Koritnikom, poškodobam podlegel. Po njegovem mnenju je sodišče tudi premalo upoštevalo alkoholiziranost obtoženca. Tožilec se tudi ne strinja, da so Koritniku odvzeli vozniško dovoljenje samo za osem mesecev.

NOVO MESTO: SOPOTNIK V BOLNIŠNICI - Novomeščan Bogdan Adamič 10. decembra s fičkom ni mogel speljati ovinka pri SGP Pionir v Novem mestu in je trčil v drog javne razsvetljave. Huje je bil ranjen sopotnik Drago Babič iz Jurežanov pri Banjaluki. Škodo so ocenili na 50.000 din.

Za tožilec se je po svojem zagovorniku pritožil tudi Koritnik. V pritožbi je poudaril, da alkoholiziranost ne more biti v zvezi z nesrečo, češ da je pred njo srečal in prehitel avtomobil, pa se ni nič zgodilo. Opozoril je, da je luknjasta cesta kriva, da je Travnikar zavil s kolesom proti sredini ceste. Napisal je, da mu ne bi mogli soditi tako strogo, če bi vse to upoštevali. Spričo tega mu tudi vozniškega dovoljenja ne bi smeli odvzeti za tako dolgo obdobje.

METLIKA: NESREČA PRED BETI 10. decembra je Milan Ivančič z osebnim avtom pred metliško Beti zadel Emilijo Mitevski.

NOVO MESTO: NEPREVIDEN KORAK IN ROKA V MAVCU - 7-letna Svetlana Holjo iz Jerebove ulice je 8. decembra neprevidno stopila s pločnika, da jo je zadel z avtomobilom Novomeščan Pavel Kotnik. Svetlana si je zlomila roko.

V ponedeljek popoldne so novomeški miličniki v okviru letošnjih akcij na cestah pregledovali tahografe na Otočcu in v Trebnju. Že ko so se peljali na Otočec, sta pred njimi dva tovornjaka s pretežkim in nepravilno naloženim tovorom povzročala težave. Ko so ju na Otočcu ustavili, so zraven se ugotovili, da eden sploh nima tahografa, drugi pa ga sicer ima - toda pomanjkljivega. Nasploh je ponedeljkova akcija dala bolj slabe rezultate. Miličniki pa mimo pregleda tahografov pregledujejo tudi operativno-tehnično opremljenost vozil in ugotavljajo obremenjenost. (Foto: Ivan Zoran)

Na glavni obravnavi je Koritnik dejal sodnikom, da je alkohol zaužil šele po trčenju - steklenico naj bi mu bil nekdo prinesel iz bližnje go-

Sporazumevanje

Prijatelj Fido je bil dober človek in v vseh rečen na tekočem. Vedel je, kod vira vojna vira, kje kupiš ceneje in kam se lahko zatečeš, da te koj ne zaloti strogo ženino oko. In tako sva se onega dne, bila sva sorodni duši, znašla v gostilni stare Bezgačke, tam za vogalom župniške cerkve. Iz litra je zrasel liter in beseda je dala besedo.

Naredil sem, kar je bilo v moji moči, da sem bil videti resen, potlej pa dejal: „Vsem enako. Inženirju (od toliko kot inženirju drugod, doktorju tam enako kot doktorju tu... Zakaj bi nekdo imel več, če slučajno živi v bogatejši občini, od onega, ki - nektriv - živi in dela v siromašnejši?“

„Oprostite, tovariš miličnik,“ sem dejal, „morda je to res, vendar...“ pri tem sem pomembno zaključil - „ne smete pozabiti, da živimo v dobi samoupravnega sporazumevanja.“

Po kopeli še drzen vlom

V Novem mestu obsodili peterico Zagrebčanov, ki so septembra vlomili v restavracijo v Čateških Toplicah injo okradli - Sodniki so trem odmerili pogojno kazen - Zagovor obtoženih: kriva je bila žeja

Na zatožni klopi okrožnega sodišča v Novem mestu so pred kratkim sedeli od 20 do 27 let stari Zagrebčani, ker so v noči od 5. na 6. september letos lahkomišlno vdrti v restavracijo poleg olimpijskega bazena v Čateških Toplicah in nakradli za 2.200 din jedilnih priborov, namiznih prtov in jedč. Branko Medjimurec in Rudolf Vrtovšnik sta bila obsojena na osem mesecev zapora, Boris Leskovar, Vlado Hanzljič in Bego Hadživadić pa od štiri do sedem mesecev zapora, s tem da jim je sodišče odložilo izvršitev kazni za dve do tri leta.

Tista septembrskega večera se je peterica Zagrebčanov z Medjimurčevim mercedesom pripeljala v Čateške Toplice s popivanja iz Leskovca na Hrvaškem. Najprej so se v odprtem olimpijskem bazenu brezplačno skopali, nato pa so sklenili obiskati še restavracijo poleg bazena.

vrtna za mineralno vodo, opozorili, da se pri bazenu nekaj dogaja. Cuvaj je naletel na Medjimurca pri avtomobilu, storilec pa ga je celo zmerjal. Medjimurec je mercedes z ugastjenimi lučmi zapeljal za živo mejo, kjer so ga čakali padalci. Stičili so se v vozilo in oddivljali proti Zagrebu.

Kandidat za sekretarja

Franci Šali: »Ne s pozicijo oblasti, pač pa s političnim delom med delavci in občani uresničevati njihove temeljne interese!«

V prejšnji številki je predsednik občinske zveze ZPM Janez Grašič želel, naj kandidat za bodočega sekretarja komiteja občinske konference ZK Franc Šali pove nekaj besed o tem, kakšen bo koncept dela ZK v občini v mandatni dobi novega vodstva. Franc Šali je na vprašanje odgovoril takole:

»Med delovnimi ljudmi in občani so bili komunisti v zadnjem času premalo poli-

tično prisotni. To bo torej treba izboljšati. Doseči bomo morali, da bodo komunisti povsod usmerjali družbeni razvoj tako, da bodo pri tem lahko delavci in občani vedno bolj sami odločali o delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, raznih političnih organizacijah in društvih, da bi se ta ukvarjala predvsem s tistim, kar je v njihovem neposrednem interesu.

Prav zato pa je potrebna čim tesnejša naslonitev na delovne ljudi, organizirane v sistemu samoupravljanja, socialistični zvezi, sindikatu, mladinski organizaciji ter drugih organizacijah in društvih. To pomeni, da si mora ZK prizadevati za prenos teže svojega dela iz območja oblasti v območje posredne in neposredne demokracije oziroma upravljanja.

— Glavna bitka bo torej okoli samoupravljanja?

»Brez dvoma, vendar pri tem samoupravljanju ne bomo smeli idealizirati. Graditi in razvijati ga bomo morali v okviru naših lastnih pogojev. To pomeni, da bomo morali upravljanje družbenih zadev v delovnih organizacijah, KS, komuni in v raznih drugih samoupravnih organizacijah usmerjati tako, da s tem ne bomo ovirali ekonomske in družbene integracije. Vedno večje povezovanje namreč terjata življenje in delo in prav povezanost je eden izmed osnovnih pogojev za racionalno delo.«

— Ali je ZK na to politično in organizacijsko pripravljena?

»Najbrž ne v celoti. Domeniti se bomo morali o tem, kako bomo uresničili vlogo ZK v posameznih vprašanih: v družbenih odnosih, zlasti pri samoupravljanju, kako samoupravljanju povečati materialno osnovo in kako uspešno reševati pereča vprašanja socialne diferenciacije, ki smo jih načeli v zadnjem času.«

Članstvo ZK bomo morali organizirati čvrsteje in prožneje in v političnem delu vztrajati pri odgovornosti. To pomeni: ugotavljati bo treba vzroke, zakaj veliko sicer lepih stališč pogostokrat ne uresničujemo. Ob tem bomo morali zagotoviti v ZK takšne oblike dela, da bi zažvele osnovne organizacije, da bi bilo sodelovanje med članstvom in vodstvom tesnejše ter da bi bili pri tem tudi člani ZK tesneje povezani z neposrednimi proizvajalci in delavci.

Moje vprašanje: »Novi predsednik občinske konference ZMS naj pove, kako namerava mladinsko vodstvo zagotoviti, povezovati in usmerjati delovanje mladine, da bi jo bilo v občini bolj čuti.« MILOŠ JAKOPEC

GORJANCI: »Novi avtobusi!«

Ivan Brsan, šef prometno-tehničnega oddelka: »Tako je: vsak ima svojo ženo za najslabšo, ker je je najbolj navajen...«

Avtopromet Gorjanci, Straža: podjetje, ki bo letos ustvarilo okrog 45 milijonov dinarjev prometa in ima za naslednje leto načrt 50 milijonov dinarjev. Avtobusni promet predstavlja okrog 25 odstotkov vrednosti poslovanja in na račun avtobusnega prometa je podjetje moralo požreti že nešteto upravičenih in neupravičenih kritik. Zato tale malce izzivalni intervju z Ivanom Brsanom, šefom prometnotehničnega oddelka v podjetju, ki ima 40 avtobusov, med njimi dva popolnoma nova mercedesa za posebne vožnje, ki se nista registrirana.

— Kakšni avtobusi prevažajo dolenske potnike?

»Od teh 40 jih je 5 mercedesov, drugo so Fapovi in Tamovi. Še letos bomo dobili dva Tamova, »Janeza«, prihodnje leto še 4 — to so najmodernejši, kar jih delamo v Jugoslaviji. Vsak stane 300 tisočakov. Naročili smo tudi dva manjša avtobusa za vožnje na kratkih progah.«

— Pravijo: avtobusi Gorjancev so najbolj neudobni...

»Seveda, ko vidijo le Slavnikove avtobuse na progah Koper-Zagreb. Tudi pri nas na dolgih progah vozi boljše avtobuse. Pa poglejte Slavnikove na progah okrog Kopra!«

— Ampak tudi tisti, ki se vozi v Ljubljano, trdijo, da so avtobusi Gorjancev slabši?

»Tisti, ki peljejo v Ljubljano ali Zagreb, so boljše, na kratkih progah so pa slabši. V vsakem transportnem podjetju je tako.«

— Primerjajte se s Slavnikom, Croatiaansom...

»Približno enaka kvaliteta je. Najbolj pa kajpak godrnjajo tisti, ki se vse leto vozi z avtom, ko pa

ceste zameče sneg, se lepo usedejo na avtobus...«

— Pravite, da ste približno enaki. Zakaj potem ljudje pravijo, da imate manj udobne avtobuse?

»Tako je: vsak ima svojo ženo za najslabšo, ker je je najbolj navajen.

5-LETNI OKVIRNI PROGRAM KOMUNALNIH DEL

Osnova - lastni denar

Načrtno urejanje novih naselij in naložbe v infrastrukturne objekte, brez katerih kmalu ne bo šlo več

Strah pred tem, da bi velika obremenitev proračuna z odplačilom najetih kreditov za šole postala ovira za naložbe v komunalno ureditev, je odveč, kot so nam zatrtili na občinski skupščini. Z gradnjo novih šol smo ujeli zadnji vlak, prosta proračunska sredstva pa bodo še naprej namenjena naložbam v šolstvo.

V zadnjih starih letih smo v občini s prispevkom od uporabe mestnega zemljišča precej napravili. Nova naselja, ki smo jih začeli graditi že pred leti, so dobila najnujnejšo komunalno ureditev. Lani smo med drugim dali kar 170.000 din za ozeleženitev Novega mesta.

Zdaj so pred nami nove naloge: lotiti se bo treba načrtnega urejanja stanovanjskih naselij, ki jih bomo še gradili, in poskrbeti za naložbe v infrastrukturne objekte. Na voljo bo denar iz komunalnega prispevka, iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, pri strnjeni blokovski gradnji pa se bo pri komunalnem urejanju treba odločiti za samofinanciranje. Na kredite ne moremo dosti računati.

Najteže bo šlo pri naložbah v infrastrukturne objekte. Oglejmo si, kaj vse potrebujemo. Zelo razmahnjoni industriji grozi energetska kriza, zato je treba misliti na priključek na novo atomsko EC v Krškem; v Novem mestu je nadvse potreben nov most; rešiti bo treba prometni voz v Novem mestu in novomestno prometnico povezati z gorjansko cesto; zgraditi čistilne naprave, posodobiti ceste od Novega mesta do Straže in Dol. Toplice, do Prečne in letališča in do Bircne vasi in Uršnih sel in dograditi nov vodovod.

Gradnja vodovoda teče po programu, za katerega je denar zagotovljen. Pri reševanju prometnih vprašanj bo treba iskati pomoč pri cestnem skladu SRS, pri gradnji čistilnih naprav pa pri Vodnem skladu SRS, če bomo takšno pomoč seveda dobili. Predvsem pa se bomo pri teh naložbah morali opirati na lastno silo.

M. J.

Suhokrajinski drobiž

80-URNI TEČAJ IZ PRVE POMOCI za ekipe civilne zaščite so organizirali v Žužemberku, in sicer za člane ekip s terena in iz obrata Iskre. Tečaj je dobro obiskan.

OSKRBA S KRUHOM V ŽUŽEMBERKU ni dobra, odkar je prenehal peči kruh domači pek. Potrošniki morajo kruh v trgovini vnaprej naročiti, večkrat pa morajo tudi čakati, ko imajo s prevozom zannudo iz Novega mesta. Domači pek, ki je bil sedaj v bolniškem staležu, pravi, da najbrž ne bo mogel peči kruha, ker mu ne priznajo toliko stroškov peke, kakor stane njega.

POMANJKANJE PITANIH PRAŠICEV je letos v Suhi krajini čuti že na začetku zimске odkupne sezone. Kmetovalci redijo v glavnem prašiče za zakol. Povpraševanje za pitanimi prašiči je dokajšnje; zaradi necnotnih odkupnih cen pa je pravi nered. Celu sosedne zadruge nimajo enotnih odkupnih cen. M. S.

Pa smo letos kupili petino novih avtobusov, skoraj tretjino smo jih pa obnovili!«

— Potem je vaš vojni park dober, moderen?

»Razen Slavnika, ki ima najboljše — mercedese in »Janeze« — in Jordana Sapa, ki ima za odtenek boljše, se z drugimi lahko primerjamo. Poglejte recimo Celje.«

— Ampak, če ne zamerite, pravijo, da se avtobusi Gorjancev radi pokvarijo.

»Dosej s tem nisimo imeli posebnih težav...«

— Če bom malo nesramen: prav zdaj so dobili miličniki vaš avtobus, ki je vozil brez tahografa, poročal televizija.

»Za lokalni promet tahograf ni potreben. V sili pa, ker je bil en avtobus v popravilu, je šel pač ta na progo. Kaznovan bo voznik, ki bi se moral upreti, da ne gre s takim avtobusom na cesto, podjetje in odgovorna oseba pa bosta tudi kaznovana.«

Potem, po telefonu, dopolnilo oziroma zanikanje: »Nismo vozili brez tahografa, samo brez vložnega kartončka v njem je bil avtobus...«

— Se bodo potniki manj pritoževali?

»Kdo ve, ampak do 1. maja prihodnjega leta bomo imeli 10 novih avtobusov — to pa je četrtnina voznega parka. Pravzaprav: na vsaki deseti progi bo nov avtobus.«

J. SPLIČAL

Praznik v Bršlino

V soboto, 11. decembra, je bila v vojašnici Milana Majcna v Bršlinu slovesnost ob 28-letnici ustanovitve hrvaške partizanske brigade Matije Gubca, njena naslednica je bršlinska garnizija. O prehojeni poti brigade sta govorila komandant garnizije Joso Božič in njen nekdanji komandant prvoborec in španski borec Izidor Štok. Pozdrave V. armijske oblasti pa je prinesel generalpodpovik Djuro Blaža, ki je ob tej priložnosti poudaril, da se je JLA pripravljena boriti za dragocene pridobitve iz revolucije. »Odhodno se bomo postavili po robu vsem tistim, ki netljivo kličo šovinizma, separatizma in razdiraštva, kajti enotnost smo preveč drago plačali, da bi jo na tako lahek način zapravili.« je ob koncu nagovora poudaril general Blaža.

Novomeška kronika

PROMET — Potem ko so odstranili ograjo okrog nekdanje Ribje restavracije, so promet v tem delu mesta spet uredili po prejšnjem načrtu. Tako je zdaj vhod po Dilančevi ulici, na Glavni trg pa pripelje Jenkova ulica. Obe ulici sta le enosmerni!

NOVO LETO — Novoletni prazniki so vse bolj blizu. V prodajalni Mladinske knjige na Glavnem trgu gredo okraski za novoletne jelke močno v promet, trgovina pa je ob sobotah odprta neprekinjeno od 7. do 19. ure.

TRGOVCI — Pred prazniki bo gotovo spet dosti avtomobilistov, ki bodo obiskali bližnje gozdove, da bi si »na čimno« posekali novoletne jelke. Zato bi bilo prav, da bi trgovci dovolj zgodaj pripravili tudi prodajo jelk — prejšnja leta je bilo za to bolj slabo poskrbljeno!

TELOVADBA — Mlade telovadke novomeškega Partizana so v tem času gotovo najbolj aktivne. V nedeljo bodo nastopile v Ljubljani na tekmovalstvu za Malejeve memorijal.

ZDOMCI — Zadnji ponedeljek pred novim letom, 27. decembra, bo ob 10. uri dopoldne v novomeškem sindikalnem domu sestanek z delavci, ki delajo na tujem. Pričakujejo dober obisk zdomecev in tudi predstavnikov delovnih organizacij.

TRŽNICA — Ponedeljek je bil bolj črn dan za novomeški trg:

Zastavo nosijo Dolenjske Toplice

Ob zadnjem preverjanju teoretičnega znanja iz vojaških veščin, ki so ga opravljali rezervni oficirji in podoficirji v novomeški občini, je bil dosežen 92-odstotni uspeh. Najboljše znanje so pokazali rezervisti v Dolenjskih Toplicah, kjer so menda v pripravah delali največ. Precej tesno jim sledijo še Bircčanci in rezervisti z novomeškega levega brega. Kot nam je povedal član komisije Jože Lužar, pa z uspehi v Šmarjeti in Škocjanu nikakor ne morejo biti zadovoljni. Vsem tistim, ki so preizkus opravili uspešno, so potrdili 6 dni vojaških vaj.

Mikroskop

Zvezna vlada je zamrznila vse cene in skuša preprečiti do konca februarja vsako podražitev. Za kupce priljubljen, za prodajalce pa skrajno osvobodilni ukrep. In kaj menijo o zamrznitvi cen v novomeški občini? Po telefonu je odgovorilo pet občanov, ki so o teh stvareh dobro poučeni.

Marjan Simič, občinska skupščina: Če bo obveljala samo zamrznitev, pa ne bo brez nujnih ukrepov in potrebnih sistemskih rešitev, potem ne bomo dosegli pričakovanih uspehov in bo imela zamrznitev cen prej negativne kot pozitivne posledice. Bojim se pa, da bomo spet naredili nekaj podobnega kot lani: cene smo zamrzili in ničesar drugega. Potem pa pride odjuga...

Ivo Novšak, Dolenjska banka in hranilnica: Že velikokrat smo zamrzili cene, pa se ukrepa nisimo držali. Če smo se tokrat spet odločili za tak ukrep, potem se ga moramo držati vsi — od proračunov do gospodarskih organizacij. Sprejeti pa moramo tudi dodatne ukrepe, ki bi pomagali stabilizaciji.

Zdravko Petan, Labod: Vsako dviganje cen v tekstilni industriji je nesmiselno, ker so jugoslovanske cene v primerjavi s cenami v drugih državah zelo visoke. Poglejte podatke: za srajco potrebuje v Jugoslaviji delavka 18 ur, v tujini pol manj. Zato pa stane pri nas 80 dinarjev, tam pa 16 ali 18 mark. Sicer pa je zamrznitev je izhod v sili: težiti bi morali za sprostitev cen. Ne verjamem pa, da zamrznitev cen lahko predstavlja rešitev.

Marko Svetina, Pionir: Zamrznitev je dokaj neekonomski ukrep. Linearna zamrznitev ni dobra, prej bi morali prestrukturirati, kaj zamrzniti in česa ne. Razlike med posameznimi podjetji se bodo zdaj namreč še povečale, ker so nekatere podražile cene pred zamrznitvijo, druge pa ne — zato bodo to krepko občutili. Strinjam pa se z mnenjem sindikatov glede naraščanja življenjskih stroškov in sodim, da je bila zamrznitev za nekatera osnovna živila nujna.

Viktor Cujnik, Novoteks: Glede na naraščajoče proizvodne stroške je zamrznitev cen ukrep, ki povzroča še večje neskladje. Rešitev je le v tem, da bi nam uspelo zamrzniti proizvodne stroške, tega pa najbrž ne bomo dosegli, ker bi morali odviti ves klobček in rešiti vse, od elektrogospodarstva naprej...

BLIŽA SE LETNI OBRAČUN

Najbolj jih mika izvažati

Straški Novoles: lanske investicije so pomagale, da je letošnja proizvodnja vredna za tretjino več kot lanska — Izvoz napreduje

Straški lesni kombinat Novoles je za Industrijo motornih vozil in tovarno zdravil Krka tretji najuspešnejši industrijski izvoznik v novomeški občini, hkrati se uvršča med največje slovenske izvoznike v lesni industriji; Novoles pristejajo med najmočnejše lesne tovarne v Sloveniji.

Letošnja proizvodnja v tej tovarni bo vredna približno 13,5 milijona dinarjev. Polovico iztržijo s prodajo finalnih izdelkov — stilnim in modernim pohištvom ter gugalniki, drugo polovico pa s polizdelki: rezanim lesom domačih in eksotičnih vrst, vezanimi ploščami, paneli ploščami in šivano embalažo.

Izvoz bo letos vreden več kot tri milijone dolarjev. Zdaj predstavlja skoraj 40 odstotkov vrednosti proizvodnje. Medtem ko so na tujem trgu prej prodajali znatno več polfinalnih kot končnih izdelkov, se je položaj danes zasakal in prodajo veliko več pohištva in gugalnikov kot pa polizdelkov. Letošnji plan bodo presegli, proizvodni načrt bo uresničen.

SUHOKRAJINSKI KMETI VALCI so letos nabavili preko 60 ročnih motornih kosilnic BCS in nekaj traktorjev. Pri nakupu niso bili informirani, da so upravičeni do davčne olajšave od kmetijstva, ki jim jo nudi odlok občinske skupščine Novo mesto. O davčni olajšavi so zvedeli šele na zadnjih sestankih, na katerih so obravnavali referendum za združitve skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Zato so zahtevke za davčno olajšavo začeli vlagati šele konec leta.

Lanske investicije so pomagale, da so letos povečali proizvodnjo za več kot tretjino, ob moderni tehnologiji so povečali tudi produktivnost. Prihodnje leto bo proizvodnja približno enaka, z večjo

produktivnostjo bi jo morda lahko povečali še za desetino. Kajpak pa v teh številkah niso upoštevane morebitne podražitve izdelkov oziroma inflacija, zaradi česar se lahko številke še močneje povečajo.

Načrti podjetja pa so sicer jasni: glavni mik je čim večji izvoz, cene pa bi se morale ravnati po normalnih tržnih pogojih. Zamrznjene cene so namreč lahko samo začasen ukrep v sili.

Mimohod vojakov bršlinske garnizije na sobotni proslavi v Bršlinu (Foto: S. Dokl)

— Ena gospa je rekla, da se gaske metode niso dosti spremenile pred 70 leti so gasilci iskali Štenburjev kozolec, ki je do tal pogorel v soboto pa so v osnovni šoli »Katje Rupena« iskali hidrant, ko je gorel telovadnica...

Brzovjav predsedniku Titu iz Pišec

V pišeckem okolišu je 100 osamljenih kmetij z ostarelimi ljudmi

Pišečki komunisti so se pretekli teden zbrali na letni konferenci. Delovnemu obratnemu za minulo mandatno obdobje je sledila obravnavna sklepov 21. seje predsedstva ZKJ. Izrazili so popolno solidarnost z govorom predsednika Tita in mu to posredovali v brzovjavnem sporočilu.

Komunisti na Pišeckem se srečujejo s številnimi problemi, zlasti pa z revščino v krajih pod otliškim pogorjem. Tokrat ni bilo prvič, da so govorili o skrbi za ostarele ljudi na osamljenih kmetijah. Organizacije v kraju se že lep čas trudijo, da bi pomagale vsaj v najnujnejših primerih, žal pa revni kraji sami težko pomagajo revnim. Komunisti so zato na sestanku omenili nujno potrebo po večji družbeni skrbi za te otročne kraje na Kozjanskem.

Brez večjih gospodarskih posegov, brez sodobnih cestnih povezav

si to območje ne bo opomoglo. Skrb za ostarele je le majhen delček pomoči, ki jo potrebujejo ljudje. S takimi akcijami se pojavljajo njihovi organizatorji le preveč kot gasilci, prave vzroke socialnega razslojevanja pa je treba odpravljati drugače.

Pisali smo že o kmečkem turizmu, vendar bi ga lahko odprle

UTESNENOST

Reševalna postaja v Brežicah bi nujno potrebovala večje prostore. Delo v sedanjih razmerah je težko. Razen reševalcev bi si rade izboljšale delovne pogoje tudi patronažne sestree. Zaradi slabih prometnih zvez z nekaterimi oddročni kraji izgubijo veliko časa. To bi se dalo urediti, če bi se vozile z osebnimi avtomobili. V zdravstvenem domu obetajo, da bo to že prihodnje leto.

SAMO TRIJE DIMNIKARJI

V brežiški občini ometajo dimnike samo trije zastopniki črnega poklica, potrebovali pa bi najmanj pet pomočnikov in dva vajenca. Pa jih ni, ker se mladina ne odloča za ta poklic. Vodja obrata Dimnikarskega podjetja iz Ljubljane Jože Čičko meni, da bi mladino privabile samo večje plače. Ob sedanjih dohodkih se še pogovarjati nočejo o tem sajastem poslu.

šele ceste. V nedostopne kraje ljudje ne bodo šli, niti na izlete ne. Pišečani se že od nekdaj pritožujejo nad cestnim podjetjem, ker zanemara njihovo cesto. Večina se jih vozi v Brežice čez Bizeljsko.

Zadnje čase pa so Pišečani ponovno zaskrbljeni nad novico, da jim utegnejo ukiniti delavski avtobus, če ne bodo podjeteja plačala zanj svojega prispevka, da bo rentabilen. Zjutraj peje v Pišec prazen, potem pa nabit proti Brežicam. Tudi na dveh poznejših vožnjah je popolnoma zaseden. Delavci se bodo potrudili, da do tega ne bo prišlo, kako naj sicer pridejo na delo spočiti, zlasti pozimi, ko bi morali peš po deset kilometrov in več.

J. T.

RAZVESELJIVO

Še enkrat hvala!

Uspeh nam vliva upanje

Druga krvodajalska akcija je za nami. Ni nas razočarala. Stevilke 435 smo lahko veselili. Hvala tudi tistim 65, ki so jih odklonili! Pomembno je, da se je tudi v naši občini uveljavilo spoznanje, kako potrebna je pomoč človeka človeku. Večina delovnih organizacij je sprejela pripravljeno skupščino in odobrila krvodajalstvo prost dan. Tiste redke, ki jim tega ne nudijo, pa prosimo, da upoštevajo to v prihodnje.

Najboljše uspehe so dosegli letos: IMV s 57 krvodajalci, Agraria z 49 krvodajalci, skupščina Brežice z 28 krvodajalci, Krka s 26 prostovoljci, nakar sledijo še prevoz, Tovarna pohištva, Slovenija vino in vojna pošta Cerklje. Letos so se prvič odzvali delavci remontnega zavoda iz Bregane, za kar gre zahvala Rdečemu križu z Velike Doline. Tudi Beti in PPV sta boljše kot lani.

V krvodajalstvo se uspešno vključujejo dijaki gimnazije in trgovske šole, izredno dober odziv pa sta pokazala kolektiva osnovnih šol v Cerkljah in Artičah. Med organizacijami na vasi so bile najuspešnejše pišečka (zbrala je 45 krvodajalcev), ekopiška in dolinska. Napredek je tudi v Cerkljah, v Dobovi in na Bizeljskem. Hvala vsem!

OBČINSKI ODBOR RK komisija za krvodajalstvo v BREŽICAH

SEST DELEGATOV

Za republiški kongres sindikata strokovnih delavnosti so v Brežicah izvolili Borisa Kožica in Franca Bračiča, v Se-nici Ernesta Kolana in v Krškem Mirka Avsenaka. V republiškem odboru storitvenih dejavnosti bo Posavje zastopal Franko Bregar.

Ivan Tošič, ki so mu na zadnji seji občinske konference SZDL v Brežicah zaupali dolžnosti sekretarja. Po poklicu je predmetni učitelj in je predmet poučeval na brežiški osnovni šoli. O delu Socialistične zveze v občini zbira trenutno obsežnejše gradivo, za kar črpa podatke iz anketnih odgovorov, predlogov in ocen članov krajevnih vodstev SZDL. Anketna bo prikazala tudi delež komunistov v dejavnosti socialistične zveze, za kat se posebej zanima občinska konferenca Zveze komunistov.

NIČ VEČ NA KONCU SVETA

Sromiljam se odprta cesta v novo smer, proti Pišecam in Bizeljskemu. Traso morajo čez zano zavarovati, da ne bo prevelike škode. Delo bodo nadaljevali prihodnje leto in tako se bo Sromiljam vendarle uresničila dolgoletna želja po povezavi kraja s sosedi.

PET MILIJONOV JAJC

V hlevih, kjer so nekdanji redili živino, je brežiška Agraria uredila „tovarno jajo“. V enem nesnem obdobju jih podjetje proda po pet milijonov, za vsakega Slovenca po dve in pol. V vrbinjskih hlevih nesejo kokoli valilna jajca do tri milijone na leto.

V Krškem je Preskrba pred kratkim odprla novo trgovsko hišo, ki jo je preuredila iz dveh starih poslopij. Meščani so zadovoljni, ker je podjetje izboljšalo potrebo in popestrilo izbiro blaga (Foto: Jožica Teppey)

»VSAJ ZBOLELI BOMO BREZ SKRBI« Naših sedem sušnih let

Za kmete z Bregov brez dežja ni letine

Od lanskega leta, ko je strela zažgala gospodarsko postopje, si družina Franca Urbanč z Bregov še ni opomogla. Za napeljivo vodovoda ji je Socialistična zveza priskočila na pomoč s 630

dinarji, sama pa je nakazala vodovodnemu odboru vsoto, ki manjka do tisoč dinarjev. Vode še nimajo v hiši. Priključek je treba plačati posebej. Tudi zanj bodo zbrali denar, malo bolj počasi kot drugi. Najprej so morali kupiti najnujnejše. V času nesreče so imeli na sklednjo vso posteljino. Tam so spali začasno, dokler so si urejali hišo.

„Smola se nas drži,“ izjavlja gospodar Franc Urbanč. Pove tudi, da imajo osem hektarov zemlje in da upa, da bo vsaj eden od obeh sinov ostal doma. Starejši je končal osnovno šolo in ima veselje do kmetovanja, toda že okleva, ker dandanes ni donosno.

Vaščani z Bregov se boje sušnih let. Na prodnatem svetu v vročini vse zgori. Dež bi moral namakati polja vsak teden. Če ga štirinajst dni ni, zastane rast in pridelek je takoj manjši.

V vaši vasi so se nekateri odločili za gojitve kumaric. Se jim je to posrečilo?

„Ravno zaradi suše se ni kaj prida obneslo, zato sta dva že začela pridelovati peso, tudi za živilsko industrijo. Vsek po svoje poskušamo, da bi nam bilo življenje lažje. Davki so veliki, cene pridelkov nič kaj spodbudne, a gnojila vsak dan dražja. Tudi mi bi radi dobili kak dinar več za prašiče ali krompir, pa nam ne uspe. No, kot kaže, vsaj bolezenskih stroškov ne bomo imeli več toliko. Tudi to je nekaj za kmeta.“

„Kako ste pri vas glasovali na referendumu?“

„Dobro. Opoldne smo že končali in vsi, ki so prišli na voliče, so obkrožili besedico „ZA“. Sest pa se jih je ustrašilo zaradi govoric, da bodo morali doplačevati, in ti so ostali doma.“

JOŽICA TEPPEY

V PREMISLEK! Orače ledine so Krčani prezrli,

a zanesenjakov je malo

V dnevih pred praznovanjem dneva republike so različne organizacije izročale na svečanostih odlikovanja in priznanja svojim najprizadevnijim članom. Predvsem so bili številni odlikovanci iz vrst društva TVD Partizan. Med njimi pa smo pogrešali nekaj prizadevnih športnih delavcev iz krške občine.

Visoko republiško priznanje je prejel samo Krčan Janez Brešvar, predsednik domačega TVD Partizana in eden izmed ustanoviteljev plavalnega kluba „Čehulozar“. Pojav tovariša Breškvarja pa je v naši občini še nekaj občanov, ki so s svojim nesebičnim delom zlasti v težkih letih po osvoboditvi ponovno orali ledino množičnega športa. Letos se njihovega dela ni nihče spomnil od romana ni bilo nikogar, ki bi na njihov pomembni prispevek k razvoju športa v krški občini opozoril republiške forume. Ali je bila to dolžnost občinske zveze za telesno kulturo ali kakega drugega organa, se daj niti ni več pomembno, valno pa je vsekakor dejstvo, da bi športno priznanje v času, ko je pravšnje priznanje zanesenjakov vse manj, pomembilo nadaljevanje njihovega plodnega dela. Da hom bolj konkretno, mi omenim le ime Alfreda Istenčiča, dušo krškega nogometnega društva in dolgoletnega člana TVD Partizana.

Z. SEBEK

»Dolenjski list« v vsako družino

ODZIV KMETOV PRILJETNO PRESENETIL

Rudarji so jih razočarali

Obrtniki in upokojenci prav tako — Slabo se je odrezala »Kovinarskas

Referendum je mimo, z njim pa tudi konec prizadevanj cele vojske aktivistov, ki so na 67 sestankih po vaseh in delovnih kolektivih tolmáčili njegov pomen. Ob spodbudnih rezultatih so Krčani tokrat doživljali tudi razočaranja nad tem, kako malo solidarnosti so pokazali ponekod.

Redki kmetje so se opredelili proti, pa še tisti glasovi so bili bolj posledica nezaupanja kot nasprotovanja. Odziv na vasi je vsakogar prijetno presenetil.

Zelo slabo so se odrezali obrtniki in upokojenci že med pripravami. Sklic sestanka z njimi na Vidmu na primer sploh ni uspel. Po vsem tem ni bilo pričakovati dobrega uspeha na glasovanju. In res je bil izid slab. Temu pa je bil vzrok strah, da bodo zaradi kmetov finančno prikrajšani.

Med delavci so sicer pričakovali odpor, ker so si mnogi tolmáčili, da bo šel dodaten prispevek naravnost iz njihovega žepa, pa tudi dovolj nazorne predstave niso imeli, koliko bo plačalo podjetje. Na sestanku v Celulozi so to dobro ponazorili: Povedali so, da dajejo ribiški družini še enkrat več odškodnine za onesnaženje Save, kot bo znašal dodatni prispevek socialnemu zavarovanju.

Referendum je najbolje uspel v majhnih kolektivih. V občini je bilo kar deset delovnih organizacij, kjer niti 60 odst. zaposlenih ni glasovalo za večje kmetovne pravice. Najbolj neprijetno je organizatorje presenetil rudnik Senovo, kjer se je le 36,3 odst. delavcev izreklo „za“. Pri Splošnem mizarstvu v Krškem jih je bilo „za“ 44,4 odst. V Kovinarski pa za dve desetinki odstotka nad polovico. Razočarala je tudi Celuloza. Pri tem naj omenim še, da tako Celuloza kot Rudnik zaposlujeta

loza. Pri tem naj omenim še, da tako Celuloza kot Rudnik zaposlujeta

precej delavcev iz sosednjih občin in da ti najbolj niso pokazali simpatij za prispevke dolenjski rudarji. Pri Rudniku pa so najbolj zabili, da iščejo za preusmeritev velik delež družbene pomoči, zlasti bi tudi sami morali pokazati več solidarnosti.

J. TEPPEY

KRŠKE NOVICE

TA TEDEN JE BILA VRSTA SESTANKOV, na katerih so med drugim obravnavali sklepe 21. seje predsedstva ZKJ. O najnovejših dogodkih v našem notranjepolitičnem življenju so v torek govorili na razširjeni seji komiteja ZK, dan kasneje na sestanku občinskega političnega aktiva, danes pa še na volilni konferenci osnovne organizacije ZK v tovarni celuloze in papirja.

SMUČARSKA VLECNICA, PRVA V KRŠKI OBČINI bo tudi letošnja postavljena v Kostanjevici in jo bo še naprej upravljala njen lastnik, občinski sindikalni svet. Predsedstvo sveta je na petkovi seji sklenilo, da bo imela šolska mladina ob športnih dnevih in vlečnici izdaten popust.

KOMISIJA ZA ŠPORT PRI OSNOVNI SINDIKALNI organizaciji tovarne celuloze in papirja Djuro Šalaj bo v kratkem razpisala tekmovalna v namiznem tenisu, šahu, kegljanju, odbojki, streljanju z zračno puško in vlečenju vrvi. Tekmovanje naj bi v 1972. letu potekalo med delovnimi anotami in bo imelo

namen doseči razmah športne aktivnosti zaposlenih.

DELAVSKA UNIVERZA PRI REJA TUDI LETOS PREDSTAVE potujočega kina. Na Raki v Veličkem Podlogu in Vihrah vrte filmskem Podlogu in Vihrah vrte filmskem ob sobotah in nedeljah, v postopju osnovne kole in dveh gasilskih domovih. Prodane vstopnice krijejo za stroške za izposojanje filmov in za plačilo operatorju, vendar bo delavska univerza to edino obliko kulturnega razvedrila na podeželju še nadaljevala.

USPEH REFERENDUMA O ZDRUŽITVI SKUPNOSTI delavcev in odstopke glasov za združitve zaostajal za dolenjskim po prejemem. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je zato grajoval, katere delovne organizacije, kater vodstveni organi in družbenopolitične organizacije niso storili vsega za uspešnejši zaključek referenduma.

Jutri o vrtovih

Na povabilo Hortikulturnega društva iz Krškega bo jutri ob 17. uri predaval članom o vrtnih elementih prof. France Vardjan. Prikazoval bo tudi diapozitive. Pridite v dvorano Celuloze!

KRŠKI TEDNIK

PRENAGLE SPREMEMBE

Dopolnitve in spremembe predpisov s področja socialnega zavarovanja povzročajo tistim, ki jih uresničujejo, veliko preglavic. Zaradi tega je svet za zdravstvo občinske skupščine v Brežicah predlagal, da se v prihodnje predpisi ne bi tako hitro spreminjali.

PA BREZ DAVKA!

Ze nekolkokrat smo imeli priložnost slišati, da strojna obdelava zemlje na majhnih, razdrobljenih površinah ni donosna. Naprednejši kmetje poskušajo zaokroževati svoja posestva, zato predlagajo občinski skupščini v Brežicah, naj jim izposuje zamenjave zemljišč brez prometnega davka.

Zdravica zadovoljnega para na nedavnem slavlju. (Foto: Stanko Ostreljč)

REJENKA JE OSTALA PRI HIŠI

Veder nasmeh 50-letnici

Žabkarjeva sta slavila zlato poroko

V petdesetih letih skupnega življenja sta slavljena Antonija in Jože Žabkar iz Artič prestala mnogo hudega in preživela tudi veliko lepih ur, zaradi katerih je zdaj prijetnejša njuna jesen.

Oba se bližata osemdesetim, oha sta še pri močeh in brez grenkobe v srcu gledata prihodnosti v oči. Kje so že časi, ko sta morala zapustiti domačijo in oditi v Slezijo, časi, ko sta ob povratku našta razrušen dom! Z novo

voljo sta prišla za delo in ga obnovila.

Otrok nista imela, toda že od mladih nog imata pri sebi rejkenko, ki zdaj z možem lepo skrbi zanju. Zadovoljna sta, saj imata vse, kar potrebuje skromen človek na stara leta. Zlatoporočena spremljata v novo desetletje skupne življenjske poti, dobre želje sorodnikov, prijateljev in znancev. Za njuno obletnico pa jima vsi najbolj želijo zdravlja.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

SOGLASNA PODPORA TITOVIM BESEDAM. Komunisti v osnovnih organizacijah po vsej občini pozdravljajo odločne besede predsednika Tita na 21. seji predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije. Ze nekaj dni sklicujejo sestanke, na katerih obravnavajo sklepe omenjene seje. Zaradi položaja na Hrvatskem so bili marsikje zaskrbljeni in so podvomili, da bodo sklepi dosledno uresničeni. Iz tovarne pohištva so sporočili predsedniku Titu podporo v brzovjavki.

V MOKRICAH so te dni uredili nov gostinski prostor iz bivše kuhinje. Ze za novo leto ga bodo lahko s pridom izkoristili, saj doslej nikoli niso mogli ustreči vsem tistim ki so želeli silvestrovati pod gradsko streho. Do takrat, upajmo, jim bodo dobavili za novi restavracijski prostor tudi stisko opremo.

V MESNICAH PO BREŽIŠKI OBČINI ni vse tako, kot bi moralo

BREŽIŠKE VESTI

Po čem zemlja?

Kaj prinaša novega
sevniški odlok?

Poprečna gradbena cena za en površinski meter uporabne tlorisne površine znaša v sevniški občini 2.500 dinarjev (novih), povprečni stroški komunalnega urejanja v sami Sevnici 25 odstotkov, v drugih krajih občine pa 35 odstotkov od te vsote.

Odlok o teh dveh merilih, ki služita za izračun cene zemljišča, je na zadnji seji sprejela sevniška občinska skupščina, ki je po zakonu dolžna določiti merila za ugotavljanje vrednosti razlaščenih stavbnih in kmetijskih zemljišč.

Za kaj gre? Da bi bila odškodnina za razlaščeno zemljišče pravična, je treba določiti korist, ki jo daje lastniku tako zemljišče. To korist izračunamo tako, da vzamemo tisti dohodek, ki bi ga lastnik pridobil, če bi na stavbnem zemljišču, velikem 500 kvadratnih metrov, sezidal stanovanjsko hišo s 150 kvadratnimi metri uporabne tlorisne površine po povprečni gradbeni ceni, ki je zmanjšana za povprečne stroške komunalnega urejanja zemljišč. Tako dobimo vrednost zgradbe, in če od tega zneska izračunamo enoletno stanarino v višini 4 odstotke od vrednosti zgradbe, dobimo po sevniškem odloku odškodnino za razlaščeno stavbno zemljišče.

Primer: če je razlaščeno zemljišče veliko 500 kvadratnih metrov, pomnožimo 150 kvadratnih metrov koristne tlorisne površine z 2.500, to zmanjšamo za 25 odst. (če je zemljišče v Sevnici), od dobljenega zneska izračunamo štiri odstotke in to je potem vrednost odškodnine. Zgoraj obrazloženi merila pa seveda lahko izračunamo odškodnino za vsako poljubno veliko stavbno parcelo. M. L.

ZA ODDOLŽITEV IZGNANEC

Na medobčinskem posvetovanju predstavnikov občinskih konferenc SZDL Brežice, Laško, Sevnica, Krško, Smarje pri Jelšah in Sentjur so sklenili ustanoviti medobčinsko telo pri Socialistični zvezi, ki naj bi poskrbelo za priznanje pravic in statusa naših izgnancev v drugi svetovni vojni. Slovenija naj bi z republiško zakonodajo poskrbela predvsem za tiste, ki nimajo popolnega zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja. Razen tega naj bi priznali ugodnosti izgnancem, ki so v delovnem razmerju, s tem da bi skrajšali starostno dobo pri upokojitvah. Doležljivi so predvsem tisti, ki so izgnanci, so ugotovljali na posvetovanju, zato se jim je treba vsaj delno oddolžiti. B. D.

OBMIRENSKA PROGA

Hlapon požiga

Stvar bo, kot kaže,
prišla na sodišče

Ce ne bo železniško podjetje hotelo samo poravnati škode, ki jo je na progi Trebnje-Sevnica povzročila lokomotiva, bomo pprisiljeni z odškodninsko tožbo prek sodišča izterjati znesek. Tako stališče Gozdnega gospodarstva Brežice nam je obrazložil vodja sevniškega gozdnega obrata inž. Vinko Seško.

Lastnikom gozda ob obmirenski progi, kjer star hlapon iz dneva v dan pridno puha iskre in ob sušenem vremenu naravnost izži ogenj, je tega že dovolj. Požari se kar vrstijo, jeseni so bili spet štirje. Pomladanski ognji kot da niso nikogar izučili.

V aprilu sta namreč dva gozdna požara, ki jih je povzročila lokomotiva, samo GG Brežice naredila skoraj za pet starih milijonov dinarjev škode. Gozdno gospodarstvo je predlagalo javnemu tožniku, naj začne postopek. Postopek so res začeli, toda strojevodja je bil oproščene krivde, češ da ima lokomotiva urejeno glede isker tako, kot zahtevajo predpisi.

Železnici, vemo, da ni lahko in da ima premalo dohodka, toda če se dela družbena škoda, tudi ni vseeno. Ali ne bi kazalo, da bi v času suše, ko postanejo iskre hudo nevarne, kaj ukrenili, morda začasno parno lokomotivo zamenjali z manjšo Diesellovo? M. L.

27. decembra konferenca SZDL

V ponedeljek, 27. decembra, je v Sevnici predvideno zasedanje občinske konference SZDL, na katerem bodo izvolili tudi novega sekretarja in predsednika občinske organizacije. Kandidat za predsednika je dosedanji predsednik Jelko Stojš, za sekretarja pa Slavko Strukelj, vodja komercialne v Kopitarni. Predlog je v javni razpravi.

Za vse dovolj »prostora pod soncem«

Živinorejsko društvo Trebnje želi povečati število članov, razširilo pa bo tudi svojo dejavnost, saj malo konkurence nikjer ne škodi

Pot me je zanesla med kmete v Šmartno ob Dreti prav tisti dan, ko je bil v Ljubljani prvi redni letni občni zbor zveze živinorejskih društev. V nabito polni mali dvorani so kmetje zapeli pesem „Nabrusimo kose“. Peli so svečano, kot himno, rojeno iz prepričanja, s pesnjico so se hrabрили v želji, da bi se tudi v kmetijstvu kaj premaknilo naprej.

Iz te želje so se razvila živinorejska društva in eno med njimi je v Trebnjem. Zdej, ko je poteklo nekaj več kot leto dni od ustanovitve, bo zanimivo zvedeti, kaj je z društvom.

Tajnik društva veterinarski inšpektor Cvetko Bunc postrže s podatki: Živinorejsko društvo Trebnje šteje zdaj 494 članov, ki imajo v društvu zavarovanih 491 glav goveje živine in 18 svinj. Cena za zavarovanje goveda in svinj je znašala do-

slej 50 N-din, iz tega so plačali zdravljenje in poravnali škodo od zasilihih zakolih.

Od članarine je imelo društvo 4940 din dohodkov, od zavarovalnih premij pa 23.637,50 din. Stroški so znašali 12.357,10 din, tako je ostalo še precej čistega dohodka, ki ga bo društvo uporabilo v naslednjem obdobju.

Dosedanje delo društva je pokazalo, kolikšne vrednosti je preventivna dejavnost. Lastniki zavarovane živine so takoj, ko je bilo potrebno, klicali veterinarje, tako da je bila škoda zaradi zasilihih zakolov kar najmanjša. V vsem letu je bil en sam zasilihi zakol.

6. januarja ob 8. uri bo občni zbor živinorejskega društva, na katerem nameravajo sprejeti več važnih odločitev. Upravni odbor društva je sklenil, da bo v prihodnjem letu stalno zavarovanje goveda 60

din, svinj 80 din, prašičec pitancev pa 20 din za glavo. Ti zneski so mnogo manjši, kot če bi živino zavarovala zavarovalnica. Društvo namerava zavarovati tudi konje, če bodo njihovi lastniki to želeli.

Ker je za sodelovanje v društvu med kmeti vse večje zanimanje, bodo po krajevni skupnosti ustanovili pododbore, v katerih bo po en kmet iz vsake vasi. Društvo se namerava registrirati tudi za nekatere druge dejavnosti in meni, da je zanj in za zadrugo v kmetijstvu dovolj dela in nalog, razen tega pa malo konkurence — kmetu ne bo škodovalo. M. LEGAN

Sprejem za gasilske veterane

V soboto so v Trebnjem v počastitev 100-letnice gasilstva in 30-letnice vstaje priredili sprejem za gasilce, ki že nad 40 let služijo boju proti ognju in naravnim nesrečam. Udeležilo se ga je približno 80 gasilskih veteranov iz vse občine, med njimi tudi gasilski starešina 84-letni Alojz Bukovec iz Vel. Loke. Na prijetni slovesnosti, na kateri so bili tudi predstavniki več drugih občinskih gasilskih zvez, so pionirji — gasilci recitali, mirenski pevski zbor pa je zapel več pesmi.

PRETRESI V ZKJ

Opozorilo vsem

V občini pojasnjujejo
dogodke na Hrvaškem

Na Hrvaškem so se te dni zgodile za Zvezo komunistov in Jugoslavijo nasploh velike stvari. Da bi bili člani ZK v občini natančneje obveščeni o dogodkih in vzklikih, ki so privedli do njih, bodo imele vse krajevne organizacije posebne sestanke. Za danes so predvideni še v Sentrupertu, Mokronogu in na Mirni.

Občinsko partijsko vodstvo je v četrtke že izreklo svojo odločno podporo Titu in sedanjim položaj Zvezi komunistov Jugoslavije. Občinski komite je na razširjeni seji, na kateri je pojasnjeval sedanjí položaj Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK Novo mesto, enoglasno ugotavljal, da zdaj ne gre le za to, da bi s pristom kazali na Hrvate, marveč je treba več narediti tudi v lastnih vrstah. Dogodki na Hrvaškem so opozorilo, kaj se zgodi, če Zveza komunistov izgublja svojo idejno vlogo v družbi, če se malič njena temeljna politika in če se družbeni problemi prepočasno urejajo, kar daje v roke orožje razvoju socializma nenaklonjenim silam.

V Trebnjem so govorili tudi o nedavnem nastopu slovenskega poslana Toneta Remca na zborovanju študentov v Zagrebu, ga obsojali ter dodali, da je partijska graja premila kazen. M. L.

NOVA TELESA KONFERENCE ZK

Občinska konferenca ZK Trebnje je na svojem prvem zasedanju v novem sestavu 24. novembra izvolila nov občinski komite, štiri komisije, častno razsodišče. Člane medobčinskega sveta ZK in delegata za II. konferenco ZKJ. Člani komiteja ZK so: Tone Žibert (sekretar), Nace Dežman, Ivan Gole, Ludvik Janežič,

Jože Tomažin, Slavko Kržan, Barica Videčnik, Marija Vraničar in Janez Zajc. Za člane medobčinskega sveta ZK so izvoljeni: Janez Gartner, inž. Drago Kotar, Avgust Gregorič in Tone Žibert. Predsednik revizijske komisije je Franc Maras, komisije za družbeno-ekonomske odnose Jože Godnjavec, komisije za organiziranost in razvoj ter statutarna vprašanja Jože Govednik, komisije za družbeno-politična vprašanja in mednarodne odnose pa inž. Ciril Lenardič. Delegata za II. konferenco ZKJ sta Ludvik Golob iz Novega mesta in Franc Korele iz Kočevja, predsednik častnega razsodišča pa Alojz Krhin.

V dobi — požvižgavanja

Občinski odlok in pozivi, naj v večjih krajih in ob javnih cestah ob državnih praznikih izobesijo zastave, za nekatere posameznike kaj malo pomenijo, ker pač ni nikakršnih posledic za tiste, ki se na odlok požvižgajo. Na Majcnovi hiši v Mokronogu, na kateri je spominsko obeležje, za letošnji dan republike ni bilo zastave, pa čeprav so kar v treh izmed petih družin, ki tam stanujejo, člani ZK. Da o gostilničarju Petru Deu sploh ne govorimo, saj že od zadnjih skupščinskih volitev ni ozobesil zastave.

1975: MALICE V VSEH SOLAH

Izmed 13 osnovnih šol v trebanjski občini jih ima 10 organizirano šolsko prehrano, tako imenovano šolsko malico. V teh solah prejema malico 67 odst. otrok, kar je pod republiškim povprečjem, če pa bi upoštevali še otroke iz treh podružničnih šol, kjer malice sploh ne dajejo, bi bil odstotek še manjši. V programu izboljšav do leta 1975 je predvideno, da bodo dajali šolske malice v vseh osnovnih solah, da jih bodo deležni vsi socialno ogroženi otroci in vsi, ki so oddaljeni od šole dlje kot 4 km.

ŠE EN DAVČNI INSPEKTOR

Da je v trebanjski občini nujno poostri davčno kontrolo, na to sta davčna uprava in občinska skupščina že nekajkrat opozorili. Na zadnjem zasedanju je imenovala še enega davčnega inspektorja, ki bo začel delati z novim letom. To je Marjan Klarič, doslej zaposlen kot revirni gozdar pri trebanjskem gozdnem obratu, ki pa je študiral izredno na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru in je zdaj absolvent te šole.

NOVOLETNO DARILO: še malo in povsem bo dokončan nov otroški vrtec v Trebnjem, vreden 1,8 milijona dinarjev, ki bo lahko sprejel blizu sto otrok. Okolico vrtca bodo uredili v prihodnjem letu. (Foto: Legan)

DROBNE Z MIRNE

DANES O DOGODKIG V ZKJ — Krajevna organizacija ZK na Mirni bo podobno, kot so že ali pa so že naredile druge organizacije, imela danes sestanek, na katerem bodo govorili o zadnjih aktualnih dogodkih na Hrvaškem.

KDAJ PRIDE DEDEK MRAZ? — Društvo prijateljev mladine je na razširjeni seji sklenilo, da bo dedek Mraz obiskal naše najmlajše v četrtek, 30. decembra, ob 14. uri v vrtcu pa verjetno že dan prej. Otroci pričakujejo, da bo bogatejši kot prejšnja leta.

ZAKAJ NIŽJE CENE? — Kmetijska zadruga Trebnje odkupuje na Mirni vsak ponedeljek živino. Kmetje pravijo, da je odkupna cena nižja kot v Radohovi vasi, ki je skorajda na meji trebanjske občine. Podobne pritožbe je slišati tudi drugod.

PREKINITEV — Začasno so ustavili izdelovanje Candijevih pralnih strojev v tovarni gospodinjske opreme. Vzrok so nepredvidene ovire, ki pa bodo, kot upajo, kmalu odpravljene.

TRČENJE V RAKOVNIKU — V nedeljski nesreči pri Gomili, v kateri sta se z osebnima avtomobila zadela ljubljancan Stanko Rogelj in Jože Štepec, je bilo za milijon S-din škode. Stanko Rogelj si je zlomil desno nogo, tako da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

MILIJON ŠKODE PRI GOMILI — V nedeljski nesreči pri Gomili, v kateri sta se z osebnima avtomobila zadela ljubljancan Stanko Rogelj in Jože Štepec, je bilo za milijon S-din škode. Stanko Rogelj si je zlomil desno nogo, tako da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

TREBANJSKE NOVICE

„Ne bom je nosila na glavi vode...“ pravi mamica z Vrha pri Studencu, kjer je te dni pritekla zdrava pitna voda. Vodovod so zgradili tudi prebivalci Brezovega, Arta in Zavrata. Nagrada 50 din. (Foto: Franc Pavkovič)

KAKO DO BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

Volja nepremagljiva

Arto: po vrnitvi iz pregnanstva so napeljali elektriko, zgradili cesto, zdaj pa še vodovod

V soboto, 4. decembra, je predsednik Obs Sevnica Marjan Gabrič v vasi Arto prerezal vivico in s tem sprožil namenu nov vaski vodovod, ponos ljudi, ki so z lastno prizadevanostjo uresničili staro željo — imati tekočo vodo v hišah. Predsednik vodovodnega odbora Martin Vizjak je zato z veseljem povabil goste in razčlane na sklepni „likof“, ki je po dobri slovenski navadi trajal pozno v noč.

Ko so se vaščani Arta po osvoboditvi vrnili iz pregnanstva v domačo vso, so našli domačije opustošene. Z veliko voljo so prijeli za delo, napeljali elektriko, zgradili vasko cesto, obnovili savski brod, zdaj pa so napeljali še vodovod.

Vaska hiša je prispevala približno štiri nove tisočake, občinska skupščina pa je plačala črpalko, za kar je

prispevala nekaj nad 5.000 novih dinarjev. Graditelje je nekajkrat obiskal predsednik občinske skupščine in to je spodbudilo vaščane, da so še bolj pritegnili. Zdej, ko je vodovod dograjen, imajo v načrtu, da bodo do sosečnih Ponikev pri Studencu zgradili cesto in si tako močno skrajšali pot proti Velikemu Trnu. Tako kot pri vodovodu bodo hvaležni za vsako družbeno pomoč. K. Z.

DOHODKI OBČINE — PO NAČRTU

Letos ni težav z sevniško občinsko blaginjo. Do konca tretjrtletja je občinski proračun dobil že 73,5 odst. letnih dohodkov, že običajno pa se dotok proti koncu leta še poveča, ko davkoplačevalci poravnajo svoje zaostale obveznosti. Da s proračunom ni težav, je posledica smotno načrtovanih letnih dohodkov občine in racionalnejšega razpolaganja s proračunskim denarjem, ugotavlja občinsko poročilo.

VOLITVE IN IMENOVANJA

V novoustanovljeni medobčinski organ za zadeve nadaljnega razvoja Kozjanskega, kot se imenuje novo telo, je sevniška občinska skupščina izvolila Marjana Gabriča, predsednika Obs Sevnica in Franca Lipovška načelnika oddelka za gospodarstvo in finance. Za požarne inšpektorja je skupščina imenovala Antona Medveda, v svet poklicne lesne šole v Sevnici je imenovala Franca Novšaka, Milana Poljška in Ivana Ločičnika, v komisijo za revizijo katastrske klasifikacije zemljišč pa inž. Petra Dottiija, Martina Slapšaka in Matijo Kuharja.

Voda v več vaseh

V vasi Zavratac pri Sevnici je še pred dnevom republike v 9 izmed 12 domačij pritekla pitna voda. Tudi v soseščem zaselku Vrha pri Zavratacu je vseh pet kmečkih hiš dobilo vodo dober teden pred dnevom republike. Občinska skupščina je dala graditeljem iz Zavratac in Vrha po 2500 novih dinarjev pomoči, svet KS Studenec pa še po 750 dinarjev. Za pomoč se iskreno zahvaljujejo. Vodo so napeljali tudi vaščani z Brezovega in tudi nanje nista pozabila Obs Sevnica in KS Studenec. Vodovod bodo gradili tudi v Prevohljah in Križu, tako da bo večina domačij v tem delu sevniške občine imela v domovih pitno vodo. K. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

SPET NASTOP IZ CERKELJ. Tudi letos bodo vojniki iz Cerkelj pripravili prireditev ob dnevu JLA. Nastop, ki bo v domu TVD Partizan, je že dogovorjen. Ob tej priložnosti bodo podelili v Sevnici odličnosti in napredovanja, ki jih bodo oskarirali posamezniki dobili v počastitev 30-letnice vstaje.

OREHOVO NE BO „MIROVALO“. Letošnji val gradnje vodovodov je zajel tudi Orehovo pri Sevnici. V hiše že prihajajo vabla, naj bi vsi vaščani sodelovali pri gradnji, kar se organizatorji dobro zavedajo, da je šele potem mogoče računati na družbeno pomoč.

DELO STOJI. Cestno podjetje je zaradi zime skorajda povsem ustavilo delo na cesti Impolca-Pijavsko. Obvozi seveda vseeno veljajo in povzročajo Sevnici precej prglavice. Zlasti na križišču pred domom TVD Partizan je že tako običajna velika gnoča še večja. Tako zdaj tovrtnjak prikolico, ki čaka, da se bodo dvignile železniške zapornice, zapre vsu glavno cesto, ki veže stari in novi del mesta.

TOPLA SEVNICA. Če izvzame mo mladež, ki si želi zimskega ve-

SEVNIŠKI VESTNIK

Letos napravili še enkrat več

STANGRADU se je priključilo gradbeno podjetje iz Buzeta, kjer imajo Ribničani gradbišče — V Ribnici je bolezen zidarjev šušmarstvo

V ribniškem STANGRADU so v devetih mesecih letos dobro gospodarili, to potrjujejo številke. Imeli so 14,6 milijona din celotnega dohodka, kar je v primerjavi z istim obdobjem lani za 107 odstotkov več.

Najpomembnejša dejavnost STANGRADA je v Buzetu v Istri.

Za podjetje Tomos iz Kopa so zgradili večjo proizvodno halo na površini 4.600 kvadratnih metrov. Graje pa se nove delovne prostore za to podjetje, ki bodo kar nad trikrat tolikšni, kot je prva hala.

V Buzetu je STANGRAD gradil tudi druge poslovno-stanovanjske objekte in se dobro uveljavil. Temu

govori v prid tudi dejstvo, da se je tamkajšnje gradbeno podjetje z okoli 60 zaposlenimi pridružilo STANGRADU.

Zanimivo je, da se STANGRAD na tujih deloviščih uveljavlja, v domačem kraju, to je v Ribnici, pa razmeroma malo gradi. Vzrok za to je več: eden je tudi, da je domačina težko pripraviti, da bi v času gradbene sezone potegnil delovni čas nad 8 ur. Vsek je šel rajši na „drugi šilt“, se pravi k zasebniku gradit hišo. Tako je zaslužil skoraj dvakrat več, če računamo tudi hrano, ki jo je dobil zastonj. Na gradbiščih v drugih krajih pa se ne da šušmariti.

V podjetju je še velika fluktuacija delavcev. Povzročajo jo predvsem delavci iz drugih republik.

Sodražica hitro napreduje

Več gospodarskih in komunalnih uspehov — Novi sekretar ZK je Ivan Petrič

22. novembra je bila v Sodražici volilna konferenca krajevne organizacije Zveze komunistov, na kateri so pregledali svoje delo v preteklem obdobju in izvolili novo vodstvo. Novi sekretar je Ivan Petrič, njegov namestnik pa Vinko Drobnič. Izvolili so tudi tri člane za občinsko konferenco ZK.

Dosedanji sekretar krajevne organizacije Rudi Brinšek je v poročilu ugodno ocenil delo sodraških komunistov. Sodelovali so v vseh družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanjih sodraškega območja. Gospodarski razcvet Sodražice se je začel prav sedaj. Krajevna skupnost postaja vse bolj pomemben dejavnik krajevne samouprave. V zadnjem obdobju je dosegla posebno na področju komunalnega urejanja Sodražice lepe uspehe.

Komunisti so v razpravi posvetili veliko pozornost delu z mladino. Pomagali bodo mladinski organizaciji pri delu, pri ustanavljanju novih mladinskih aktivov (obrat KRIM) in vključevanju mladine v društvo TVD Partizan.

Komunisti delujejo v družbenopolitičnih organizacijah in društvi ter krajevni samoupravi, kjer imajo pomembne funkcije. Čvrstost in enotnost organizacije je ugodno vplivala na delo komunistov, zato tudi uspehi niso izostali.

Organizacija ZK bo v bodoče posvetila večjo pozornost sprejemanju novih članov v svoje vrste. Sprejemali jih bodo predvsem iz mladinskih vrst.

OBRAMBNA VZGOJA

Prebivalci ribniške občine se v drugem krogu predavanja o pripravah na splošni ljudski odpor seznanjajo z delom občine, krajevne skupnosti, delovnih organizacij, družbenih služb in siehnernega posameznika v primeru sovražnega napada. Predavanja bodo v okoli 20 krajih, razen tega pa še posebej za večje delovne kolektive (INLES, RIKO, STANGRAD) in prosvetne delavce (Ribnica, Sodražica in Loški potok). Predavata Franc Grivec, sekretar SZDL, in Janez Jamnik, predsednik ZRVS. Predavanja so se začela novembra, trajala pa bodo do konca decembra.

Na fotografiji je 42 članov kolektiva Združenega KGP Kočevje, ki so bili 4. decembra za 20-letno delo pri tem podjetju nagradjeni z urami in knjigami, in predstavniki vodstva podjetja ter občin, na območju katerih dela ZKGP Kočevje. (Foto: D. Mohar)

Mnogi šolarji potrebni pomoči

400 šolarjev ima premalo ljubezni v družini in pomoči pri učenju

Na kočevski osnovni šoli imajo le en oddelek podaljšanega bivanja, čeprav je nedavna analiza pokazala, da bi bilo takega bivanja potrebnih nad 400 učencev. Raziskave so tudi

pokazale, da so podaljšanega bivanja potrebni predvsem otroci družin, kjer so neurejene razmere, kjer se zakonca prepirata, kjer sta eden od staršev ali oba alkoholika, pa tudi

otroci, ki imajo le enega izmed staršev, nezakonski otroci in otroci, ki imajo očima ali mačeho.

Tem otrokom pri učenju navadno nihče ne pomaga, pogosto se počutijo doma nezaželeni oziroma odrinjeni, začno se potepati, se ne učijo dovolj. Takih otrok je torej nad 400. To je kar precej. Žal pa šola nima niti denarnih niti kadrovskih možnosti, da bi za vse te otroke organizirala oddelke podaljšanega bivanja, v katerih bi jim prosvetni delavci pomagali pri učenju.

Ce te pomoči ne bo, bodo učenci zaostajali, mnogi bodo zašli na kriva pota in socialnih, pa tudi drugih problemov bo vedno več.

J. P.

Razglašeni turizem

Turistično-gostinske organizacije nimajo posluha za jamarje, ki delajo za njihovo korist

Jamarski klub Kočevje je s posebnim dopisom zaprosil vsa podjetja za denarno pomoč, ki jo potrebuje za raziskovanje in urejanje kraških jam. Teh je na Kočevskem veliko in lahko bi našli kakšno, ki bi bila primerna za turistično, se pravi, da bi jo opremili in vanjo vodili turiste. Seveda so jamarji pričakovali pomoč predvsem od podjetij, ki se ukvarjajo s turizmom. Teh pa je na Kočevskem vedno več, saj se poleg hotela „Pugled“ v zadnjem obdobju

resno in bolj ali manj uspešno uveljavljajo na tem področju še AVTO, Združeno KGP in morda še kdo.

Vendar so se jamarji krepko uštel. Nihče izmed naštetih „turistov“ jim ni dal nobene pomoči! Razumevanje za delo jamarjev sta pokazala le ELEKTRO in LIK, ki sta jim nakazala po 200 din.

Odnos podjetij, ki se ukvarjajo s turizmom, do jamarskega kluba seveda ni vreden pohvale. Jamarji, ki v raziskavo podcenjujejo vlagajo veliko truda, ljubezni in prostovoljnega dela, lahko odkrijejo kraško jamo ali kako zanimivo, ki bi pomenila za turistično-gostinske organizacije milijonske koristi. Skratka: jamarji delajo za korist tistih, ki za njihovo delo tokrat niso pokazali razumevanja.

J. PRIMC

PRVI PROSPEK JASNICE

AVTO Kočevje je pred kratkim izdal prvi barvni prospekt motela „Jasnica“. To je hkrati sploh prvi turistični prospekt, ki ga je izdalo kakšno gostinsko ali turistično podjetje v kočevski občini samostojno. Ta prospekt prikazuje notranjost in opremo motela, namenjen pa je predvsem kot priloga barvnemu prospektu „Kočevje in okolica“, ki je tudi izšel letos.

J. P.

Zdrave ranjene ptice

Strelci vedno uidejo kazni, ker so »neznanik«

Šolarji kočevske osemletke prinesejo vsak teden v šolo nekaj ranjenih ptic. Večina jih ima ranjene peruti ali poškodovane noge.

Peruti prestrele pticam mladi in stari strelci z zračno puško; noge pa poškodujejo pticam razne močne niti (sukanec), s katerimi jih neznanici love.

Ranjene ptice zdravijo tako, da jih mažejo z neslanim lojem. Zaprte imajo kar v glasnem kabinetu šole. Nekatere odnesejo tudi k veterinarju. Nekaj ranjenih ptic ozdravi, še več pa jih pogine.

Za ranjene ptice skrbi krožek za varstvo ptic, ki ga vodi učitelj Ivo Stanič. Prav on je nekajkrat posredoval, naj bi odgovorni organi strožje nastopili proti lastnikom zračnih pušk in drugim, ki streljajo izven strelišča oziroma prostora za streljanje. Tarda takih strelcev niso le ptice, psi in mačke, ampak včasih celo ljudje.

J. PRIMC

SVEČANOST V PODPRESKI

Na svečanosti v Podpreski, ki je bila tik pred dnem republike, so sprejeli cilbane v pionirsko organizacijo, krstili novo gasilsko brigado, predsednik krajevne skupnosti pa je seznanil ljudi z delom in prizadevanji krajevne skupnosti.

Za brigadno, ki je veljala okoli 22.000 din, so prispevali gasilsko društvo Podpreska, obrat LIK Podpreska in občinska gasilska zveza Kočevje. Pri njenem „krstu“ je bil direktor LIK Jože Košir, ki je v krajšem govoru povedal med drugim, da potrebuje obrat LIK v Podpreski še precej delavcev.

Kočevje pred novim letom

Občinska zveza prijateljev mladine Kočevje je sklenila, da bodo njeni predstavniki obiskali vse delovne in druge organizacije ter zbirali prispevke za novoletno praznovanje. S temi prispevki nameravajo okrasiti mesto podobno kot lani (svetleče snežinke), v parku sredi mesta (med kavarno in spomenikom) pa nameravajo postaviti veliko smreko. Gimnazijci bodo pripravili za najmlajše igrice, posebno igrice pa nameravajo nastudirati še lutkarji osnovne šole.

Ce bo denarja dovolj, bodo obdarili še nekatere osnovne šole. V preteklih letih so taka darila bila smuči, smučarski čevlji, denar itd. V sodelovanju s temeljno kulturno skupnostjo nameravajo organizirati za podjetja tudi razdeljevanje daril s pomočjo dedka Mrza. Kolektivni, ki hočejo, da bi otroke njihovih zaposlenih obdaril dedek Mrza, naj se prijavijo temeljni kulturni skupnosti ali Zvezi prijateljev mladine.

J. P.

Kmetije popisujejo

Koliko starih kmetov nima komu predati kmetije?

Na območju ribniške občine popisujejo kmetije. Namen popisa je, da bodo zvedeli, koliko kmetijskih zemljišč je v občini, kakšne so, koliko je kmetov in koliko so stari.

Te podatke, ki jih bodo zbrali do konca januarja, bodo uporabili pri izdelavi srednjeročnega načrta razvoja kmetijstva v občini. Popis so doslej opravili za območje Dolenje vasi, Prigorice in Gore ter za predvidene vzorčne kmetije.

Ugotavljajo tudi, da je vedno več starih kmetov, ki nimajo naslednikov, da bi prevzeli njihovo kmetijo. Občina naj bi njihovo zemljo odkupovala in jo dodeljevala oziroma prodajala tistim, ki bodo ostali na kmetijah. Takih prancerov zdaj še ni veliko, vendar jih bo že v nekaj letih precej. Če se nanje ne bi že zdaj pripravljali, bi bili lahko neprijetno presenečeni.

Kmetje, ki v povojnih letih res niso doživeli veliko lepoga, že po svoje ugiubajo, kaj ta popis kmetij pomeni. Nekateri govorijo, da bodo večji davki. Vendar to ne drži. Popis bo le osnova za načrt razvoja kmetijstva in opozorilo, da mora biti občina pripravljena nekatere kmetije odkupiti.

J. P.

Dedek Mrza prihaja

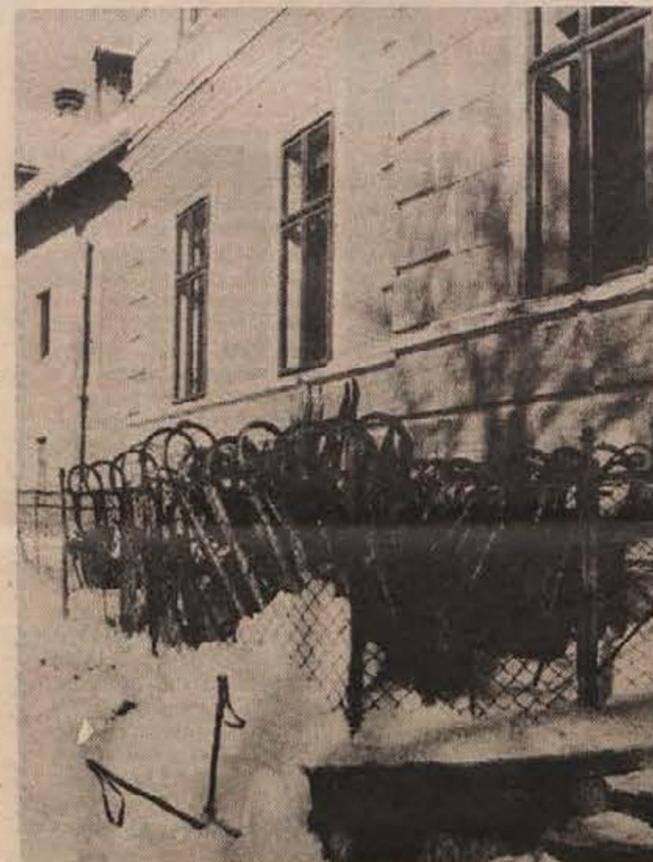
V večini delovnih organizacij v ribniški občini je že prišlo v navado, da otroke zaposlenih staršev za novo leto obdarijo. Dedek Mrza bo tudi letos obdaroval številne otroke. Darila bodo ponekod večja, drugod manjša, povsod pa bodo dobrodošla. Na prihod dedka Mrza se pripravljajo tudi v otroški varšivni ustanovi v Ribnici.

Proslavljanje dneva JLA

V Ribnici bo glavna proslava dneva JLA v soboto, 18. decembra. Na akademiji bodo sodelovali učenci osnovne in glasbene šole, mladina in vojniki. Kje bo proslava, še ne vedo, ker dom TVD Partizan obnavljajo. Spominske svečanosti bodo razen v Ribnici še v Dolenji vasi, Sodražici in Loškem potoku. Organizirale in izvedle jih bodo osnovne šole v sodelovanju s pripadniki vojaške enote v Ribnici.

NA OGLEDE SO ŠLI

Nekateri predstavniki Dolenje vasi iz ribniške občine so si že šli ogledat montažno dvorano, kakršne izdeluje TRIMO v Trebnjem in kakršno bi radi Dolenjevaščani. Le slabo vreme je preprečilo, da si niso šli dvorane ogledat še ostali predstavniki krajevne skupnosti. Dolenjevaščani pravijo, da je postavitev te dvorane pri njihovi šoli v načrtu o gradnji, dograditvi in opremitvi šol, za izvedbo katerega plačujejo občani ribniške občine v različnih oblikah samopriskpevek že 8 let. Postavitev te dvorane, kar naj bi izpeljali v prihodnjem letu, bi bila zadnja investicija iz tega samopriskpevka.

Medtem ko se ponekod starši šolarjev, TIS in občina kregajo, če je do šole 4 km ali ne, in je zato treba oskrbeti za šolarje prevoz, so šolarji v Loškem potoku to rešili tako, da se vozijo v šolo s sankami in smučmi. Takole kot na sliki je pozimi pred šolo v Loškem potoku. Kako bo prihodnjo zimo, ko bodo šolarji že v novi šoli, pa bomo še videli. (Foto: J. Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

NAGRADA V NEMŠKO VAS — Pretekli teden je bil v nagradni igri za naračnike Dela izrehan tudi Ludvik Češarček iz Nemške vasi 27. Dobil je prvo nagrado, in sicer kombinirani štedilnik „Gorenje“ EP-546 PL, ki je vreden okoli 2.000 din.

HALA RIKO POD STREHO? — Če bo vreme ugodno, bo nova hala podjetja RIKO, ki jo gradi v Ribnici kočevski ZIDAR, konec decembra pod streho.

ZLATA JAMA — Trgovci z vini in alkoholnimi pijačami so ugotovili, da je Ribnica zanje zlata jama. Zdej je še ISTRA VINO na zelo „sodoben“ način (s plakati) obvestilo prijatelje dobre kapljice, da dobe vino in žgane pijače „čez ulico“ v gostilni Pahuļje v Ribnici.

SOLA ZA ŽENE IN MOŽE — Kmetijska zadruga Ribnica pripravila v Dolenji vasi „Solo za žene in može“, v kateri bodo predavanja o osebni in splošni higieni, higieni doma in okolja, zdravi prehrani, varstvu pri kmečkem delu, vzgoji in negi otrok, prvi pomoči, turizmu na vasi in drugem. Skupaj bo predavanj natanko za 24 ur. Solo bo veljala 2.758 (novih) din, vendar bo vse stroške za sanje predvidoma plačal sklad za pospeševanje kmetijstva.

GOSPODINJSKI TECAJ — Za

območje Loškega potoka bo, če bo dovolj prijav, že v bližnji prihodnosti organiziran gospodinjjski tečaj, ki bo trajal 46 ur, veljal pa bo kar okoli 8.000 din, ki naj bi jih plačal občinski sklad za pospeševanje kmetijstva. Na tem tečaju bi ženske poslušale predavanja o prehrani, uporabi električnih gospodinjjskih in kmetijskih aparatov, ekonomiki gospodinjstva, kuharstvu, konzerviranju, ureditvi in okrasitvi doma ter okolice, vrtičkarstvu in drugem. Prihodnje leto bo predvidoma tako predavanje tudi v Dolenji vasi.

In kaj pripravljate v Ribnici za dedka Mrza, se pravi pred novim letom? — Občinsko sejo, ki bo bojda desetindvajsetega.

DROBNE IZ KOČEVJA

NOVI ZNAMKI — Ob dnevu republike je bila izdana skupina šestih znamk „Meščanski portret XIX. stoletja“. Od slovenskih slikarjev sta zastopana na znamki za 4,00 din Michael Stroj (1803–1871) z reprodukcijo portreta Luize Pesjakove ter Matevž Langus (1792–1855) na znamki za 6,00 din z reprodukcijo portreta Starega človeka pred Ljubljano.

ZNACAJ, VLOGA in organizacija telesne kulture na ravni federacije so predlogi tez, ki jih je dobila Občinska zveza za telesno kulturo Kočevje v proučitev. Osvajanje tez bodo služile za osnovo reorganizacije vseh organov na ravni federacije. Žal je telesna kultura med zadnjimi organizacijami, ki urejuje vprašanje sprememb, o katerih govorijo ustava dopolnila.

SILVESTROVANJE bo tudi letos skoraj v vseh gostinskih obratih. Rezervacije so že po večini oddane. Silvestrovati bodo tudi v novem gozdarskem domu v Glazuti, kjer že prodajajo rezervacije. Pleši bodo organizirani v nekaterih gostinskih podjetjih in obratih tudi ostale praznične dni. Drugih društvenih prireditvev za Silvestrovanje, kakor do sedaj kaže, ne bo.

LISTE ZA FILATELISTIČNE ALBUME je začela izdelovati knji-

Mladina bo pa uživala. Trgovine so dobro založene, da bo dedek Mrza lahko marsikaj nakupil. — Seveda bo, saj za ta otroški praznik po vseh trgovinah ponujajo alkoholne pijače po znižanih cenah!

KOČEVJSKE NOVICE

Ponovno izpričana zvestoba

Na referendumu, ki je kmetom prinesel v zdravstvu enake pravice kot delavcem, je v črnomaljski občini glasovalo 97,39 odstotka kmetov in 89,50 odstotka delavcev — Proti so bili le redki posamezniki

5. decembra je bilo v črnomaljski občini 61 glasovalnih mest. Volišča so bila odprta ob 7. uri zjutraj, do 9. ure pa je glasovalo že več kot 60 odst. upravičencev. V dveh urah so glasovanje povsem končali v krajevni skupnosti Semič in v bližnji okolici Črnomlja.

S hitrostjo so se najbolj odrezali v Vranoviču, kmalu zatem pa je bila glasovanja končana tudi v Osojniku in Kašči ter v Butoraju. Do 13. ure so svojo dolžnost opravili volivci po vsej občini, razen v 5 večjih krajih, med katerimi je bilo tudi mesto Črnomelj.

Ko je komisija ugotavljala rezultate glasovanja, se je spet izkazalo, da je ob takih priložnostih mogoče z gotovostjo računati na močno zavest večine prebivalcev črnomaljske občine. Glasovalo je 97,39 odst. kmetov, med katerimi pa je bilo 8 posameznikov. Verjetno so napisali, da so proti temu, da bi jim družba pomagala, zato, ker so se zmotili ali pa morebiti iz trme in kljubovalnosti, ker so jim to pripočeli na sestanku. Kmečki volivci so oddali samo 3 neveljavne glasovnice.

Upokojenci in obrtniki so v mestu razočarali. Samo 85,46 odst. vpisanih volivcev je prišlo na glasovanje. Če pa bi šteli samo obrtnike, potem je mogoče reči, da se jih je le 30 odst. udeležilo glasovanja.

400 KRVODAJALCEV

V krvodajalski akciji, ki je bila 3 dni na območju črnomaljske občine za potrebe Zavoda za transfuzije v Ljubljani, je sodelovalo preko 400 ljudi. Na območju Vinice je dalo kri 122 občanov, s semiškega konca 116 in iz Črnomlja ter okolice 160 krvodajalcev. Najbolj postržovalni so bili ljudje iz oddaljenih vasi na vinškem predelu, kjer so kljub sneženju in mrazu pešali več kilometrov daleč do odvezne postaje na Vinici. Krvodajalci iz Adlešič pa so čakali na prevoz v Črnomelj, toda avtobus zaradi slabe ceste ni vozil.

Žalčevi v slovo

Dan zatem, ko je dopolnila 90. leto starosti, je 29. novembra umrla v Kotu pri Damjuli Marija Žalec, rojena Mukavec. Bila je prava kmečka korenina, do zadnjega čvrsta in zdrava. Zelo rada je prebirala časopise, v življenju pa je veliko pretrpela. Rodila je 5 otrok, moža pa je imela 15 let v Ameriki. Hudo izčrpan se je po vojni vrnil in kmalu umrl.

Žalčeva je otroke vzgajala v naprednem duhu. Sin Anton je bil prvoborec NOV in je padel že 1943 pri Dvoru. Po njem je dobivala družinsko invalidnino. Tudi sin Viktor je bil borec, mati Žalčeva pa je pomagala partizanom, kolikor je mogla. V njeni hiši je bila nekaj časa nastanjena tudi komanda Serečeve brigade.

Žalčevu mamu bomo ohranili v najlepšem spominu. F. P.

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga, konfekcije, perila, pletenin ali preprog vam priporočamo brezobzven ogled naših zalog. Posebno velika izbira sodobne in cenene posteljnine.

»VELETEKSTIL«, Črnomelj

ČRNOMALJSKI DROBIR

USTAVLJALI VOZNIKE — Milčniki so s prometno akcijo začeli tudi na črnomaljskem območju. Ustavljajo voznike motornih vozil, posebno avtomobiliste, pregledujejo vozniške dokumente ter sposobnost vozil za zimske vožnje. Prejšnji četrtek so stali pri Kanizariu, vendar se pojavlja patrolja zdaj tu, zdaj tam.

SVET ZA DRUŽBENI PLAN IN FINANCE je razpravljal o davčnih zaostankih ter sklenil, da bo pri zavetnosti, ki res niso zmožni plačila, komisija davčne uprave pregledala stanje pri vsakem na domu. Šele nato bodo za posameznike predlagali olajšave. Dela bo precej, kajti na spisku je 155 plačila nezmožnih gospodarstev v občini.

FILATELISTIČNO DRUŠTVO „Oton Zupančič“ bo v počastitev 22. decembra priredilo filatelistično razstavo „30-letnica vstaje jugoslovanskih narodov“. Razstava bo 18. in 19. decembra v dvorani doma upokojencev. Otvoritev razstave bo 18. decembra ob 18. uri. Vabljeni!

V SOBOTO, 18. DECEMBRA, bo ob 20. uri gostovala v črnomaljskem Prosvetnem domu ljubljanska Drama. V okviru abonmaja bodo upri-

Kdor več ima, teže da, je po ljudskem glasu vodilo tudi zaposlene v enoti Elektro, da jih je več kot polovica glasovala proti pomoči kmetu. Sicer pa so se zaposleni v splošnem dobro odrezali. Na referendumu 6. decembra je glasovalo 89,50 odst. volivcev, med temi je bilo proti samo 6,84 odst. glasovnic. Zaposleni v črnomaljski občini so bili daleč

Venček srečan

V počastitev dneva narodne obrambe, 22. decembra, bo v Beli krajini kot vsako leto vrsta srečan med vojaki in prebivalstvom. Tako bodo v podjetjih prirejali organizirane ogledne in obiske oficirjev in vojakov, ob enem pa jih bodo seznanili z razvojnimi programi in samoupravnimi odnosi. Pripadniki garnizije pa bodo s kulturnim programom obiskovali šole in večja središča.

21. decembra bodo dopoldne v garnizonu podelili odlikovanja in pokale ter napredovanja aktivnim in rezervnim oficirjem, hkrati pa bodo podali vojaki zaobljubo. Te slovesnosti bodo prisostvovali predstavniki mladine, šol in družbeno-političnega ter gospodarskega življenja Bele krajine ter občine Duga Resa, s katero imajo vojaki dobre stike še iz časov manevrov. Ta dan zvečer bo v Prosvetnem domu še akademija, zatem pa v restavraciji Grad tovariško srečanje.

PRED KONFERENCAMI ZK

Občinski komite v Črnomlju je nedavno tega obravnaval priprave na letne konference v osnovnih organizacijah, ki se bodo zvrstile do 20. decembra, ter na občinsko konferenco Zveze komunistov. Povsod bodo volili nova vodstva in člane občinske konference. Ko so določili vsebino občinske konference, so menili, naj bi ta poleg delovnih poročil zajela še najbolj perečo problematiko v občini. Sem sodijo v prvi vrsti nerešena vprašanja zaposlenih v obratnih podjetjih s sedežem drugje, ker to potegne za seboj vprašanja gospodarskega razvoja občine in samoupravnih odnosov, kakor tudi razreševanje socialnih razlik.

HUDOROVAC NEKAZNOVAN

V članku „Obracun na življenje in smrt“, objavljen 28. oktobra, smo pomotoma prizadeli čast Mihe Hudorovca iz Lovke pri Črnomlju. Drži, da je bil obsojen pred črnomaljskim sodiščem na 2 leti zapore zaradi sodelovanja v pretepu, v katerem je bil Miran Malovec ubit, vendar imenovani doslej še ni bil kaznovan, kot smo zapisali.

najboljši na vsem dolenjskem območju, saj je bilo tu oddanih največ pozitivnih odgovorov.

Podobno kot kolektiv Elektra pa je razočarala še domača enota zaposlenih na železnici, medtem ko nikjer drugod niso omahovali, ali je treba kmetu pomagati ali ne.

KRITIKA V DRAGATUŠU

Na nedavnem sestanku krajevne organizacije SZDL so močno negodovali, ker obljube o gradnji stanovanjskega bloka za učitelje niso uresničene. Občani zahtevajo, naj se gradnja prične, da bi bil blok vseljiv najkasneje jeseni 1972. Ljudje niso zadovoljni tudi s popravilom poti, poškodovanih v času manevrov, in zahtevajo ponovno komisijski ogled. Tretja stvar, ki jo kritizirajo, pa je malomarnost Cestnega podjetja. Ob gradnji mostov so zasipali strugo potoka v Nerajcu in Brezniku, zdaj pa struge ne čistijo.

STARŠI V STRAHU

Starši otrok, ki se z zlijskega konca vozijo v šolo na Vinico, vsak dan trepetajo, ali se bo otrok srečno vrnil domov, ali bo miličnik prinesel vest o nesreči. Zaradi izredno slabih cest je avtobusni promet nevaren, Cestno podjetje pa se za popravila nič ne zmeči. Domačini pravijo, da bi bilo potrebno odstraniti še drugo nevarnost: slabi mostiček na glavni cesti.

GRAMOZ V KAMNOLOMU

Med Sinjim vrhom in Starim trigom pelje sicer slikovita pot, je pa tako slaba, da predstavlja za potnike v avtomobilih življenjsko nevarnost. Cesta gre mestoma nad globokimi prepadi, kjer ni treba dosti, da se avto zvrne vani. Namesto da bi po slabi poti zasipali gramoz, ga ni ob poti niti kuhika, medtem ko ga je v kamnolomu dovolj. Tudi cestarja malokdaj vidijo. Občani Sinjega vrha so zapostavljeni tudi pri plačanju snega, zato otroci vsako zimo zamudijo več dni pouka, ker ne morejo v šolo na Vinico.

V SREDIŠČU POZORNOSTI:

Daleč zadaj

Razprave o socialnih razlikah so dobile močan odmev med občani Črnomlja. Malo je takih, na katere lahko v domači občini pokažejo, češ prekomerno bogati, toda socialne razlike, in to velike, obstajajo navzven. Pri kakršnihkoli primerjavah s poprečjem Slovenije, včasih celo Jugoslavije, so Črnomaljši med zadnjimi. O tem so rekli:

JOŽE VAJS, sekretar občinskega komiteja ZKS: „Socialni razločki so postali predmet obravnave na vsakem sestanku tudi izven Zveze komunistov. Primerov čezmernega bogatstva pri nas ni veliko, bolj zaskrbljujoče pa so razlike med standardom pri nas in razvitih občinah. Po vsem smo med zadnjimi, toda če bi kdaj šteli prizadevnost, samopriskrbe itd., bi bili na vrhu lestvice. Največji problem je premajhno število delovnih mest.“

FRANC KOČEVAR, šef uprave za dohodek: „Ko smo ugotovili, da razlike obstajajo, bi jih morali takoj odpravljati. Kar bomo lahko naredili v okviru občine, bo lahko izvedljivo, toda s tem ne bomo odpravili razlik. Potrebujemo širšo pomoč, toda ne v besedah. Med kategorijo velikih socialnih razlik pri nas ne sodijo le posamezniki, temveč cele skupine ljudi: kmetje, otroci, delavci. Za primere neupravičenega bogatstva, ki tudi pri nas niso čisto neznan, pa so potrebne ostreje kazni in hitrejši postopki, sicer ostajajo organi pregona osmešeni. Tak primer rešujemo že dve leti, a preden bo tisti kaznovan, bo preteklo še nekaj vde.“

PEPCA KRANJC, uslužbenka katastra: „Kot veliko odkrite objavljamo zadnje čase, da nekateri neupravičeno služijo velike denarje. Čudno se mi zdi, da doslej nihče nikogar ni vprašal, od kod denar. Kot berem v časnikih, se glede obdavčitve obeta nov zakon, kar je popolnoma prav. Med tiste, ki so socialno prizadeti, pa spadamo vsi Belokranjci. Opravljamo enako delo, a ker živimo na nezavitem območju, dobivamo manj kot kolegi drugje. To gotovo ni pravično!“

ANDREJ PETEK, ravnatelj osemletke: „Velike razlike opažamo že pri otrocih v šoli. To ni nobena novost, pač pa problem, na katerega opozarjamo dalj časa. Naši otroci nimajo zagotovljenega enakostnega študija v življenju kot šolarji razvitih občin. Po mojem nam resolucija in obljube niso več potrebne, temveč takojšnja pomoč, kajti prepade se več.“

R. B.

Na ličkih grenkih solzic sled

1. decembra so nove metliške jasli prvič sprejele varovance: 12 dojenčkov in 18 mišk — Novo okolje, prvič brez znanih obrazov krog sebe, vse to je večino majhnih ustec skremžilo v jok

Vajeni stare mame ali dobre sosedice so morali malčki prvič od doma, kajti mamice so v službah in jasli bodo postale njihov drugi dom. Čeprav so jih prijazne medicinske sestre takoj dale v lepe postelje v toplem in svetlem prostoru in je vsak lahko obdržal dudico, so bili redki dobre volje. Prvi stik s samostojnim življenjem je težak, a traja le dan ali dva. Kako so malčki prebili prvi dan v jasli?

ANDREJ ZIST, star 1 leto in 10 mesecev. Doma je iz Metlike, očka in mamica sta zaposlena v podjetju Komet. Do zdaj ga je pazila stara mama, a je bila napornemu delu z dojenčkom komaj kos. Moral je v jasli. Prvi dan je jokal, žalostno stal ob ograjici in čudno gledal, ko je bilo okrog njega še več takih „človečkov“. Sestra ga je tolažila, ga ljubkovala in mu ponujala dudico, on pa jo je od jeze kar naprej metal ob tla.

MOJCA GUSTIN ima 17 mesecev. Doma je iz Metlike, očka je uslužbenec v Novem mestu, mamica v tovarni Beti. Tudi ona je bila vajena stare mamice, a začudo do 11. ure dopoldne še ni potočila solze. Mirna in potrpežljiva je opazovala novi svet, kot bi vedela, da je to prvi stik z življenjem in da jo čaka še marsikaj neprijetnega.

DEJANA LADIKA je med najmanjšimi. Samo štiri mesece ji je,

UGODNO ZA DARILA

Novoletni popust oziroma novoletna darila so razpisale nekatere metliške trgovine. Tako imajo v Metliki kupci pri nakupu vsega blaga v vrednosti nad 100 din, razen gradbenega materiala, 5 odst. popusta, pri nakupu pralnih strojev pa 10 odstotkov. Za nakupe čez 50 din je trgovsko podjetje Kokra iz Kranja izrežancem namenilo za novoletno darilo 500 zapeljivih ur.

Iz malega raste veliko!

Krajevne skupnosti v metliški občini se lahko pohvalijo z razgibano gospodarsko dejavnostjo

Krajevne skupnosti v metliški občini so v zadnjem letu močno zazevale. Med dvajsetimi KS ni nobene, ki v letošnjem letu ne bi pokazala vsaj neznatnega gospodarskega napredka, ki se največkrat kaže v materialnih pridobitvah, vodovodu, industrijskem toku, gasilnem domu itd. Čeprav imajo krajevne skupnosti na voljo malo denarja, saj je torba občinskega proračuna plitva, so se vse brez izjeme lepo znašle in napredovale. Ob letošnjem občinskem prazniku, ko se tudi praktično končuje njihova dejavnost, pa se nekoliko pobliže seznanimo z njihovim delom.

Dotacije občinske skupščine krajevnim skupnostim res niso velike, zato pa so se ljudje znašli, sami so zbrali še nekaj denarja, največ pa so prispevali v prostovoljnem delu in materialu. Vrednost opravljenih del precej presega osnovno vsoto, ki so jo dobili od Obs.

V krajevni skupnosti Drašiči so najbolj zadovoljni, da so letos dobili industrijski tok, z enakim uspehom se lahko pohvalijo tudi v KS Podzemelj. V KS Rosalnice gradijo I. fazo vodovoda, ki stane 400.000 din, na Radovci pa so se lotili rekonstrukcije ceste pri Krašnjem vrhu. V KS Slamna vsa gradijo hišo, ki bo služila za dejavnost vseh organizacij v tej vasi. Tudi v Lovkih nočejo zaostajati: lotili so se gradnje gasilnega doma. V gradski krajevni skupnosti bo največja pridobitev nov vodovod v naselju, vendar ne moremo mimo zgraditve gasilnega doma na Otoku in začetnih del pri gasilnem domu v Primostku. Se bi lahko naštevali, vendar smo omenili samo nekatera dela, ki zgovorno kažejo, da krajevne skupnosti v me-

zato so jo položili na igralno blazino, ker se z nje še ne more in ne zna splaziti. Dijano pripeljejo starši, zaposleni v BETI, vsako jutro z avtom iz 8 km oddaljenega Kamanja na hrvaški strani Kolpe. Izredno zadovoljna je bila videti. Zivahno je mahala z ročicami, se prijazno nasmejala vsakemu, kdor se ji je približal, in razpirala usteca, kot bi hotela sama dati prvo izjavo za tisk.

IRENKA BAJUK, 18-mesečna Metličanka, je bila prvi dan prav tako med boječimi. Do zdaj so jo v bloku čuvali tuji ljudje, ker mamica dela v izmenah v tovarni BETI, očka pa je avtoprevoznik in ga tudi ni ve-

liko doma. Zjutraj se je kremžila, potočila tudi nekaj debelih solzic, potem jo je premagal spanec. Ko se je zbudila in dobila dudico, je bilo hudo pozabljeno. Postavila se je ob ograjico in ljubko pomolila sestri ročici. Gib, ki ga vsakdo razume: „K tebi grem.“

Gotovo so tudi mamice prvi dan trpele in komaj čakale konca službe, da bi pohitele po otročka. Taki občutki pa iz dneva v dan bolj bledijo. Danes se malčki gotovo še ves dan zadovoljno smehljajo, njihovih mamic pa v službi nič ne skrbi in se lahko povsem posvečajo delu.

RIA BAČER

Vsak dan 50 prikolic

Obrat IMV na Suhorju kaže očiten napredek, nujno pa so potrebni boljši prostori

Podjetje, ki je še pred tremi leti komajda dihalo z manj kot 100 zaposlenimi, je po priključitvi k novomeški tovarni IMV na trdnih nogah. Kolektiv šteje 150 ljudi, delajo v dveh izmenah, vsak dan pa gre iz obrata 50 prikolic: zanje delajo stene, pode in strehe. Proizvodnja je dobro organizirana, delo je normirano, imajo pa vedno več težav, ker delovni prostori nikakor ne ustrezajo.

Poslopja niso bila postavljena za tovrstno proizvodnjo, precej dela se odvija na prostem, manjka skladišč in sploh delovni pogoji še daleč niso urejeni.

Možnosti za razširitev so vsestranske, pa tudi nujne. Delovna sila je danes mnogo bolj zainteresirana, kot je bila včasih, in kaže veliko vnemo za priučitev. Zasluzki sicer

niso najboljši, v poprečju znašajo za pridnega 1.100 do 1.450 din, vendar pa domačinom omogočajo obstoj, poleg tega, da živijo doma na kmetijah.

Edina želja kolektiva je, da bi novo leto prineslo vsaj trdne načrte za modernizacijo proizvodnje, razen tega pa še nekaj sredstev za izboljšanje stanovanjskih razmer. Do zdaj še nobeden ni dobil stanovanja od podjetja, vendar to v nedogled tudi ne bo moglo trajati.

TEKMOVANJA V ČAST 22. DECEMBRA

V Beli krajini imajo precej pester športni program v počastitev 22. decembra. Športniki so se že srečali v namiznem tenisu in šahu, čez kakšen dan pa bo še streško tekmovalje.

V namiznem tenisu je zmagala Metlika (Hauptman in Stipančič), sledijo Cosmos — Belt in PKŠ; v šahu pa je zmagal Belt, sledijo: Metlika, PKŠ, JLA I. in JLA II. Na hitropoteznem turnirju posameznikov je bil vrstni red naslednji: 1. Ajdnik, 2. Zlogar, 3. Petric itd.

Brez odlašanja

Politični aktiv metliške občine je 14. decembra obravnaval sklepe 21. seje predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije in se dogovoril za delovanje komunistov na domačem območju.

SPREHOD PO METLIKI

Tisti, ki to pot uporabljajo, se boje, da ne bi tu sneg oblezel do spomladi.

POKLICNA ŠOLA BETI je v soboto, 11. decembra, svečano proslavila petletnico svoje ustanovitve. Letos je bila poleg te šole pri tovarni BETI v Metliki osnovana še srednja tehniška šola, ki vzgaja tekstilne strokovnjake za domačo tovarno. Obe šoli, ki sta oddeleka tekstilne tehnike šole v Kranju, uspešno vodi ravnateljica Dragica Nenadič.

KONFERENCA ZASTOPNIKOV DOLENJSKE GASILSKE REGIJE, ki zajema sedem občinskih gasilskih zvez, je bila v soboto, 11. decembra, v Metliki. Udeleženci so se pogovorili o zadevah, ki se tičejo gasilstva na Dolenjskem, med drugim tudi o pridobivanju članstva za Slovenski gasilski muzej v Metliki. Ogledali so si tudi ta muzej in nekatere zanimivosti mesta.

PREČNA POT, ki drži s Ceste bratstva in enotnosti na Požeg, je zaradi obilnega snega, ki se je usul s strmih strah, skoraj neprehodna.

PRECEJ CEPLJENIH

Po številu strank in na podlagi izdanih receptov v metliški lekarni vidijo, da gripa v Belo krajino še ni zašla. Število obolelih ljudi ni nič večje kot običajno vsako leto v tem času. Verjetno je precej pripomoglo cepljenje proti gripi, ki se ga je udeležilo precej občanov, posebno zaposlenih.

metliški tednik

Črnomaljski poročevalac

NOVE OBRETNOSTNE MERE

● ZA DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNE RAČUNE:

navadne (5,5% v devizah, 2% v dinarjih)	7,5%
vezane nad 13 mesecev (7,5% v devizah, 1,5% v dinarjih)	9%
vezane nad 24 mesecev (7,5% v devizah, 2,5% v dinarjih)	10%

● ZA DINARSKÉ VLOGE:

navadne (a-vista)	7,5%
vezane nad 13 mesecev	9%
vezane nad 24 mesecev	10%

Svetujte svojcem, sorodnikom in znancem, ki bodo prišli iz tujine na novoletni obisk, naj vse denarne zadeve uredi

pri VAŠI BANKI

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

NOVO MESTO

podružnici v **KRŠKEM** ali ekspoziturah v **METLIKI, TREBNJEM** in **NOVEM MESTU**.

LETNE INVENTURE

Trgovsko podjetje na veliko in malo
NOVOTEHNA, Novo mesto

sporoča cenjenim potrošnikom, da zaradi letnih inventur ne bodo poslovale posamezne enote:

- skladišče na veliko v Bršlinu od 23. decembra do 6. januarja 1972
- skladišče maloprodaje v Bršlinu 29., 30. in 31. decembra
- Novotehna na Glavnem trgu od 4. do 7. januarja
- Novotehna na Partizanski cesti od 4. do 7. januarja
- AVTO DELI na Glavnem trgu od 4. do 7. januarja
- Barve-laki 4. in 5. januarja
- Novotehna na Cesti komandanta Staneta 4. in 5. januarja
- Novotehna v Trebnjem od 4. do 6. januarja
- Novotehna v Metliki od 4. do 6. januarja
- Novotehna v Krškem od 4. do 6. januarja
- AVTOSERVIS v Novem mestu ne bo posloval 4. in 5. januarja
- AVTOSERVIS v Metliki pa 29. in 30. decembra.

PROSIMO POTROŠNIKE, DA UPOŠTEVAJO NAŠE SPOROČILO!

OBVEŠČAMO

člane, naročnike, zaupnike in naše sodelavce, da smo se

● preselili

v Borsetovo ulico 27. Vhod z Opekarske ceste med hiš. št. 6 in 9, to je v neposredni bližini zadnje avtobusne postaje mestnega prometa proge št. 9 pri pruskem mostu.

NOVA TELEFONSKA STEVILKA JE 21-440.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Ljubljana, Borsetova 27

p. p. 41/1

PREŠERNOVA DRUŽBA

TRAKTOR SAME DELFINO 32

Obveščamo vse zainteresirane, da smo že pričeli dobavljati traktorje SAME DELFINO 32.

Traktor je izrednih kvalitete in je po svojih lastnostih in moči namenjen za sebnemu kmetijstvu.

Zračno hlajen linijski Dieslov motor 30 KM s pogonom na dve ali vsa štiri kolesa.

Prodaja ZA DEVIZE S TAKOJŠNJO DOBAVO IZ KONSIGNACIJSKEGA SKLADIŠČA V LJUBLJANI ali za dinarje z dobavo po vrstnem redu prispelih predplačil. Garancija 1 leto. Servisna služba in rezervni deli zagotovljeni. Vsa pojasnila in podrobne informacije daje

COSMOS

LJUBLJANA, CELOVŠKA 32,

MARIBOR, GRAJSKA 7, KOPER, DIMNIKARSKA 10, ZAGREB, TRG ŽRTVA FAŠIZMA 1, KIK POMURKA, MURSKA SOBOTA, IN AVTO CELJE, CELJE

Osnovne šole v Novem mestu:

Grm, Bršlin in Milka Šobar-Nataša

s podružničnimi šolami

- bodo vpisovale otroke v 1. razred 21. decembra od 8. do 13. ure in 22. decembra od 8. do 17. ure.

Vpisovali bodo učence, rojene leta 1965 in 1966 do aprila, pogojno pa do konca junija.

K vpisu prinesite izpisek iz rojstne matične knjige.

Trgovsko podjetje PETROL, Ljubljana poslovna enota Brezice

razglasa prosto delovno mesto

PRODAJALCA

NA BENCINSKEM SERVISU SEMIC

in vabi k sodelovanju. Pogoji: končana osemletka, odslužen vojaški rok. Prednost imajo trgovski delavci. Poseben pogoj je poskusno delo, ki traja 6 mesecev.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom je treba vložiti do 20. decembra pri navedeni poslovni enoti.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

1. KAMION TAM 4500 letnik 1964, vozen, izklicna cena 20.000 din
2. KAMION OM TIGROTTO 55 letnik 1967, vozen, izklicna cena 30.000 din
3. KAMION OM TIGROTTO 55 letnik 1967, vozen, izklicna cena 32.000 din
4. TRAKTOR Fe 35 vozen, izklicna cena 8000 din
5. MOTORNO KOLO NSU PRETIS 175 nevožno, izklicna cena 1200 din
6. DVE MOTORNI KOLESI PUCH-250 nevožni, izklicna cena 1000 din
7. MOPED nevožen, izklicna cena 800 din
8. TRACNA ŽAGA V STRAŽI izklicna cena 3500 din
9. PRIKLJUČEK TRAKTORJA Fe 35 ZA VRTANJE JAM izklicna cena 2500 din
10. PRIKLJUČEK MOTORNE ŽAGE STIHL 08 ZA VRTANJE JAM izklicna cena 1000 din
11. RABLJENE MOTORNE ŽAGE izklicna cena 100-500 din

Licitacija bo 23. 12. 1971 ob 8. uri na upravi GG Novo mesto, Gubčeva 15. Prodaja motornih zag se prične ob 10. uri.

Udeleženci morajo pred licitacijo položiti 10-odst. kavcijo od vrednosti izklicne cene.

Za zasebni sektor se zaračuna 21,5% prometnega davka.

Ogled je možen dan pred licitacijo na upravi podjetja.

metalka

PRODAJALNA METLIKA

Cesta bratstva in enotnosti 78

V A S V A B I

k novoletnemu nakupu tehničnega blaga za dom, gospodinjstvo in obrt v času

OD 6. DO 31. DECEMBRA 1971

5% POPUST za vse prodajno blago

10% POPUST za pralne stroje Gorenje PS 663

POPUST za nakup z devizami

O B I Š Č I T E N A S

metalka

PRODAJALNA METLIKA

Ijubljanska banka

Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vrunčeva 1

Z DINARSKIM IN DEVIZNIM VARČEVANJEM SI PRIDOBITE PRAVICO DO KREDITOV.

SKLAD ZA VZAJEMNO POMOČ ZASEBNIH OBRTNIKOV V LJUBLJANI

vabi člane in se nezavaruje obrtnike na

letni občni zbor,

ki bo v nedeljo, 13. decembra ob 9. uri dopoldne v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani, Mestni trg št.4/L.

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

 VELEBLAGOVNICI
IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO
PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din
DOBITE KUPON
NAGRADE :

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE i.t.d.

ZATO sledite VEDNO IN POVSOD

 TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

 LJUBLJANSKE
OPEKARNE
LJUBLJANA

GRADITELJI, PRESKRbite SI PRAVOČASNO
GRADBENI MATERIAL!

LJUBLJANSKE OPEKARNE

obveščajo graditelje in ostale interesente, da bodo lahko
PREKO VSE ZIME DOBILI VSE VRSTE OPEČNIH
IZDELKOV

V industrijski prodajalni je na razpolago tudi ostali gradbeni material in
stavbno pohištvo.

Informacije daje prodajni oddelek v Ljubljani, Cesta na Vrhovce 2, telefon (061)
61-965 in 61-805, ter naš zastopnik za Dolenjsko Ivo Praprotnik, Grosuplje, Prečna
pot 8, telefon 77-358.

SOLIDNE CENE — HITRA DOBAVA!

NOVOLETNI

NAKUP!
Trgovsko podjetje na veliko
in malo KRKA iz BREZIC
vabi cenjene potrošnike k
nakupu raznovrstnega tr-
govskega blaga v svojih lepo
urejenih in dobro založenih
poslovalnicah v Brezicah in
okolici.

V Krških prodajalnah bo-
ste vselej prijazno in solid-
no postreženi.

Za obisk se priporoča ko-
lektiv KRKE!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

PROSTA DELOVNA MESTA

Zaradi povečanja proizvodnje avtomobilov in prikolic
odpiramo nova delovna mesta in vabimo k sodelo-
vanju:

- več kvalificiranih delavcev —
ključavničarjev, kleparjev,
avtomehanicov, avtoličarjev,
varilcev in mizarjev
- več priučenih delavcev
v kovinski in lesni stroki
- več nekvalificiranih delavcev
za delo v proizvodnji avtomobilov
in proizvodnji prikolic

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo svoje pismene po-
nudbe kadrovsko-socialni službi podjetja.

Na progah, kjer ima podjetje organiziran avtobusni
promet, je prevoz zagotovljen.

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

OBVEŠČA lastnike in uporabnike motornih in priklop-
nih vozil na območju občine Novo mesto, ki jim po-
teče veljavnost prometnega dovoljenja 31. decembra
1971, da bo

PODALJŠEVANJE VELJAVNOSTI PROMETNIH DOVOLJENJ ZA L. 1972

od 4. do 14. januarja 1972, vsak dan od 7. do 14. ure
in v sredo od 7. do 16. ure — razen ob sobotah, v pro-
storih Zavoda za požarno varnost, Novo mesto, Cesta
herojev št. 27 (gasilski dom), po naslednjem abeced-
nem redu lastnikov ali uporabnikov motornih in pri-
klopnih vozil:

4. 1. 1972 črke A—B	11. 1. 1972 črke M—N
5. 1. 1972 črke C—D	12. 1. 1972 črke O—R
6. 1. 1972 črke E—G	13. 1. 1972 črke S—V
7. 1. 1972 črke H—J	14. 1. 1972 črke T—Z
10. 1. 1972 črke K—L	

Potrebne tiskovine in informacije dobite na sedežu
podaljševanja veljavnosti prometnih dovoljenj.
Lastniki in uporabniki, ki ne nameravajo zahtevati
podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja za pri-
hodnje leto, morajo vrniti evidenčne tablice referatu
za registracijo in evidenco motornih vozil najpozneje
do 31. januarja 1972.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE
NOVO MESTO

Ljubljanska banka podružnica Črnomelj

vabi

lastnike vezanih hranilnih vlog in vezanih deviznih računov ter varčevalce za stanovanjsko in kmetijsko
posojilo, ki do danes še niso dvignili izžrebanih nagrad ter imajo naslednje številke hranilnih knjižic
oz. deviznih računov: 3528, 3852, 6197, 3587, 5583, 3602 in 489/DM, da se le-ti zglasijo v podružnici zaradi
dviga nagrad 24. nagradnega žrebanja.

Opozarjamo na novo 25. nagradno žrebanje za vse stare in nove varčevalce, ki bodo imeli vezanih naj-
manj 2000 din. Nagradni sklad znaša 1.449.600 din z 3999 nagradami.

- LJUBLJANSKA BANKA — PODRUŽNICA ČRNOMELJ obrestuje od 1. 12. 1971 da-
lje vse stare in nove vloge:
- DINARSKE HRANILNE VLOGE, vezane nad 24 mes., 10 %
- DEVIZNE RAČUNE, vezane nad 24 mes., 10 % (7,5 % v devizah in 2,5 % v dinarjih),
- DINARSKE HRANILNE VLOGE, vezane nad 13 mes., 9 %
- DEVIZNE RAČUNE, vezane nad 13 mes., 9 % (7,5 % v devizah in 1,5 % v dinarjih),
- DINARSKE HRANILNE VLOGE na vpogled 7,5 % in
- DEVIZNE RAČUNE na vpogled 7,5 % (5,5 % v devizah in 2 % v dinarjih).

VSEM VARČEVALCEM IN POSLOVNIM PARTNERJEM SE ŠE NADALJE PRIPORO-
ČAMO IN ŽELIMO POLNO USPEHOV V LETU 1972

SVETUJEMO VAM,
DA SVOJE NOVOLETNE ČESTITKE OD-
DASTE NA POŠTO ČIMPREJ, VSEKA-
KOR PA DO 20. DECEMBRA.
V NASLOVU NE POZABITE VPISATI
TUDI POŠTNO ŠTEVILKO.

ZDRUŽENO PTT PODJETJE
LJUBLJANA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 17. decembra - Lazar
Sobota, 18. decembra - Radostav
Nedelja, 19. decembra - Urban
Ponedeljek, 20. decembra - Evgen
Torek, 21. decembra - Tomaž
Sreda, 22. decembra - DAN JLA
Četrtek, 23. decembra - Viktorija

KINIO

BREŽICE: 17. in 18. 12. ameriški barvni film „Legenda o Lejli Clare“ 19. in 20. 12. italijanski barvni film „Izkopljali si grob“ 21. in 22. 12. japonski barvni film „Steklenica, ki ubija“
CRNOMELJ: 19. 12. ameriško-sovetski barvni film „Waterloo“ 21. 12. ameriški barvni film „Dober večer gospa Kember“
KOSTANJEVICA: 19. 12. ameriški barvni film „Povejte jim, Willy Boy je tu“
KRŠKO: 18. in 19. 12. italijanski barvni film „Dober, grd, slab“ 22.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZA VARNOST otroka iščem žensko, po možnosti upokojenko ali vdovo. Nudim stanovanje, hrano in nagrado po dogovoru. Oglasite se na naslov: Marjan Slak, Mestne njive, blok 11 - Novo mesto, vsak dan po 16. uri.

IŠCEM pridno, pošteno deklo, prijateljico otrok, za varstvo dveh deklic od 7.30 do 12.30 ure. Zupet, Škofjan.

IŠCEM gospodinsko pomočnico k majhni, dobri družini, vse delo mehansirano - lahko začetnica (ne izpod 17 let). Dobra plača - nastop šimprej. Ponudbe: Franci Maček, Ljubljana, Titova 45.

STANOVANJA

ODDAM večjo sobo dvema dekletoma, ki bi lahko nekajkrat na mesec v dopoldanskem času pazili na otroka. Naslov v upravi lista (2540/71).
DVOSOBNO SONČNO STANOVANJE v središču Pirana zamenjam za enako stanovanje v Novem mestu. Informacije dobijo zainteresenti pri F. Palčiču, Trdnova 3, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM peugeot, letnik 1967, v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2549/71).

UGODNO prodam opel rekord. Bršljin 29, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO PRODAM kinoprojektor in gradbiščno barako za orodje. Stane Kofmajr, Na Lazu 21 (Zabja vas).

POCENI PRODAM elektronske bobne. Naslov v upravi lista (2547/71).

PRODAM PREPROGO 2 x 3 m. Oglej od 16. do 19. ure. Jože Stopar, Kristanova 22, Novo mesto.

PRODAM orehovo spalnico (11 kosov), po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (2551/71).

UGODNO PRODAM peč za centralno ogrevanje, „Zrenjanin“, 35.000 kalorij. Naslov: Dušan Plazar, Hotele 14 a, Radeče.

PRODAM kavc, omaro, dva fotelja in mizico. Danica Bukovec, Zagrebška 16, Novo mesto.

KUD „IVAN CANKAR“. Sveti duh pri Škofji Loki, prodaja po zelo ugodni ceni vodno črpalko s trofaznim motorjem, tropolnim zaščitnim stikalom in rezervarjem (120 l).

UGODNO prodam psičke Springer španjele, stare tri mesece. Osovnikar, Naselje heroja Maroka 11, Sevnica.

POCENI PRODAM peč na olje EMO 8. Janez Črtalič, Sentjerne 100.

PRODAM skedenj v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2533/71).

PRODAM več svinj, težkih med 100 in približno 200 kg. Ivanka Bartelj, Jablan 37, Mirna peč.

PRODAM motorno kosilnico z žetveno napravo v dobrem stanju. Kos, Jablan 10, Mirna peč.

PRODAM drobilec Fagami z motorjem Perki 3 v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2516/71).

12. ameriški barvni film „Smešne stvari so se zgodile“
MFTLIKA: ob 16. do 20. 12. domači barvni film „Teoristi“ Od 17. do 20. 12. ameriški barvni film „Pot na zahod“ 22. in 23. 12. ameriški barvni film „Bob-Carol-Ted-Alice“
MIRNA: 18. in 19. 12. ameriški barvni film „Hombre“
MOKRONOG: 18. in 19. 12. nemški barvni film „Črni opat“
NOVO MESTO: Od 18. do 20. 12. ameriški barvni film „Kje je Jack?“ 22. in 23. 12. ameriški barvni film „Legenda o Lylan Clare“ - POTUJOČI KINO NOVO MESTO - Od 17. do 21. 12. ameriški barvni film „V znaku revolverja“
SEVNICA: 18. in 19. 12. francosko-italijanski film „Barbarella“ 22. 12. ameriški film „Jezdec maščevalec“
SODRAŽICA: 18. in 19. 12. angleški film „Lawrence Arabški“
RIBNICA: 18. in 19. 12. danski barvni film „Odkritje ljubezni“
SENTJERNE: 18. in 19. 11. „Most“
TRFBNJE: 18. in 19. 12. ameriški barvni kavbojski film „Ranč Bravo“

CESTNIKE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi cenjenim strankam Pavle Udovč, pečar - keramik iz Novega mesta.

PREKLICI

Podpisani Alojz Murgelj, Pangrč grm št. 1, preključujem vse, kar sem neresničnega trdil o Janezu Sašku, Pangrč grm 11, in se mu zahvaljujem da je odstopil od tožbe.

Franc Zitnik, Sevnica 1, preključujem in obžalujem vse, kar sem govoril o Anici Erste iz Sevnega 11, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

OBVESTILA

KVALITETNO IZOLIRAM cevi centralne kurjave. Jože Zakrajšek, 68233 Mirna 141.

SCETKE ZA LOŠCILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52.

ZAHVALA

Za uspešno opravljene operacije se prav lepo zahvaljujemo primariju dr. Kretiču, dr. Stribarju, dr. Springerju, medicinskim sestram in vsem strožnemu osebju ginekološkega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto. - Hvaležne pacientke: Jelka Bečki iz Bosiljevega, Amalija Gašperšič iz Trebnjega in Zora Obradovič iz Kašta.

POPRAVEK

V zahvali za pokojnega Franca Jankoviča, Hinje pri Krmelju, je pomotoma izostalo ime sina Alojza, kar danes popravljamo.

Vsem darovalcem, ki so mi priskočili na pomoč ob nesreči, se iz srca zahvaljujem. Posebna zahvala delavcem hotela Grad Otočec za vso pomoč, ki so mi jo dali, posebno Petru Bevcu in Francu Blažiču iz Štravberka. Hvala RK iz Novega mesta in Ani Florjančič iz Otočca. Hvaležni Jože Selak, Srednje Grčevje 11.

Ob nenadni, boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA MEŠIČKA
iz Selc
nad Blanco št. 4

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali cvetje, vence, sočustvovali z nami in ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zahvala dr. Pirču in strožnemu osebju bolnišnice Brežice, dr. Sikošku za nenehno pomoč, govornikom za občuteno poslovlilne besede ter sovaščanom za njihovo pomoč.

Zalujoči: žena Elizabeta, sinovi Milan, Vlado z družino, Jože z družino, sestra Neža in drugo sorodstvo

Ob izgubi našega ljubega očeta

FRANCA KOŠOROKA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so sočustvovali z nami, mu darovali vence in ga spremlili k zadnjemu počitku. Posebna hvala tov. Lojzetu Motoretu za njegov trud in požrtvovalnost. Sin Franci se najlepše zahvaljuje sodelavkam in sodelavcem „JUTRANJKE“ za darovane vence in udeležbo pri pogrebu. Hvala lepa za poslovlilne besede tov. Krajinca. Najlepša hvala gospodu kaplanu Metodju Lampetu za njegove zadnje poslovlilne besede. Hčerka Marica se posebno zahvaljuje za darovane vence in udeležbo na pogrebu svojim sodelavkam in sodelavcem servisa in računovodstva IMV. Hvala tudi vsem tistim, ki so darovali denar namesto vencev v dobrodelne namene.

Sevnica, Novo mesto, Sydney, 8. 12. 1971

Zalujoči: žena Marija, sin Franci z družino, hčerka Marica s Samom in sinova Jože in Lojze z družinama iz Avstralije

Ob smrti moje drage žene, hčerke, sestre

STEFKE LEVSTIK
z Malkovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje in z nami sočustvovali. Prav posebna hvala pa KO ZB NOV Trzisce, KO SZDL Malkovec, LMS Malkovec, KO ZB NOV Krmelj, Sevnica, obč. odboru ZB Sevnica, gasilskemu društvu Trzisce in Krmelj. Hvala tudi dr. Leopoldu Levstiku za zdravljenje v času njene bolezni. Zahvaljujem se govornikom za poslovlilne besede ob odprtem grobu Leonu Močanu in Borisu Debelaku. Vsem skupaj še enkrat iskrena zahvala.

Zalujoči: mož Slavko, mati Julija, bratje Franci, Zdravko, Marija in Miklavž - vsi z družinami ter vse drugo sorodstvo

Ob smrti našega moža, očeta, starega očeta, pradedu, tasta, brata strica, ujca

RUDOLFA MILEKA
upokojenca iz Dolenc pri Gradcu

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam pisмено ali ustno izrekli sožalje.

Dolenci, Novo mesto, Črnomelj, Ljubljana, Škofja Loka, Bled

Zalujoči: žena Marija, hčerka Slavica z možem Janezom, vnuk Lado z družino, vnukinja Betka z družino, bratje in sestre z družinami in drugo sorodstvo

Ob smrti drage žene, mame, stare mame, tačče, sestri in tete

KATARINE PETRIC,
roj. FIR

se najpriskrbnejše zahvaljujemo vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu, posebej dr. Antonu Starcu za lajšanje bolečin med dolgoletno boleznijo. Hvala tudi častiti duhovščini, vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se tudi ljubljanski banki - podružnici Črnomelj in podružnici Kočevje, okrožnemu sodišču Novo mesto, občinskemu sodišču Novo mesto in občinskemu sodišču Črnomelj ter SZDL Lokvica. Vsem, ki so jo imeli radi, iskrena hvala.

Trnovec, Maribor, Iesenice, Ljubljana, Novo mesto, Kočevje, Lokvica

Zalujoči: mož, sinovi, hčerke, snaha, zeti, vnuki in vnukinje, sestra, brat, nečaki in nečakinje

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA RADOŠA
iz Bojanje vasi 34

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, mu darovali vence in ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za pomoč v bolezni, občinskemu in republikanskemu odboru ZB NOV Slovenije za pomoč in organizacijo pogreba, zdravnikom dr. Bienenfeldu, dr. Raosu in dr. Pustu za obiske in lajšanje bolečin v njegovi težki bolezni, garniziji JLA iz Črnomlja za spremstvo na zadnji poti in za poslovlilne besede govornikom: tovarišu Kočevjarju v imenu vaščanov, predsedniku občinske skupščine Ivanu Zeletu v imenu občinske skupščine Metlika in občinskih družbeno-političnih organizacij, tovarišu Bobnarju v imenu bivših španskih borcev in tovarišu Zlogarju v imenu krajevnih organizacij. Vsem še enkrat iskrena in najlepša hvala.

Bojanja vas, 3. 12. 1971

Zalujoči: žena Ivanka in sin Ivan

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

3. decembra so darovali kri na območju krajevne organizacije RK Žužemberk: ISKRA Žužemberk: Janez Baydek, Alojz Pajk, inž. Peter Stor, Vekoslav Gabrič, inž. Janez Suhadolnik, Milan Čvelbar, Majda Muc, Franc Kračevc, Rudi Drevšek, Alojz Cajnko, Bogomir Longar, Jože Kastelic, inž. Peter Baydek, Jože Perko, inž. Jože Klobučar, Marija Koželj, Franc Longar, Alojz Klobučar, Miro Hrovat, Bojan Brezovar, Sandi Černač, Ivan Maček, Emil Glavič, Hedvika Petruna, Anica Pečar, Zofka Skube, Vera Mrvar, Marija Mirtič, Marija Zaman, Ana Hočvar, Antonija Ilnikar, Marija Kastelic, Marija Bedene, Ana Andrijančič, Štefka Rifej, Boža Obšteta, Tilkca Gruden, Slavko Struna, Angela Drab, Franc Lavrič, Marija Blatnik, Mirko Stupica, Milka Jarc, Drago Lavrič, Anica Glavan, Franc Gnidovec, Jože Urščič, Cveta Legan, Anica Lavrič, Anica Drenšek, Olga Glavič, Rezka Spelko, Rezka Primc, Jožica Sadar, Albin Krakar, Jožica Kastelic, Jelka Vidmar, Metod Mrvar, Ivan Gimpelj, Angela Strojca, Janez Gliha, Tone Slak, Francka Kuželj, Valentina Anžiček, Mojda Jaklič, Rozalija Ozimek, Verona Vidmar, Jože Hribar, Viktor Hočvar, Stane Jakoš, Pavla Primc, Marija Novak, Cveta Senica, Minka Pelko, Angela Turk, Lado Lavko, Rezka Miklavčič, Marija Zupančič, Marijana Repar, Jožica Kranjc, Anica Tomšič, Ivan Trlep, Jožica Glavan, Irma Filipič, Jože Obrstar; postaja milice Žužemberk: Franc Cvetkovič, Mirko Pršina, Franca Senica; kmetijska zadruga Žužemberk: Stane Gorinšek; osnovna šola Žužemberk: Jože Mrvar, Dorožica Nahtigal; osnovna šola Prevole: Jurij Poje, Jože Hribar, Marija Kadunc, Igor Kotar, Janez Kmet; župnijski urad Hinje: Maks Kozjek; komunalno podjetje Novo mesto: Franc Zupančič; Mizarstvo, Dvor: Ahacij Murn, Franc Legan, Stefan Rajer, Leopold Vidmar, Alojz Legan, Alojz Gruden; NOVOLES Straža - obrat Soteska: Jože Teme, Leopold Anžin, Karolina Vidmar, Rezka Koncejla, Jože Hočvar, Franc Vidmar, Marija Novina, Rudolf Murn; Cestno podjetje, Novo mesto - obrat Kočevje: Janez Zupančič; Gozdni obrat, Straža: Slavko Suštar, Ciril Gnidovec, Marija Zore; Stanislav Kumar; Veterinarska postaja, Žužemberk: Avgust Avbelj; DOLENJKA, Novo mesto - poslovalnica Grad Žužemberk: Zdenko Longar; IMV Novo mesto: Ana Nose; Irgovina MERCATOR - poslovalnica Ajdovec: Marija Zupančič; Zdravstvena postaja Žužemberk: Dušan Erhovnič; ostali darovalci: Danica Gorinšek, Žužemberk 116, Kristina Globokar, Žužemberk 96, Fanika Baša, Žužemberk 114, Jože Jernejčič, Žužemberk 135, Slava Skrbec, Žužemberk 87, Nace Kumelj, Žužemberk 95, Marija Košček, Žužemberk 89, Rezka Krakar, 7. 12. 1971, 61, Mirko Struna, Cvilbelj 4, Rozalija Papež, Cvilbelj 8, 1. 12. 1971, 61, Reber 25, Jožefa Glavan, Reber 7, Marija Nose, Reber 23, Anton Hrovat, Reber 31, Drago Glavan, Reber 7, Ana Palčar, Klečec 29, Vida Blatnik, Klečec 16, Marija Vidmar, Klečec 10, Ivanka Krnjak, Male Reberce 7, Marjan Suštaršič, Jama 17, Jože Novak, Stavča vas 11, Marija Murn, Dvor 30, Marija Irt, Dvor 32, Jožefa Murn, Dvor 27, Marija Bukovec, Dvor 29, Ana Murn, Dvor 42, Terezija Miklič, Mačkovec 14, Jožefa Primc, Mačkovec 20, Ivanka Kaplan, Mačkovec 21, Ana Primc, Mačkovec 16, Marija Fabjan, Sadinja vas 4, Cveta Legan, Podgozd 8, Amalija Primc, Sadinja vas 29, Terezija Teme, Sadinja vas 22, Marija Pirc, Sadinja vas 24, Silvester Zore, Stavča vas 9, Janez Novak, Vel. Lipje 6, Justina Erjavc, Brezova reber 7, Vera Hočvar, Brezova reber 8, Marija Glavič, Vel. Lipje 3, Marija Murn, Sela 6, Jožefa Skube, Sred. Lipovec 3, Marija Hren, Sred. Lipovec 5, Ana Iskra, Dol. Ajdovec 3, Amalija Novak, Vel. Lipje 25, Silva Gašperšič, Podlipa 10, Marija Lavrič, Podlipa 15, Ivanka Stupar, Vel. Lipje 5, Terezija Pečič, Malo Lipje 10, Vinko Blatnik, Vel. Lipje 10, Janez Stupar, Vel. Lipje 5, Ivana Stravs, Sred. Lipovec 4, Neža Rodjč, Dol. Ajdovec 18, Martin Zupančič, Gor. Ajdovec 11, Jože Gnidovec, Gor. Ajdovec 2, Anton Urbančič, Sred. Lipovec 17, Anica Lavrič, Sred. Lipovec 9, Anica Stravs, Stavča vas 31, Antonija Vidmar, Hinje 10, Franc Rutar, Poljane 8.

Ob nenadomestljivi, boleči izgubi našega moža in očeta

ANTONA LAVRIČA
Žagarjevega ata

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in ga spremlili k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Kocutarju, gospodu kaplanu iz Dol. Toplice, gospodu župniku iz Moravč, ZB iz Dolenjskih Toplic, podjetjema Novoles in Elektro Novo mesto. Iskrena zahvala vsem sosedom in sovaščanom za izkazano pomoč in dnevi trpljenja.

Gorenje polje, 10. 12. 1971

Zalujoči: žena Zofka, sinova Toni, Joži, hčerke: Sonja z možem, Marinka in Irenka

Ob prerani smrti in boleči izgubi naše ljube mame, stare mame in tete

MARIJE VIDIC,
roj. KOCJANČIČ
iz Dolnjega vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, sočustvovali z nami, ji na kakršenkoli način pomagali in jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom ter gospodu župniku za opravljen obred, vsem še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: hčerki Rozi in Dragi z družinama, sinova Ludvik in Anton z družinama

Namesto cvetja na grob pokojnemu inž. Josipu Sojku poklanja Julka Koščak z Broda 100 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjeni znesek iskrena hvala! Zveza slepih Novo mesto.

Ob smrti naše ljube žene in mame

KAROLINE STRUNA
iz Meniške vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala darovalcem vencev in cvetja, podjetju „Varnost“ iz Novega mesta, krajevni organizaciji SZDL in organizaciji ZB Meniška vas. Posebno se zahvaljujemo častitima gospodoma duhovnikoma za zadnje spremstvo.

Zalujoči: mož Tone, sin Franci in hčerka Tončka z družinama in drugo sorodstvo

Ob prezgodnji smrti naše nadvse ljubljene žene, mamice in sestri

MARICE BARTOLJ, roj. RAVNIKAR
trgovske delavke

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sostanovalcem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje ter pokojnico v tako velikem številu spremlili, ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se vsem zdravnikom in strožnemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice Novo mesto, posebno pa dr. Vladimirju Zoriču za zdravljenje in medicinski sestrki Katičji Jurčiči, iskreno se zahvaljujemo za pomoč OO RK, trgovskim delavcem Novega mesta, kolektivnu Irgovine „ASTRA“, ZSAM, Centru za socialno delo, OK SZDL, govornikom Francu Cesarju in Francu Turku za tople poslovlilne besede, godbi in pevcem ter Francu Bartolju in Ludviku Kebetu za njuna prizadevanja.

Zalujoči: mož Viktor, hčerki Katica in Jožica, sestri Božena in Danica

